

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540
ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

นางสาวรุจิรา คงรุ่งโรจน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-1084-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**INFORMATION EXPOSURE, KNOWLEDGE AND ATTITUDE TOWARDS SECTION 40
IN THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2540
OF THE TELECOMMUNICATION BUSINESS PERSONNEL**

MISS RUJIRA KONGRUNGROJ

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-1084-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนิน
ธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

โดย

นางสาวรุจิรา คงรุ่งโรจน์

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ พัทธ์ณี เขยจรรยา

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัติ บุญลือ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ พัทธ์ณี เขยจรรยา)

..... กรรมการ

(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รุจิรา คงรุ่งโรจน์ : การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม. (INFORMATION EXPOSURE, KNOWLEDGE AND ATTITUDE TOWARDS SECTION 40 IN THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2540 OF THE TELECOMMUNICATION BUSINESS PERSONNEL) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ พัทณี เชยจรรยา, 211 หน้า. ISBN 974-13-1084-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยทำการ สํารวจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย T-test One-way ANOVA และค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มี ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มี ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนมีความ สัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่มีความ สัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
6. ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับ มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
7. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของ บุคลากรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีความแตกต่างกัน

ภาควิชา.....	การประชาสัมพันธ์.....	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....	นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2543.....		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4285272728 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: INFORMATION EXPOSURE / KNOWLEDGE / ATTITUDE / SECTION 40 / TELECOMMUNICATION BUSINESS PERSONNEL

RUJIRA KONGRUNGROJ : INFORMATION EXPOSURE, KNOWLEDGE AND ATTITUDE TOWARDS SECTION 40 IN THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2540 OF THE TELECOMMUNICATION BUSINESS PERSONNEL. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 211 pp. ISBN 974-13-1084-6.

The main purpose of this research was to investigate the correlations of information exposure, knowledge and attitude towards section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 of the telecommunication business personnel. Questionnaires were used to collect data from a total of 420 samples. Frequency distribution, percentage, mean, t-test, One-way ANOVA and Pearson's product moment correlation coefficient were employed for the analysis of the data. SPSS program was used for data processing.

The results of the study are as follows :

1. People with different age, education and occupation are different in information exposure to section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

2. People with different sex, age, education, occupation and income have different level of knowledge regarding section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

3. People with different sex, age, education, occupation and income have not different attitude towards section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

4. Exposure to mass media in section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 among the telecommunication business personnel is correlated with their knowledge.

5. Exposure to mass media in section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 among the telecommunication business personnel is not correlated with their attitude.

6. The knowledge regarding section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 among the telecommunication business personnel is not correlated with their attitude.

7. The telecommunication business personnel in public and private sectors indicating the significant differences on information exposure, knowledge and attitude towards section 40 in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

Department.....	Public Relations	Student's signature.....
Field of study.....	Development Communication	Advisor's signature.....
Academic year.....	2000	Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตา กรุณาจากหลายๆ ท่าน ซึ่งต้องขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ นับตั้งแต่ รองศาสตราจารย์ พัทณี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้คอยให้คำปรึกษาตรวจแก้ไข ตลอดจนให้แนวคิด คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญสี้อ ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตลอดจนให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัย และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย สำหรับทุนสนับสนุนการวิจัย ทำให้การวิจัยเป็นไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณ พล.ต.ต.สุชาติ เผือกสกนธ์ ผู้บังคับบัญชาที่คอยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่

ขอบคุณบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอบคุณ คุณอารักษ์ เสียมไหม ที่เป็นแรงใจสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และเหนืออื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบุคคลที่สำคัญที่สุด คุณย่า คุณพ่อ คุณแม่ คุณลุง คุณป้า คุณน้า คุณอา ที่ให้ความรัก ความเอื้ออาทร และกำลังใจอันยิ่งใหญ่ ทำให้มาถึงวันแห่งความสำเร็จในวันนี้ได้

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณอุปสรรคทั้งปวงที่ทำให้ความสำเร็จในครั้งนี้ เป็นความสำเร็จที่มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

รุจิรา คงรุ่งโรจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ปัญหาคำถามวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร	16
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติ	21
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคม	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากร	52
กลุ่มตัวอย่าง	52
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
เกณฑ์การให้คะแนน	56
การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	60

สารบัญ (ต่อ)

ช

	หน้า
การประมวลผลข้อมูล	61
ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล	61
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
รายการอ้างอิง	133
ภาคผนวก	138
แบบสอบถาม	139
พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543	145
ร่างพระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.	179
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	211

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	64
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	64
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	65
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง	65
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	66
ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม	66
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อโทรทัศน์เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	67
ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม	68
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อวิทยุเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	68
ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม	69
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	70
ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	70
ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการ โทรคมนาคม จำแนกตามสื่อ	71
ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่าง	71
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	73
ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับทัศนคติ เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	74
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับ มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

๘

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามรายได้	90
ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามรายได้	91
ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามรายได้	91
ตารางที่ 35 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามรายได้	92
ตารางที่ 36 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามเพศ	92
ตารางที่ 37 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามอายุ	93
ตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามระดับการศึกษา	94
ตารางที่ 39 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามตำแหน่ง	94
ตารางที่ 40 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามรายได้	95
ตารางที่ 41 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามเพศ	96
ตารางที่ 42 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามอายุ	96
ตารางที่ 43 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามระดับการศึกษา	97
ตารางที่ 44 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามตำแหน่ง	97
ตารางที่ 45 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามรายได้	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ฉ

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 46 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จำแนกตามประเภทของสื่อ กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	98
ตารางที่ 47 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	99
ตารางที่ 48 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จำแนกตามประเภทของสื่อ กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	100
ตารางที่ 49 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อมวลชน กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	100
ตารางที่ 50 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม	101
ตารางที่ 51 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามลักษณะขององค์กร	101
ตารางที่ 52 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามลักษณะขององค์กร	102
ตารางที่ 53 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 จากสื่อสิ่งพิมพ์จำแนกตามลักษณะขององค์กร	102
ตารางที่ 54 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 จากสื่อมวลชนจำแนกตามลักษณะขององค์กร	103
ตารางที่ 55 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจำแนกตามลักษณะขององค์กร	103
ตารางที่ 56 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 จำแนกตามลักษณะขององค์กร	104

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ได้มีการระบุไว้ว่า (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540 : 12-13) “คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มือสมัครของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน ในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม”

คลื่นวิทยุ (Radio Wave) หรือที่มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คลื่นแฮตเซียน (Hertzian Wave) จัดเป็นทรัพยากรธรรมชาติชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับน้ำมัน แร่ ป่าไม้ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์เป็นสื่อส่งสัญญาณเสียง ภาพ และข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อสื่อความหมายทำความเข้าใจ หรือ ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้ข่าว หรือผู้ส่งข่าว จากต้นทางไปยังผู้รับข่าวปลายทางที่อยู่ห่างไกลซึ่งไม่สามารถจะติดต่อสื่อสารระหว่างกันด้วยเสียง หรือ ภาพ โดยการใช้สื่อตามธรรมชาติ

Dr. Heinrich Hertz นักวิทยาศาสตร์เยอรมัน เป็นคนแรกที่ได้ทำการทดลอง และค้นพบความจริงเกี่ยวกับการแผ่กระจายของคลื่นวิทยุดังกล่าวข้างต้น และ Marconi เป็นผู้ซึ่งนำเอาผลการทดลองของ Hertz มาประยุกต์ใช้งานในการติดต่อสื่อสารทางไกล หรือ โทรคมนาคม ได้อย่างกว้างไกลไม่มีขอบเขต ไม่ว่า ผู้รับ หรือ สถานีรับข่าวจะอยู่ที่ใด อยู่ประจำที่ หรือ เคลื่อนที่บนบก

ในน้ำ หรือ ในอากาศ เริ่มตั้งแต่ วิทยุโทรเลข และ วิทยุโทรศัพท์ แล้วจึงได้วิวัฒนาการมาเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการสื่อสารข้อมูล มาโดยลำดับ

โดยที่คลื่นวิทยุซึ่งเป็นผลงานการค้นคว้าของ Hertz สามารถแผ่กระจายออกไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างไกลดังกล่าว นักวิทยาศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ นอกเหนือจาก Marconi ได้ให้ความสนใจศึกษาทดลองค้นคว้าอย่างจริงจัง เป็นเหตุให้เกิดปัญหาการรบกวนระหว่างกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทดลองค้นคว้า จากปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ นักวิทยาศาสตร์ผู้แทนของแต่ละประเทศจึงร่วมกันจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ คือ สหภาพวิทยุ (Radio Union) เพื่อให้บังเกิดผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกประเทศ ซึ่งต่อมา ได้วิวัฒนาการมาเป็นสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union) หรือ ITU จัดเป็นองค์กรหนึ่งของสหประชาชาติ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิส และประเทศไทยโดยกรมไปรษณีย์-โทรเลขได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพนี้มาตั้งแต่ต้น ในทางปฏิบัติ เป็นหน้าที่ของประเทศที่เป็นสมาชิกของ ITU จะต้องกำหนดให้มีองค์กรภายในประเทศ จัดผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้มติและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นผลจากการประชุมของ ITU ซึ่งถือเป็นสัตยาบรรณระหว่างกัน แล้วนำมากำหนดเป็นต้วบทกฎหมายเพื่อถือปฏิบัติภายในประเทศต่อไป

กรมไปรษณีย์โทรเลขได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นผู้แทนของประเทศเข้าร่วมประชุมของ ITU ทุกครั้ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางวิทยุของประเทศไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พุทธศักราช 2498 ซึ่งได้กำหนดให้ กรมไปรษณีย์โทรเลข เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบริหารความถี่วิทยุของประเทศ ได้แก่ การจัดสรร ควบคุมการใช้คลื่นวิทยุขนาดความถี่ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามสัตยาบรรณที่ได้ให้ไว้ต่อ ITU

โดยที่ ITU ได้กำหนดให้คลื่นวิทยุมีขนาดความถี่ตั้งแต่ 10 Kilohertz (KHz) ออกไปจนถึง 3,000,000 Megahertz (MHz) หรือ 3 Gigahertz (GHz) หรือ หากนำเอามาใช้ประโยชน์ในการส่งวิทยุกระจายเสียงระบบ FM เพียงอย่างเดียว จะสามารถตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบ FM มากกว่าพันล้านสถานี หรือ สามารถจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์เพียงอย่างเดียวได้มากกว่า 400,000 สถานี

ITU ได้แบ่งย่านความถี่วิทยุดังกล่าวตามขีดความสามารถ และคุณลักษณะในการแผ่กระจายคลื่น ย่านความถี่ต่ำมาก (VLF) ความถี่ต่ำ (LF) ความถี่ปานกลาง (MF) ความถี่สูง (HF) ความถี่สูงมาก (VHF) ความถี่สูงยิ่ง (UHF) และความถี่ย่านไมโครเวฟ

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารความถี่วิทยุ สำหรับประเทศไทย ได้แก่ กรมไปรษณีย์โทรเลข สามารถอนุญาตให้องค์การภาครัฐและภาคเอกชนภายในประเทศของตน นำเอาคลื่นวิทยุในแต่ละย่านความถี่ไปใช้ประโยชน์ในกิจการต่างๆ อาทิ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมสำหรับกิจการประจำที่ กิจการเคลื่อนที่ทางบก ทางอากาศ ทางน้ำ การสื่อสารดาวเทียม วิทยุโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งรู้จักกันในชื่อว่า “โทรศัพท์เซลลูลาร์” เป็นต้น ได้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม คือ ต้องเป็นไปอย่างประหยัดไม่สิ้นเปลืองทรัพยากร คือ คลื่นวิทยุ ถูกต้องตามหลักวิชาการ คือ ต้องไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อการให้บริการของสถานีวิทยุอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ภายในขอบเขตที่ได้ให้สัตยาบรรณไว้แก่ ITU (สุชาติ เผือกสกนธ์, 2542 : 9-12)

ต่อมา ได้มีการออกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ทั้งสองหน่วยงานนี้เป็นผู้ให้บริการทางด้านโทรคมนาคมต่างๆ และเป็นไปในลักษณะผูกขาด ภายใต้การดูแลของกระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นผู้ควบคุมและให้นโยบายกับทั้งสองหน่วยงาน การให้บริการโทรคมนาคมของประเทศอยู่ภายใต้กฎหมายอันได้แก่ พ.ร.บ. โทรเลขโทรศัพท์ พ.ศ. 2477 พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 พ.ร.บ. องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 พ.ร.บ. ไปรษณีย์ พ.ศ. 2477 พ.ร.บ. การสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 นอกจากนี้ทั้งสองหน่วยงานจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมแล้วยังเป็นผู้กำกับดูแลเอกชนที่ได้รับสัมปทานดำเนินการธุรกิจโทรคมนาคมในลักษณะสร้าง-โอน-ดำเนินการ (Build-Transfer-Operate) กล่าวคือ สัมปทานที่ให้เอกชนลงทุนดำเนินการแล้วแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งตามสัดส่วนที่ระบุไว้ในสัญญาให้กับรัฐ โดยที่เมื่อเอกชนลงทุนสร้างทรัพย์สินอันเกิดจากโครงการสัมปทานเสร็จจะต้องทำการโอนทรัพย์สินทั้งหมดให้กับรัฐทันทีแล้วจึงดำเนินการต่อไปจนกว่าจะหมดอายุสัมปทาน (ไพบุลย์ ลิมปพยอม อังในวิไล เคียงประดู่, 2540 : 22) สำหรับกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นผู้กำกับดูแลเรื่องคลื่นความถี่ของประเทศ ส่วนกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้กำกับดูแลเรื่องของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของประเทศ ตาม พ.ร.บ.วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 ส่วนองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับดูแลผู้ให้บริการเรื่องวิทยุโทรทัศน์และสัมปทาน เคเบิลทีวี (Cable TV) เราจะเห็นว่าหลายหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่กำกับดูแลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมและกระจายเสียงทั้งภาพและเสียงจะเป็นส่วนเดียวกันมากขึ้น ไม่สามารถแยกออกว่าอะไรเป็นโทรคมนาคม อะไรเป็นการกระจายเสียง เพราะการกระจายเสียงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมเป็นหลัก เพื่อขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่ ขณะที่เทคโนโลยีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ก็สามารถติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม

เช่น โทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Telephony หรือ IP Phone) และการกระจายเสียง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Radio on Internet) หรือแม้กระทั่ง วิทยุโทรทัศน์ ก็สามารถกระจายเสียงและภาพทางอินเทอร์เน็ต (Internet TV) รวมทั้งการสื่อสารในลักษณะ ประชุมทางจอภาพผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ก็ได้ (ธรรมนูญ จุลมณีโชติ, 2542 : 73)

จะเห็นว่ากิจการที่เกี่ยวข้องกับโทรคมนาคมมีความสำคัญยิ่ง นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินการกิจการสื่อสารมวลชนเกิดการพัฒนาดังกล่าวแล้ว ยังทำให้เกิดความเท่าเทียมกันทางการสื่อสารของคนในสังคมและเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในสังคมอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 กรณีของกิจการโทรคมนาคม ซึ่งจากมาตราดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เป็นนวัตกรรมโทรคมนาคม อยู่ 3 ประการหลักด้วยกันคือ

1. เป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของชาติ ได้มีบทบัญญัติไว้ว่า “คลื่นความถี่วิทยุ” เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ
2. เป็นครั้งแรกที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ “การจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ” ไว้ในรัฐธรรมนูญ
3. เป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของชาติได้มีบทบัญญัติ ให้มี “องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ” ขึ้น ทำหน้าที่ในการจัดสรรความถี่วิทยุ และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

นวัตกรรมนี้จะก่อให้เกิดการปฏิรูปกิจการโทรคมนาคมอย่างมากมายมหาศาลเกินกว่าผู้ร่างรัฐธรรมนูญ และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการสื่อสารโทรคมนาคมได้คาดหมายเอาไว้ นั่นคือ จะเกิดผลกระทบกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการที่เป็นหน่วยงานของรัฐ คือ ทศท. และ กสท. และผู้ประกอบการภาคเอกชน เช่น บมจ. เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น (ทีเอ) บมจ. โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น (ดีแทค) บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส (เอไอเอส) เป็นต้น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติ ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนิน

กิจการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการแข่งขันเสรี และก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ภายในปี พ.ศ. 2549 (เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์, 2540 : 2)

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ชัดว่า มาตรการนี้หากได้มีการนำมาปฏิบัติได้จริงแล้ว จะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างมาก ทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรวม นั่นคือ จะทำให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมในการใช้บริการการสื่อสารโทรคมนาคม ตลอดจนได้รับผลประโยชน์สูงสุดในการใช้เทคโนโลยีโทรคมนาคม เพื่อช่วยในการสื่อสารเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงและอย่างรวดเร็ว แต่การนำมาใช้ได้จริงในอนาคตอันใกล้สำหรับประเทศไทยนั้น คงจะไม่สามารถทำได้ง่ายนักเพราะมีหลายหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบ อีกทั้งเรามีความหวังได้เพียงได้ว่า ประเทศไทยจะมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ขณะนี้ ได้มี “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543” เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และในวันที่ 25 ตุลาคม 2543 ที่ผ่านมามีการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่ง “คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)” จำนวน 14 คน และจะคัดเลือกให้เหลือ 7 คนตามจำนวนที่ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ต่อไป

สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม ที่รอการประกาศใช้อยู่นั้น กรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการสัมมนา เพื่อระดมความคิดเห็นและทัศนคติของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักวิชาชีพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มสื่อมวลชน และกลุ่ม NGO สำหรับประชาชนทั่วไปก็สามารถเข้าร่วมฟังได้

ดังกล่าวนี้ แม้ว่ากลุ่มที่เข้าร่วมสัมมนาอาจมองว่าเป็นตัวแทนของประเทศแล้ว เพราะการสัมมนานี้ได้รวบรวมผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติ ซึ่งร่างขึ้นตามบทบัญญัติมาตรา 40 นี้โดยเฉพาะ แต่ก็ทำให้โอกาสที่ประชาชนทั่วไปจะได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นนั้นเป็นไปได้ยากเต็มที่ อาจมีสาเหตุมาจากการไม่ได้รับข่าวสารเพียงพอที่จะกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และอยากมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางด้านกิจการโทรคมนาคม ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ทั้ง

ภาครัฐและภาคเอกชนว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของภาครัฐได้นำผลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงแผนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตราดังกล่าวให้เข้าถึงประชาชนได้มากและครอบคลุมที่สุด นอกจากนี้ ผลการศึกษายังเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม ในการนำมาประกอบการวางแผนการดำเนินกิจการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด ทั้งนี้หากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 40 ที่ได้บัญญัติไว้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านสื่อสารโทรคมนาคม บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่งได้กำหนดนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยให้มีการพัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

6. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ระหว่างบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐกับภาคเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์รวมของกิจการโทรคมนาคม และเป็นแหล่งที่มีความเจริญก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีโทรคมนาคมมากที่สุด

2. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2540

ปัญหาคำวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างไร

2. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

3. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร

4. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร

5. ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หรือไม่ และสัมพันธ์กันอย่างไร

6. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

2. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

3. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

4. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

5. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

6. ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

7. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

8. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

9. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จากสื่อมวลชน

การเปิดรับสื่อมวลชน หมายถึง ความบ่อยครั้งในการฟังรายการวิทยุกระจายเสียง การอ่านสิ่งพิมพ์ และการชมวิทยุโทรทัศน์

ความรู้ หมายถึง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น และความเชื่อทางด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งทางบวกและทางลบ และไม่มีความรู้สึกในทางใดทางหนึ่งต่อมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

มาตรา 40 หมายถึง ข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรเลขที่ 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยมุ่งศึกษาสาระสำคัญเฉพาะกรณีกิจการโทรคมนาคม

รัฐธรรมนูญ 2540 หมายถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อันเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการจัดระเบียบการปกครองประเทศไทย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2540

กิจการโทรคมนาคม หมายถึง กิจการซึ่งให้บริการเกี่ยวกับการส่ง การแพร่ หรือการรับข้อมูล แสง สี เสียง และภาพ ผ่านทางสาย (Wireline) เช่น โทรศัพท์ โทรเลข เป็นต้น และไร้สาย (Wireless) เป็นการส่งผ่านคลื่นวิทยุในอากาศ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ การสื่อสารผ่านดาวเทียม เป็นต้น รวมทั้งผ่านใยแก้วนำแสง (Optical Fiber) เช่น เคเบิลทีวี เป็นต้น

บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม หมายถึง เจ้าหน้าที่และพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐ ได้แก่ กรมไปรษณีย์โทรเลข องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) และภาคเอกชน ได้แก่ กลุ่มบริษัทในเครือยูคอม กลุ่มบริษัท ซิน คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท สามารท คอปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงแผนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 240 ให้เข้าถึงบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มากและครอบคลุมที่สุด

2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและนโยบายด้านการสื่อสารโทรคมนาคมได้นำผลการศึกษาค้นคว้ามาประกอบการวางแผนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศตามบทบัญญัติมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มากที่สุด ทั้งนี้หากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 40 ที่ได้บัญญัติไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Media Exposure)

ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ข่าวสารนี้จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการตัดสินใจของมนุษย์ในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาและเกิดความไม่แน่ใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ข่าวสารจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนเองทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน เพราะข่าวสารมีที่มาจากหลายแหล่งด้วยกัน แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลหนึ่งๆ มีการเลือกรับสื่อ นั้นเกิดจากคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่างๆ ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน
2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะทางประชากร เช่น อายุ เพศ ภูมิฐานะ การศึกษา ตลอดจนสถานภาพทางสังคม

ชาร์ล เค แอตคิน (Charles K. Atkin) กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากยิ่งขึ้น หูตา กว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์กว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย (อ้างใน นันทวัน สุชาติ, 2532 : 21)

คอลิน เชอร์รี่ (Colin Cherry, 1978 : 4-5) ชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารของมนุษย์ นั้นจะกระทำเพื่อแบ่งปันข่าวสารกัน (An Age of Sharing) และการแบ่งปันข่าวสารระหว่างกันนี้ จะก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันตามมา ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ และกระทำกิจกรรมประสาน สอดคล้องกัน

เมอร์ริลล์ และ โลเวนสไตน์ (Merill and Lowenstein, 1971) กล่าวว่า การเปิดรับ ข่าวสารเกิดจากความอยากรู้อยากเห็น (เนื่องจากความรู้เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น) ตาม ปกติแล้วคนเราจะอยากรู้อะไรที่ใกล้ตัว หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองทั้งทางตรงและทาง อ้อม

แม็คคอมบ์ส และ เบ็คเคอร์ (McCombs and Becker) ได้ให้ความเห็นว่า บุคคล เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 16-17) คือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและ สังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็น สิ่งสำคัญที่ควรรู้
2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อ สภาวะ หรือเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
3. เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ทำให้ บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับผู้อื่นได้
4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบๆ ตัว

การศึกษาการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การเปิดรับข่าวสาร 2 ลักษณะ คือ

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน
2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ผู้รับสารย่อมมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Process) ซึ่งแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อ ทักษะ ความรู้สึกนึกคิด ฯลฯ ที่แตกต่างกันไป ซึ่ง โจเซฟ ที แคลปเปอร์ (Joseph T. Klapper, 1960 : 19-25) ได้แบ่งขั้นตอนการเปิดรับข่าวสารไว้ดังนี้

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (*Selective Exposure or Selective Attention*) กล่าวคือ ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักจะเลือกตามความคิดเห็นความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม เพื่อมิให้เกิดความไม่สมดุลทางจิตใจ หรือความไม่สบายใจ (Cognitive Dissonance) ฉะนั้น การลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ก็ ต้องแสวงหาข่าวสารหรือเลือกสรรเฉพาะข่าวที่สอดคล้องกับความคิดของตน

2. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (*Selective Perception and Interpretation*) หลังจากการเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้ และตีความข่าวสารที่ได้รับแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ทักษะ ความต้องการ ความหวัง แรงจูงใจ สภาวะร่างกาย หรือสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น ฉะนั้น ในบางครั้งผู้รับสารอาจจะบิดเบือนข่าวสาร เพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อของตนเองด้วย

3. การเลือกจดจำ (*Selective Retention*) หลังจากที่ถูกเลือกสนใจ เลือกรับรู้ และตีความข่าวสารไปในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระในส่วนที่ต้องการจำเข้าไว้เป็นประสบการณ์ จึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมทัศนคติ

หรือความเชื่อของผู้รับสารให้มั่นคงยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงได้ยากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มักจะล้มข่าวสารที่ไม่ตรงกับความสนใจของตนเอง

วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm, 1973) ให้ความเห็นว่า ข่าวสารที่เข้าถึงความสนใจของผู้รับสารได้มาก จะมีแนวโน้มที่จะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติ และพฤติกรรมไปในแนวทางที่ผู้ส่งสารปรารถนา (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 18)

ชาร์ล เค แอตคิน (Charles K. Atkin, 1973) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับ การคาดคะเนเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน (Reward Value) กับการลงทุนลงแรง (Expenditures) และพันธะผูกพัน (Liabilities) ที่จะตามมา ถ้าผลตอบแทนหรือประโยชน์ที่จะได้รับสูงกว่าการลงทุนลงแรง หรือการต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้หรือทำความเข้าใจแล้ว บุคคลย่อมแสวงหาข่าวสารนั้น (Information Seeking) แต่ถ้าผลประโยชน์น้อยกว่าบุคคลก็อาจจะเฉยเมยต่อข่าวนั้น (Information Avoidance) และในบางครั้งก็ต้องยอมรับข่าวสารที่ๆ ที่ไม่เต็มใจ (Information Yielding) เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงในการลงทุนลงแรงในการรับข่าวสารนั้นๆ (อ้างใน ดานินท์ กิจนิจี, 2540 : 16)

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นตัวกำหนดให้เกิดความแตกต่างกันในการเลือกรับข่าวสารของมนุษย์ ซึ่งงานการศึกษาของ เดอเฟลอร์ (Defleur, 1966) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับตัวแปรแทรก (Intervening Variables) ที่มีอิทธิพลในกระบวนการสื่อสารมวลชนระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยเน้นให้เห็นว่า ข่าวสารมิได้ไหลผ่านจากสื่อมวลชนถึงผู้รับสารและเกิดผลโดยตรงทันที แต่มีปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสารแต่ละคน เช่น จิตวิทยาและสังคม ตลอดจนอิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นสังกัดอยู่ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารนั้นๆ ทำให้เกิดผลไม่เหมือนกันหรือไม่เป็นไปตามเจตคติของผู้ส่งสาร (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 18-19)

บลูมเมอร์ (Blumer, 1969) กล่าวว่า “สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่ต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่ร่วมกันอยู่ทั้งหมดจะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติและมีพฤติกรรมร่วมกันของกลุ่ม เมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่มเป้าหมายจะมีความสนใจในทางนั้นด้วย” (อ้างใน ดานินท์ กิจนิจี, 2540 : 17)

เดอเฟลอร์ (Defleur, 1966) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกันจะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน เช่น การเปิดรับสื่อมวลชน ความชอบต่อสื่อประเภทต่างๆ เป็นต้น ส่วนในทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Relations Theory) เดอเฟลอร์แสดงให้เห็นว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีตัวแปรแทรกอีกประเภทหนึ่งที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคม โดยที่ข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชนมักจะถูกรับรู้หรือตีความโดยมีอิทธิพลของกลุ่มหรือบุคคลในกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ หรือกล่าวได้ว่า เป็นอิทธิพลที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารมวลชนสองทอด (Two-Step Flow of Communication) โดยที่ความคิดเห็นต่างๆ จะไหลผ่านสื่อมวลชนไปยังผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leader) ก่อน แล้วจึงมีการถ่ายทอดข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นกลุ่มต่างๆ ในสังคมนี้จะก่อให้เกิดเครือข่าย (Interpersonal Network) ขึ้นในการสื่อสารมวลชน

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร

(Demographic Characteristics Audience)

ผู้รับสารแต่ละคนจะมีลักษณะทางประชากรเฉพาะบุคคล เช่น เป็นผู้รับสารชาย และผู้รับสารหญิง หรือเป็นผู้รับสารวัยรุ่นและผู้รับสารวัยชรา เป็นต้น โดยที่ความแตกต่างทางประชากรศาสตร์นี้จะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารได้ ซึ่งลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristics Audience) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่เราสามารถใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย และบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่อตนมีอายุมากขึ้น (Mers, Michele Tolela and Myers, Gil E., 1982 : 5) โดยทั่วไปแล้ว คนที่มีอายุน้อยกว่ามักจะมี

ความคิดเสรีนิยมมากกว่า (more liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่า (more conservative) คนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยมักจะเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์กว่า (more idealistic) ใจร้อนกว่า (more impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (more optimistic) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า (more pragmatic) มีความระมัดระวัง (cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (pessimistic) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก คนที่มีอายุมีประสบการณ์ในชีวิต ซึ่งเคยผ่านยุคเช่นต่าง ๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนานและมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย จึงมักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม เพราะการเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน สถานะทางสังคม และความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ คนที่รุ่นต่างกันยังมีประสบการณ์ของชีวิตที่แตกต่างกันไปด้วย

นอกจากความแตกต่างในเรื่องความคิดแล้ว อายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจด้วย การวิจัยทางจิตวิทยาพบว่า เมื่อคนมีอายุมากขึ้น โอกาสที่คนจะเปลี่ยนใจหรือถูกชักจูงใจจะน้อยลง (Burgon, 1974 : 58) นอกจากนี้โดยปกติแล้ว คนที่มีวัยต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไปด้วย เช่น คนวัยกลางคนและคนสูงอายุ มักคิดในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การรักษาพยาบาล การมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ในขณะที่คนหนุ่มสาวอาจจะสนใจในเรื่องการศึกษา ความยุติธรรม และความเสมอภาคในสังคม

ลักษณะของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านจดหมายถึงบรรณาธิการ ข่าวการบ้านการเมือง หรือบทบรรณาธิการมากกว่าอ่านเรื่องตลกหรือข่าวกีฬา ในการฟังวิทยุก็เช่นกัน คนที่มีอายุมากมักจะมีฟังรายการหนัก ๆ เช่น ข่าวการอภิปรายปัญหาสังคม เศรษฐกิจ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา มากกว่ารายการเพื่อความบันเทิง (ประมะ สตะเวทิน, 2533 : 113) ซึ่ง บรู๊ค (William D. Brooks, 1971 : 211-212) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์มวลชนผู้รับสาร ตามลักษณะประชากรด้านอายุไว้ 3 ประการคือ

1. อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม
2. อายุเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการจูงใจ
3. กลุ่มคนที่มีอายุต่างกัน ลักษณะของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน

2. เพศ (Sex)

ความแตกต่างระหว่างเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารที่ต่างกั น กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย (Willo, P.A., 1980 : 87)

การวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงจึงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ (emotion) โอนอ่อนผ่อนตาม (submissive) และเป็นแม่บ้านแม่เรือน (home-oriented) นอกจากนี้การวิจัยหลายเรื่องยังพบว่า ผู้หญิงถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย เช่น การวิจัยที่ทดลองให้นักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตันทั้งหญิงและชายฟังปาฐกถาที่คัดค้านการเข้ามาแทรกแซงในเรื่องสาธารณสุขและการศึกษาของรัฐบาลกลาง ผลปรากฏว่า นักศึกษาหญิงเปลี่ยนทัศนคติของตนหรือถูกชักจูงใจมากกว่านักศึกษาชาย นอกจากนั้นผู้ชายยังใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง และจดจำข่าวได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่หึงถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย (more people-centered) (ปรมะ สตะเวทิน, 2533 : 115) การวิจัยเรื่องหนึ่งพบว่า ผู้ชายมีความสามารถในการคาดคะเนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้แม่นยำน้อยกว่าผู้หญิง ความแตกต่างอีกเรื่องหนึ่งระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายคือ ผู้หญิงมักจะโทษตัวเองเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ชายมักจะโทษคนอื่นหรืออุปสรรคอื่น ๆ แต่ไม่โทษตัวเอง

3. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status)

สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Race and Ethnic group) ตลอกจนภูมิหลังของครอบครัว (Family background) ซึ่งหากมีปัจจัยที่กล่าวข้างต้นต่างกัน ก็จะส่งผลให้มีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่ต่างกั น นอกจากนั้นในส่วนองรายได้ คนที่มีฐานะดีหรือรายได้สูงมักใช้สื่อมวลชนมาก และมักเป็นรายการเกี่ยวกับเรื่องข่าวสารการบ้านการเมือง ปัญหาสังคม และเศรษฐกิจต่าง ๆ (ปรมะ สตะเวทิน, 2533 : 115)

การวิจัยทางนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสาร มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร สถานะทางสังคม และเศรษฐกิจทำให้คนมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยมและเป้าหมายที่ต่างกัน คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่ต่างกัน ทฤษฎีทางสังคมวิทยาทั้งหลายได้ยอมรับว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป และถือว่า ครอบครัวเป็นสังคมแรกของบุคคล ในทำนองเดียวกัน คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป คนที่รับราชการมักจะคำนึงถึงเรื่องยศฐานบรรดาศักดิ์ ศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นข้าราชการ ในขณะที่คนทำงานธุรกิจเอกชน อาจคำนึงถึงรายได้และการมีศักดิ์ศรีของตนด้วยเงินทองที่สามารถจะซื้อหา หรือจับจ่ายใช้สอยสิ่งๆ ที่ตนต้องการเพื่อรักษาสถานภาพในสังคมของตน แม้แต่คนที่รับราชการด้วยกัน ก็ยังมีความคิดเห็น ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน อาจารย์มหาวิทยาลัยถูกกำหนดบทบาทโดยสังคมให้เป็นสมณะ ชลุกอยู่กับการค้นคว้าตำราและการทดลอง ยึดมั่นในอุดมการณ์และความมีอิสระเสรีในทางความคิด จนกระทั่งกลายเป็นคนที่ยืนอยู่บนหอคอยงาช้าง ไม่รู้จักสัมผัสความจริง ในขณะที่ทหารมีความยึดมั่นในกฎระเบียบ มีพฤติกรรมที่เข้มแข็ง หัวท้าว จนบางครั้งกลายเป็นคนก้าวร้าว แพทย์ ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา ฯลฯ ก็ล้วนแล้วแต่มีความคิด ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมแตกต่างกันไป นอกจากครอบครัวและอาชีพแล้ว รายได้ตลอดจนเชื้อชาติก็มีบทบาทสำคัญต่อผู้รับสารด้วย รายได้ของคนย่อมเป็นเครื่องกำหนดความต้องการของคน ตลอดจนกำหนดความคิดเห็นของคนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมต่างๆ การแนะนำให้ชวนาที่ยากจนหันมาใช้เครื่องจักรแทนวัวควายในการทำนานั้น คงจะยากกว่าการแนะนำให้คนที่มีรายได้มากๆ ซื้อเครื่องซักผ้าหรือรถยนต์คันใหม่ นอกจากนั้น คนที่มีฐานะดีหรือมีรายได้สูงยังมักจะใช้สื่อมวลชนมากด้วย และการใช้สื่อมวลชนก็มักจะใช้เพื่อแสวงหาเรื่องราวข่าวสารที่หนักๆ เช่น อ่านบทบรรณาธิการ อ่านหรือดูหรือฟังเรื่องการบ้านการเมือง ปัญหาสังคม และเศรษฐกิจ เป็นต้น คนต่างเชื้อชาติกันย่อมมีวัฒนธรรมที่คอยกำกับค่านิยม ทัศนคติ ความคิด และพฤติกรรมของคนในเชื้อชาติแตกต่างกัน เช่น คนจีนอาจจะคิดว่าการมีลูกมากๆ ดี เพราะจะได้ช่วยทำมาหากิน หรือมีความคิดว่ามีลูกชายดีกว่าลูกสาว เป็นต้น

4. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกัน

ไป คนที่มีการศึกษาสูง หรือมีความรู้ดีมักจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มักมีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง สามารถเข้าใจสารได้ดี (ปรมะ สตะเวทิน, 2533 : 116) นอกจากนี้ ครูผู้สอนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เรียนด้วย เพราะผู้สอนได้สอดแทรกความรู้สึนึกคิดของตนให้กับผู้เรียน ในทำนองเดียวกับที่พ่อแม่ได้สอดแทรกความคิดของตนให้แก่บุตรในการอบรมเลี้ยงดูบุตร คนที่มีการศึกษาสูง หรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง มีความเข้าใจศัพท์มาก และมีความเข้าใจสารได้ดี แต่คนเหล่านี้มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ สารที่ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ มักจะถูกโต้แย้งจากคนเหล่านี้

ริเวอร์ส ปีเตอร์สัน และ เจนเซน (Rivers, Peterson and Jensen) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาต่ำ มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอ คนเหล่านี้จะใช้ทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดผู้มีการศึกษาสูงมักจะแสวงหาข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อประเภทอื่น (Schramm and Roberts อ้างใน ปรมะ สตะเวทิน, 2533 : 117) ซึ่ง แคทซ์ (Katz, 1973) กล่าวว่า คนที่มีการศึกษาสูงมากขึ้นจะเป็นผู้ที่เปิดรับข่าวสารต่างๆ มาก สอดคล้องกับสิ่งที่เขามีความรู้ (อ้างใน บุศรินทร์ หนูนภักดี, 2534 : 35)

ข้อควรคำนึงถึงประการหนึ่งในการวิเคราะห์การศึกษาของผู้รับสาร คือ เราจะต้องไม่วิเคราะห์ความรู้ของผู้รับสารโดยเฉพาะพื้นฐานของการศึกษาที่ได้จากสถาบันการศึกษาของผู้รับสารเท่านั้น เพราะการแสวงหาความรู้นั้นสามารถกระทำได้ด้วยตนเอง ตลอดชีวิต จากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากสถาบันการศึกษา เช่น จากสื่อมวลชน จากตำราต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ การขาดโอกาสในการได้ใช้ความรู้ ก็เป็นสิ่งที่สามารถทำให้ความรู้ความสามารถของคนลดลงได้ ตัวอย่าง การวิเคราะห์ผู้รับสารที่เป็นชาวชนบท ไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือต่อหลังจากที่ออกจากโรงเรียน หรือระบบการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนในชนบทไม่มีความสามารถในการอ่านและเขียน (Illiteracy) เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้ว หากเรายึดถือสถิติของทางราชการที่ว่า ส่วนใหญ่คนเหล่านี้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้น เราจึงทึกทักเอาว่า คนเหล่านี้สามารถอ่านออกเขียนได้ จึงดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารแก่คนเหล่านี้โดยอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ ย่อมอาจทำให้การสื่อสารของเราขาดประสิทธิผลได้ เพราะในความเป็นจริงคนเหล่านี้ล้มการอ่านการเขียนไปแล้ว หรืออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทั้งๆ ที่จบระดับประถมศึกษา แสดงว่า การจบการศึกษาเป็นคนละเรื่องกับความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ นักนิเทศศาสตร์ที่ทำงาน

เกี่ยวกับประชาชนในชนบท หรือประชาชนในแหล่งเสื่อมโทรมที่มีการศึกษาต่ำ จึงควรตระหนักถึงเรื่องนี้ให้ได้

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติ (Knowledge and Attitude)

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge)

แพทริก เมียร์ดีธ (Patrick Meredith, 1966 : 10) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ความเข้าใจ (Understanding) และการคงอยู่ (Retaining) เพราะความรู้ หมายถึง ความสามารถจดจำได้ในบางสิ่งบางอย่างที่เราเข้าใจมาแล้ว

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good, 1973 : 325) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ

บิกฮาร์ด เอช มาร์ค (Bickhard H. Mark, 1980 : 45) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้นๆ โดยแบ่งออกเป็น ความรู้ต่อสถานการณ์หนึ่งๆ หรือ ความรู้ต่อเรื่องในระดับกว้าง

ซวาล แพร์รัตนกุล (2526 : 201) กล่าวว่า ความรู้ คือ การแสดงออกของสมรรถภาพความจำ โดยใช้วิธีระลึกออกมา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 130) กล่าวว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้น ที่ผู้เรียนสามารถจำได้หรือระลึกได้ โดยการมองเห็น การได้ยิน ความรู้ ในที่นี้ คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

ประเภทของความรู้

ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์ ได้แบ่งความรู้เป็น 3 กลุ่ม (ชูดา จิตพิทักษ์, 2525 : 20) คือ

1. วิทยาศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิต พืช สัตว์ และมนุษย์ โดยมุ่งอธิบายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น
2. เทคโนโลยี คือ วิชาที่หาความรู้มาเพื่อผลิตหรือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นเฉพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตรงกับเป้าหมาย เช่น วิชาแพทย์ วิศวกรรม และบริหารธุรกิจ เป็นต้น
3. มนุษยศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาสิ่งที่มนุษย์ทำ คิด ใฝ่ฝัน และจินตนาการ ในฐานะที่มนุษย์มิได้เป็นสัตว์ชีววิทยาและสัตว์สังคม การศึกษาทางมนุษยศาสตร์นั้นช่วยให้การรักษา สืบทอด ปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นไปได้ การสัมผัสผลงานเหล่านั้นช่วยทำให้เกิด บุคลิกภาพอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากผลงานทางเทคโนโลยี เพราะช่วยขัดเกลาจิตใจได้

การศึกษาหาความรู้ มี 3 ระยะ คือ

1. ความรู้แท้ (Knowledge) เรียนรู้ว่าเป็นอะไร เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ของเรื่องนั้น
2. การประยุกต์เพื่อนำมาใช้ (Application of Knowledge) นำความรู้ไปใช้ให้เกิดเป็นประโยชน์ขึ้น
3. การทำให้งามเป็นศิลปะ (Art) นำความรู้ไปใช้จนเกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญ

ระดับความรู้

เบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S. Bloom, 1956 : 28) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับ การระลึกถึงเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่วไป ระลึกถึงวิธีการและกระบวนการ หรือ สถานการณ์ต่างๆ โดยเน้นความจำ โดยมีระดับความรู้อยู่ 6 ประการ คือ

1. ระดับที่ระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติกระบวนการ และแบบแผน ได้รับความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจากความจำได้

2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehension) หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่าง ได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้น ได้ด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ ให้ความหมายแปลความ และเปรียบเทียบความคิดอื่น ๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. ระดับการนำไปใช้ (Application) สามารถนำข้อเท็จจริง และความเห็นที่เป็นนามธรรม (Abstract) ปฏิบัติจริงอย่างเป็นรูปธรรม

4. ระดับของการวิเคราะห์ (Analysis) สามารถใช้ความคิด ในรูปของการนำความคิดมาแยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกัน เพื่อการปฏิบัติของตนเอง

5. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ การนำเอาข้อมูล แนวความคิด มาประกอบกัน แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ (Creative) ซึ่งเป็นสิ่งใหม่แตกต่างไปจากเดิม

6. ระดับการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถในการใช้ข้อมูล เพื่อตั้งเกณฑ์ (Criteria) การรวบรวมผล และวัดข้อมูลมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผล ของกิจกรรมแต่ละอย่าง

อย่างไรก็ตามการเกิดความรู้ ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม ย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึนึกคิดซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจในบุคคลต่างกัน อันเป็นปัจจัยมาจากประสบการณ์ ที่สั่งสมมา และสภาพแวดล้อม ที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความคิด และแสดงออกตามความคิด ความรู้สึก

ของตนความรู้อาจเป็นกระบวนการภายใน ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลได้ และยังมีผลกระทบต่อผู้รับสารเชิงความรู้ในทฤษฎีการสื่อสาร 5 รูปแบบ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533 : 121) คือ

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสารจึงมักแสวงหาสารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลาย เพื่อตอบสนองข้อสงสัย และความสับสนของตน

2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการแพร่ นวัตกรรมนั้น ๆ ในฐานะความรู้

3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ ที่สื่อกระจายออกไปเพื่อให้ประชาชนตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชน และค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกสารสนเทศนั้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System) การสื่อสารสังคมมักจะกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่างๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ผู้รับสารรับทราบระบบความเชื่อที่หลากหลายและลึกซึ้ง ไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์ เป็นภาวะของสังคม สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า ความรู้ได้มาจากการเปิดรับจากสื่อต่างๆ (สุมาลี ตั้งจิตต์ศีล, 2537 : 27) นั่นคือ การสื่อสารและการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เนื่องจากการสื่อสารเป็นผลมาจากการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นผลอย่างหนึ่งของการสื่อสาร อาจกล่าวได้ว่าเกือบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่การสื่อสารจะไม่มีการเรียนรู้

การได้ทราบหลักการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนการสื่อสารอย่างสัมฤทธิ์ผล กล่าวคือ

1. บุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องราวใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมายด้วย

2. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองทางอารมณ์ ทั้งการสรรเสริญและการลงโทษ โดยทั่วไปแล้วการสรรเสริญจะให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งการลงโทษก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้ามีการกระตุ้นอย่างเหมาะสม

3. การแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่าง เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการพูด

4. ทักษะที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสารจะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสารนั้นด้วย

5. ความจำมีความสัมพันธ์กับความใหม่ของข้อมูล ผู้รับสารมักจะจำ และมีการตอบสนองต่อข้อมูลที่ได้รับมาไม่นาน และการให้ข้อมูลซ้ำๆ จะก่อให้เกิดการจดจำและเก็บสารนั้นไว้

6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้

7. การนำเสนอด้วยวิธีที่แปลกใหม่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการนำเสนอด้วยวิธีธรรมดา

ความรู้ต่างๆ ย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึนึกคิด จิตใจของบุคคลต่างกันไปตามกรอบประสบการณ์ของแต่ละคน รวมไปถึงการเปิดรับข่าวสาร และลักษณะทางประชากรของบุคคลที่เป็นผู้รับข่าวสาร ถ้าบุคคลมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น มีการศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ก็มีโอกาที่จะมีความรู้ในเรื่องนี้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ สามารถระลึกได้ สามารถรวบรวมสาระสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ต่อไป และเมื่อประชาชนเกิดความรู้อันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว สิ่งที่เกิดตามมาก็คือ ทัศนคติ ความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ นั้นเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านสื่อสารโทรคมนาคม ภาครัฐและเอกชนว่าเป็นอย่างไร และมีความแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับ เนื้อหาที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 40 องค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัตินี้ และองค์กรต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรานี้ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

“ทัศนคติ” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Attitude” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า “Aptus” แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม คำนี้ได้มีผู้ใช้คำอื่นๆ ในความหมายเดียวกันอีก เช่น เจตคติ เจตณคติ เป็นต้น ซึ่งนักวิชาการมองว่า ทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ โดยแต่ละคนให้คำจำกัดความของทัศนคติไว้ เช่น

กอร์กอน ดับบลิว อัลพอร์ต (Gorgon W. Allport, 1935) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาวะของความพร้อมด้านจิตซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

นิวคอมบ์ (Newcomb, T. M., 1954 : 128-221) ได้อธิบายว่า ทัศนคติเป็น ความโน้มเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ อาจเป็นความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือรู้สึกเฉยๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด

เธอร์สตัน (Thurstone, L. L., 1969 : 1) ให้คำจำกัดความว่า ทัศนคติ หรือ ความรู้สึกในทางบวกหรือลบในระดับมากน้อยที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่ง อาจได้แก่ สิ่งของ บุคคล คำพูด หรือความคิด เป็นต้น ซึ่งผู้รู้สึกสามารถบอกความแตกต่างว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

กูต (Good) นิยามความหมายของทัศนคติไว้ว่า “เป็นแนวโน้มที่จะแสดงหรือมีปฏิกิริยาในทางบวกหรือในทางลบต่อสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมของบุคคลและประสบการณ์ทางสังคมที่ฝังรากลึกอยู่ (อังกใน เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ, 2530 : 63)

ชม ภูมิภาค (2536 : 210) ให้คำนิยามว่า ทัศนคติ หมายถึง วิธีแห่งความรู้สึกของคนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ (2529 : 179) ให้คำนิยามว่า ทศนคติ คือ ความเชื่อและความรู้สึกที่ทนทานและได้รับการจัดระเบียบอันเป็นตัวชักนำให้เราปฏิบัติไปในทิศทางต่าง ๆ ทศนคติจึงมิได้เป็นเพียงแต่ความคิดเห็นเท่านั้น แต่มีลักษณะที่ฝังลึกมากกว่านั้น

เสถียร เขยประทับ กล่าวว่า ทศนคติเป็นความคิดเห็นที่มีอารมณ์หรือความรู้สึกประกอบเป็นแนวโน้มซึ่งพร้อมจะแสดงอาการสนับสนุน พอใจ คัดค้าน หรือไม่พอใจ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 32)

สรุปได้ว่า ทศนคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อที่หมาย ซึ่งอาจจะเป็นตัวบุคคล แนวความคิด คำพูด สิ่งของ หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ทศนคติก่อรูปขึ้นจากประสบการณ์ส่วนบุคคล มีลักษณะค่อนข้างยั่งยืนคงทน แต่ก็เปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีเหตุผลหรือเหตุการณ์ที่สำคัญเพียงพอ ซึ่งการศึกษาวិทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดให้ ทศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น และความเชื่อทางด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งทางบวกและทางลบ และไม่แน่ใจในทางใดทางหนึ่งต่อมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน

การเกิดทศนคติ

ทศนคติเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ทศนคติที่เกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ทศนคติของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ทั้งในทางตรง (Direct Experience) และประสบการณ์ในทางอ้อม (Indirect Experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งของ บุคคล ฯลฯ ประสบการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ การได้พบ ได้เห็น ฯลฯ ประสบการณ์ทางอ้อม ได้แก่ การได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ฯลฯ ทั้งประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม ทำให้บุคคลเกิดทศนคติได้ หากบุคคลไม่เคยมีประสบการณ์บุคคลก็จะไม่มีทศนคติต่อสิ่งนั้น

2. ทศนคติเกิดจากระบบค่านิยมและการตัดสินใจตามค่านิยม โดยที่กลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจตามค่านิยมไม่เหมือนกัน ทศนคติของแต่ละกลุ่มชนต่อสิ่งเดียวกันจึงอาจไม่เหมือนกัน การที่บุคคลมีทศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือมีความรู้สึกกว่าสิ่งใดถูก

หรือไม่ถูก ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ค่านิยม หรือ มาตรฐานของกลุ่มหรือสังคมที่บุคคลนั้นร่วมใช้ชีวิตอยู่

เรซีส ลิกเคิร์ต (Resis Likert) ได้ศึกษาการเกิดทัศนคติของคน ซึ่งเป็นผลการศึกษาที่เน้นถึงการเกิดทัศนคติตามหลักวิชาการด้านการสื่อสารโดยเฉพาะ โดยได้สรุปข้อศึกษาไว้ว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย และแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 33-34) คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เกิดทัศนคติในเรื่องนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication with others) การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นจะทำให้บุคคลเกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้ เช่น นักเรียนเคยได้รับการสั่งสอนจากครูอาจารย์ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการกระทำต่างๆ ตามที่ได้รับทราบมา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น ลูกที่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่จะเลียนแบบการแสดงท่าทางในการชอบหรือไม่ชอบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามพ่อแม่ของตนไปด้วย นอกจากนั้นก็อาจจะมีการเลียนแบบผู้อื่นก็ได้ เช่น เลียนแบบผู้นำความคิด นักแสดง นักร้อง ผ่านสื่อต่างๆ ก็ได้

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) โดยทัศนคติหลายอย่างของบุคคลอาจเกิดขึ้นได้จากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่างๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้คนเกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของทัศนคติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ คือ การติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะการสื่อสารจะมีแทรกอยู่ตลอด ไม่ว่าทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง หรือ เกิดจากสิ่งที่เป็นแบบอย่างหรือ

เกิดจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน หรือเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นก็ตาม จนกล่าวได้ว่าการติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างมากที่มีผลทำให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ขึ้นได้

ลักษณะของทัศนคติ ประกอบด้วย

1. เป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล ทัศนคติเป็นเรื่องของความคิดที่เกิดขึ้นภายใน
2. ทัศนคติมิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คนทุกคนเกิดมาจะยังไม่มีทัศนคติใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เมื่อได้ผ่านการเรียนรู้ก็จะก่อให้เกิดทัศนคติขึ้นมา การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดทัศนคติได้ มาจากอิทธิพลของกลุ่มต่าง ๆ เช่น ครอบครัว เพื่อน สังคม เป็นต้น
3. ทัศนคติมีลักษณะมั่นคงถาวร ทัศนคติที่ได้ก่อตัวขึ้นมาแล้วจะอยู่อย่างถาวรยากต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด ทั้งนี้เพราะทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาจากกระบวนการความคิด มีการประเมินผล และสรุปจากข้อมูลและผลที่ได้
4. ทัศนคติเกิดขึ้นมาจากตัวบุคคลและสิ่งของเสมอ ทัศนคติเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากสัมผัสและเรียนรู้จากภายนอก

องค์ประกอบของทัศนคติ

ซิมบาโด และ เอบบีเซน (Zimbardo and Ebbesen, 1970) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความนึกคิด (The Cognitive Component) เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้ หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The Affective Component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ อารมณ์ ที่เกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันตามบุคลิกของคนนั้น เป็นตัวเร้าความคิดอีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีก็จะแสดงออกมาในขณะที่คิดถึงสิ่งนั้นใน

ลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกในด้านบวก “Positive Affective Component” ก็จะมีความรู้สึกในด้านบวกเป็นไปในทางที่ดี ในทางตรงกันข้าม บุคคลที่มีความรู้สึกในด้านลบ “Negative Affective Component” ก็จะมีความรู้สึกในด้านลบเป็นไปในทางที่ไม่ดี

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavior Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

ทั้งความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมจะเป็นภาพรวมทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งที่ตนพบเห็น ยกตัวอย่าง ทัศนคติที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมที่ได้รับทราบข่าวสารว่า หากมีการเปิดเสรีการดำเนินกิจการโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์มือถือ จะทำให้มีการแข่งขันของผู้ประกอบการมากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อความเข้าใจว่า ราคาในการซื้อหรือใช้บริการก็จะถูกลง บุคคลจึงมีความรู้สึกต้องการที่จะใช้บริการ และมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนให้เกิดการนำไปใช้ในทางปฏิบัติโดยเร็ว

ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงทัศนคติได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึก หรืออารมณ์จากสภาพจิตใจโต้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ

2. ทัศนคติเชิงลบ คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กร และอื่น ๆ

3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็น ในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร และอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำหรือเหตุการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทัศนคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็จะเปลี่ยนเป็น “ประชามติ” ไป

การวัดทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone) ได้สรุปคุณลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องทำความเข้าใจก่อนที่จะทำการวัดทัศนคติ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 34-35) ไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลขเพียงตัวเดียว อย่างไรก็ตามเราสามารถหยั่งรู้ทัศนคติของมนุษย์ได้ ถึงแม้ว่าจะมีความซับซ้อนและมีลักษณะเชิงคุณภาพอยู่มากก็ตาม

2. ทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หมายถึง ผลรวมของความรู้สึก ความโน้มเอียง อคติ ความกลัว ความคิดอื่น ๆ ต่อเรื่องนั้น ๆ

3. เราสามารถวัดทัศนคติได้โดยใช้ความคิดเห็น (Opinion) เป็นเครื่องมือ แต่การใช้ความคิดเห็นเป็นเครื่องบ่งชี้ทัศนคตินั้น ทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการวัด จึงขอเสนอแนะว่า การกระทำของคน อาจจะเป็นเครื่องบ่งชี้ทัศนคติที่ดีกว่าสิ่งที่เขาพูด แต่ก็เป็นไปได้ที่คน ๆ นั้นอาจบิดเบือนการกระทำของตนเอง ดังนั้นจึงยังใช้ความคิดเห็นหรือการกระทำบางรูปแบบเพื่อใช้บ่งชี้ถึงทัศนคติ

4. มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในการวัดความคิดเห็น หรือการกระทำที่เราใช้เครื่องบ่งชี้ทัศนคติ แต่ความคลาดเคลื่อนระหว่างเครื่องบ่งชี้และความจริงถือว่าเป็น “สากล (Universal)”

5. ทัศนคติของคน ๆ หนึ่งไม่จำเป็นจะทำนายการกระทำของคน ๆ นั้นได้ถูกต้องเสมอไป

6. ทศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่วัดได้ อาจเกิดจากความผิดพลาดในการวัด ดังนั้น จึงมีแนวความคิดที่จะใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Measurement) เพื่อแยกความผิดพลาดของเครื่องมือที่ใช้วัด จากความเปลี่ยนแปลงของทศนคติเอง

7. ไม่สามารถใช้คำว่า “มาก” หรือ “น้อย” อธิบายทศนคติได้อย่างสมบูรณ์ เพราะทศนคติมีหลายมิติ อย่างไรก็ตามความคิดที่จะวัดทศนคตินี้มีความพยายามที่จะวัดค่าของทศนคติในเชิงเส้นตรง (Linear Measurement)

การเปลี่ยนแปลงทศนคติ

ทศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี เช่น การได้รับข่าวสารต่างๆ จากบุคคลอื่น หรือสื่อมวลชนต่างๆ ข่าวสารที่ได้รับทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของทศนคติในด้านการเรียนรู้ หากองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบด้านอื่นมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านการเรียนรู้เปลี่ยนแปลง มีแนวโน้มทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรมเปลี่ยนด้วย

คาร์ล ฮอฟแลนด์ และ เจนิส (Carl Hovland and Janis, 1959 : 59) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงทศนคติ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การใส่ใจ (Attention) ถ้าบุคคลไม่มีความสนใจ ใส่ใจ หรือตั้งใจที่จะรับฟังข่าวสาร ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงทศนคติของบุคคลนั้นได้ เช่น ในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ถึงแม้จะให้ข้อมูลว่า มาตรา 40 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านกิจการโทรคมนาคมที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับสาธารณชนมากขึ้น แต่เลือกใช้สื่อที่บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ไม่ค่อยเปิดรับ บุคลากรเหล่านี้ก็ไม่เกิดความสนใจ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) แม้ว่าผู้รับสารจะให้ความสนใจในสารที่เผยแพร่ แต่ถ้าไม่มีความเข้าใจ ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทศนคติ เช่นเดียวกับกรณีมาตรา 40 แม้บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมจะให้ความสนใจว่ามาตรานี้เกี่ยวข้องกับกิจการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศ แต่หากบุคลากรฯ ไม่เข้าใจว่า มาตรานี้ก่อให้เกิดผลดีต่อ

ประชาชนส่วนรวมซึ่งเป็นผู้บริโภค รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น
 ใด บุคลากรฯ ก็จะไม่เปลี่ยนทัศนคติ

3. การยอมรับ (Yielding) การยอมรับข่าวสารแนวความคิด ข้อโต้แย้ง และ
 ข้อเสนอของข่าวสารที่ถูกนำมาเผยแพร่ จะทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่สมบูรณ์
 เช่น บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมเมื่อสนใจและเข้าใจในบทบาท
 หน้าที่และความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ที่
 จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติมาตรา 40 แล้วก็จะเกิดการยอมรับให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระดังกล่าว
 โดยเร็ว

4. ความคงอยู่ (Retention) ข่าวสารที่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์จะขึ้นอยู่กับว่า
 ข่าวสารนั้นมีความคงอยู่นานเพียงใด หมายถึงว่า ผู้รับสารจะจำข่าวสารนั้นได้มากน้อยเพียงใด ดัง
 กรณีของมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม หากบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสาร
 โทรคมนาคม ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตราดังกล่าวแล้วเกิดความใส่ใจ เข้าใจ และยอมรับให้
 เกิดการปฏิรูปการสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทยตามบทบัญญัติมาตรา 40 แล้ว บุคลากรฯ ก็
 จะสามารถจดจำข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้มาก

แฮร์รี ซี ไทรแอนดิส (Harry C. Triandis) กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศน
 คติ มีอยู่ 3 ระดับ (อ้างใน จุมพล รอดคำดี, 2532 : 117) คือ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะมา
 จากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากสื่อสารมวลชนหรือบุคคลอื่น ๆ

2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์
 หรือความประทับใจหรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม
 ซึ่งไปมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

จากกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติดังกล่าว สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้ 2 ประเภท คือ

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทัศนคติเป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงไปเป็นในทางลบ และถ้าเป็นไปในทางลบก็จะเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า มันคงดีกว่า คงดีกว่าทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง นั่นคือ ถ้าความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมถูกกระทบ ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ นอกจากนี้ องค์ประกอบต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ลักษณะของข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสารล้วนมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ทั้งสิ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมว่า มีทัศนคติเป็นไปในทิศทางใด มีความแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร

แนวคิดเรื่องการสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication)

ศิริชัย ศิริภายะ ได้อธิบายไว้ว่า การสื่อสารเป็นสิ่งซึ่งนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลง คือ เมื่อใดก็ตามที่คนเริ่มทำการสื่อสารกับบุคคลอื่น การเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดขึ้นไม่มากก็น้อย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนการกระทำของสังคม ดังนั้น การที่บุคคลจะได้รับข่าวสาร หรือส่งข่าวสารไปยังผู้อื่นนั้น ต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับการสื่อสาร การสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของพฤติกรรมมนุษย์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม มนุษย์ได้ใช้วิธีการต่างๆ ติดต่อกับคนอื่น ๆ เพื่อที่จะบอกข่าวสาร ข้อมูล ตลอดจน ความรู้สึกนึกคิด ความเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน และที่สำคัญเพื่อชักจูงให้เกิดพฤติกรรมตามที่คุณส่งสารต้องการ (อ้างใน บุญจิระ พุทธิศรี, 2541 : 9)

การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งในชีวิตมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยสี่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค แม้การสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็ความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยสี่ข้างต้น แต่การที่จะได้มาซึ่งปัจจัยทั้งสี่นั้นย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นสื่อกลางอย่างแน่นอน มนุษย์อาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมนาชนิดของตน และอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม การสื่อสารเป็นพื้นฐานของการติดต่อของมนุษย์ และเป็นเครื่องมือของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมากเพียงใดและประกอบด้วยคนจำนวนมากเพียงใด การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น

การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและสังคมอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ จนมีคำกล่าวว่า การสื่อสารคือชีวิต การสื่อสารคือสังคม หรือในทางกลับกัน ชีวิตและสังคมก็คือการสื่อสารกับตนเอง กับผู้อื่น กับสิ่งแวดล้อม และกับโลกนั่นเอง (รายงานสัมมนาทางวิชาการ, 2533 : 13)

การสื่อสารโทรคมนาคม (รายงานประจำปีกรมไปรษณีย์โทรเลข, 2517 : 35) คือ “การขนส่ง การแพร่ หรือการรับซึ่งเครื่องหมาย สัญญาณ บันทึกข้อความ ภาพหรือเสียง หรือข่าวสาร ในลักษณะใดๆ โดยทางสาย ทางวิทยุ หรือระบบแม่เหล็กไฟฟ้าจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างไกลกัน”

ประเภทของการสื่อสารโทรคมนาคม

การสื่อสารโทรคมนาคมมีองค์ประกอบที่สำคัญ (สุชาติ เผือกสกนธ์, 2523 : 5-6) ดังนี้คือ

1. เครื่องอุปกรณ์ต้นทาง-ปลายทาง (Terminal Equipment) ประกอบด้วย ตัวเครื่อง ชุมสาย Multiplex Equipment ฯลฯ

2. สื่อส่งสัญญาณ (Transmission Media) ได้แก่ ใช้สาย คลื่นวิทยุ และใยแก้วนำแสง สำหรับคลื่นวิทยุนั้นแบ่งออกได้เป็นย่านต่างๆ ดังนี้ คือ VLF, LF, MF, HF, VHF, UHF, SHF, EHF คลื่นวิทยุในย่าน Microwave ซึ่งเป็นคลื่นความถี่สูงและสูงยิ่ง (VHF, SHF) ที่

เดินทางเกือบจะเป็นเส้นตรงเหมือนแสง ได้ถูกนำมาใช้งานในระบบไมโครเวฟภาคพื้นดิน (Terrestrial Microwave System) และระบบสื่อสารด้วยดาวเทียม (Satellite Communication)

โดยผ่านทางองค์ประกอบในการติดต่อดังกล่าว การสื่อสารโทรคมนาคมอาจแยกออกได้เป็นประเภทและวิธีการที่สำคัญ ได้แก่ โทรเลข โทรศัพท์ โทรภาพ การสื่อสารข้อมูล (Data) โทรพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์

วิวัฒนาการสื่อสารโทรคมนาคมไทย

หากย้อนไปในอดีตจะพบว่ามนุษย์มีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายซึ่งกันและกันมาช้านานแล้ว จนถึงขั้นมีภาษาใช้เป็นรหัสในการสื่อสาร และมีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนมาถึงในสมัยกรุงศรีอยุธยา ประชาชนใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้เทคโนโลยีการสื่อสารซึ่งเริ่มพัฒนาในยุโรปได้เคลื่อนตัวมาสู่สังคมไทย

เครื่องมือที่มนุษย์คิดประดิษฐ์และนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารกันในขณะที่ผู้รับและผู้ส่งข่าวสารอยู่ห่างกัน ไม่สามารถเห็นกิริยาท่าทางหรือได้ยินเสียงของกันและกันได้ นับเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารที่เรียกว่า *สื่อสารโทรคมนาคม*

ก่อนที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ยุคของการโทรคมนาคมอย่างแท้จริง ประเทศไทยได้เข้ามาสู่ยุคของสื่อสารมวลชน โดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงบุกเบิกพิมพ์หนังสือด้วยอักษรไทยและทรงใช้สิ่งพิมพ์เป็นเครื่องมือของการเผยแพร่พุทธศาสนาและประชาสัมพันธ์ข่าวสารของทางราชการ

เมื่อถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนับเป็นพระมหากษัตริย์องค์เป็นล้นพ้นที่พระองค์ท่านได้เล็งเห็นความสำคัญของกิจการคมนาคม โดยทรงโปรดให้สร้างทางสายโทรเลขขึ้นเองแทนการให้สัมปทานแก่บริษัทอังกฤษที่เข้ามาขอดำเนินกิจการจนสามารถเปิดให้บริการรับ-ส่งโทรเลขแก่สาธารณชนได้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2426 และอีก 3 ปีต่อมาได้เริ่มเปิดให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและธนบุรีเข้าใช้เครื่องโทรศัพท์ระบบ “แม็กนีโต” พูดติดต่อระหว่างกัน

กิจการโทรเลขและโทรศัพทของไทยในยุคเริ่มแรกได้ขยายขอบเขตออกไปอีกเมื่อผู้บุกเบิกนำเครื่องรับ-ส่งวิทยุโทรเลขแบบมาร์โคนี มาใช้งานเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2450 และได้มีการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรเลขทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อช่วยสนับสนุนการติดต่อรับ-ส่งโทรเลขกับทวีปยุโรปได้โดยตรงเป็นครั้งแรก นอกจากนี้กิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการวิทยุการบินก็ได้ถือกำเนิดขึ้นในระยะต้นของการนำระบบวิทยุเข้ามาใช้งานเช่นเดียวกัน

ต่อมาในยุคพัฒนาการโทรคมนาคมในประเทศไทย (พ.ศ. 2481-2509) นั้นรากฐานของกิจการโทรคมนาคมที่วางไว้อย่างมั่นคงในช่วงประมาณ 60 ปีแรก โดยทางราชการทหารในชั้นต้น และกรมไปรษณีย์โทรเลขในลำดับต่อมานั้น ได้ช่วยให้ประเทศไทยมีระบบการสื่อสารที่จัดว่ารวดเร็วมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ การรับ-ส่งข่าวสารระยะทางไกลๆ โดยการขนส่งทางไปรษณีย์ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาหลายสัปดาห์ การบุกเบิกนำเครื่องอุปกรณ์โทรคมนาคมต่างๆ มาทดลองใช้งานจนสามารถเปิดให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไปได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างกันภายในประเทศและการติดต่อกับต่างประเทศในยุคแรกนั้น นับเป็นก้าวสำคัญในประวัติศาสตร์การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ซึ่งในขณะนั้นก็กำลังบุกเบิกพัฒนากิจการด้านนี้เช่นเดียวกัน

ยุคต่อมาของการคมนาคมในอดีตจะเป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนางานด้านโทรเลขโทรศัพท วิทยุกระจายเสียงซึ่งเพิ่งจะเริ่มต้นให้มีขอบเขต ปริมาณ และคุณภาพเพียงพอกับความ ต้องการของผู้ใช้บริการซึ่งนับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น จนเกิดความจำเป็นที่จะต้องแยกงานวิทยุกระจายเสียงไปให้อยู่กับสำนักงานโฆษณาการในปี พ.ศ. 2482 และต่อมาในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการแยกกองช่างของกรมไปรษณีย์โทรเลขออกไปจัดตั้งเป็นองค์การโทรศัพทแห่งประเทศไทยขึ้น รับผิดชอบดำเนินการด้านระบบชุมสายภายในประเทศ และธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่อง

ในยุคแห่งการพัฒนานี้ วิทยุซึ่งยังคงใช้เป็นสื่อสำคัญสำหรับการรับ-ส่งโทรเลขโทรศัพท โทรภาพ และการกระจายเสียง ได้เริ่มมีการนำมาใช้งานด้านการถ่ายทอดสัญญาณภาพที่เคลื่อนไหวได้ จนเกิดเป็นกิจการใหม่ขึ้นมาอีกแขนงหนึ่งเรียกว่า วิทยุโทรทัศน์ และมีการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2498

การโทรคมนาคมยุคใหม่ (พ.ศ. 2510-2532)

การตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกขององค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ หรืออินเทลแซท (INTELSAT) ในเดือนพฤษภาคม 2509 ซึ่งเป็นผลให้ประเทศไทยได้ใช้ประโยชน์จากดาวเทียมในการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นครั้งแรกกับสหรัฐอเมริกา และกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกในเวลาต่อมา นับเป็นจุดเริ่มต้นของการโทรคมนาคมยุคใหม่ของประเทศไทย

การนำระบบสื่อสารทางดาวเทียมมาใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศแทนระบบวิทยุความถี่สูงมาก และต่อมาได้ใช้สำหรับการสื่อสารโทรคมนาคมภายในประเทศด้วย ประกอบกับการปรับปรุงข่ายงานภายในประเทศ โดยการนำอุปกรณ์ชุมสาย โทรเลข เทเล็กซ์ โทรศัพท์ และวิทยุบริการระบบใหม่ที่ควบคุมการทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเครื่องอุปกรณ์ปลายทางรุ่นใหม่ที่ใช้งานได้สะดวกและความเร็วในการรับ-ส่งสูงกว่าเดิม มาติดตั้งใช้งานเพื่อให้บริการแก่ประชาชน และหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคธุรกิจเอกชนซึ่งมีความต้องการใช้บริการด้านโทรคมนาคมที่มีความสะดวกรวดเร็วเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

การนำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ระบบสื่อสารดาวเทียม และระบบเคเบิลใต้น้ำ รวมทั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้เพื่อขยายงานบริการสื่อสารโทรคมนาคมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ให้ความสะดวกแก่สาธารณชนในการติดต่อสื่อสารอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ทันกับความเจริญของโลก และนับเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและความมั่นคงของประเทศให้ทัดเทียมนานอารยประเทศทั้งหลาย (รายงานสัมมนาทางวิชาการ, 2533 : 13-19)

การเปิดแข่งขันเสรี

มีผู้ให้คำจำกัดความ การเปิดแข่งขันเสรี (Liberalization) ไว้หลายประการ ดังนี้

ชาตรี ศรีไพพรรณ และ ประสิทธิ์ ทิมพูน (2537 : 67) ให้คำนิยาม การเปิดแข่งขันเสรี ว่า หมายถึง การเปิดเสรีส่วนของตลาดที่มีผู้ผูกขาดอยู่ โดยการลดหรือยกเลิกข้อห้ามการเข้าตลาด

เอเชีย แปซิฟิก เทเลคอมมูนิตี (Asia-Pacific Telecommunity อ้างใน สร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ, 2541 : 28) ให้คำนิยาม การเปิดแข่งขันเสรี ว่า หมายถึง การผ่อนคลาย หรือการเปิดโอกาสให้เข้าสู่ตลาดได้อย่างเสรี หรือ การเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันทั้งในส่วน ของภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการหลายราย การผ่อนคลายข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีอยู่

พิพัฒนา ไทยอารี (2529 : 78) ให้คำนิยาม การเปิดแข่งขันเสรี ว่า หมายถึง การนำระบบการตลาดมาถือปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของโลก หรือการเปิดโอกาสโดยการลดหย่อนหรือยกเว้นข้อกำหนด ระเบียบต่างๆ เพื่อให้มีผู้ประกอบการมากมาย อันจะได้มีการแข่งขันในการดำเนินงานมากขึ้น

ระบบการตลาด หรือเศรษฐกิจแบบตลาดเชื่อว่า ถ้าให้ผู้ผลิตสินค้าและบริการ ต่างๆ สามารถแข่งขันกันอย่างเสรี ผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์สูงสุด เนื่องจากสามารถเลือกสินค้าและบริการได้ ถ้าผู้ผลิตใดเสนอสินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพอย่างที่ตลาดต้องการหรือมีราคาแพงกว่าผู้ผลิตอื่น ตลาดจะไม่ยอมรับ ผู้ผลิตที่อยู่รอดต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การที่เศรษฐกิจของการตลาดจะบรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว ต้องมีผู้ผลิตสินค้าและบริการจำนวนมาก และมีการแข่งขันเสรีอย่างแท้จริง ไม่มีการผูกขาด ตัดตอนหรือรวมกิจการหรือ การเอาัดเอาเปรียบระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน หรือการสมคบรวมตัวของผู้ผลิตเพื่อเอาเปรียบผู้บริโภค (องอาจ อธิมอญ, 2538 : 133)

กิจการโทรคมนาคมในอดีต เป็นกิจกรรมที่รัฐมักจะผูกขาดการให้บริการด้วยสาเหตุหลักสำคัญ 4 ประการ คือ ความมั่นคงของชาติ บริการสาธารณะ การผูกขาดโดยธรรมชาติในตลาด (Natural Monopoly) และผลกระทบจากภายนอก กล่าวคือ การสื่อสารโทรคมนาคมเป็นการสื่อสารที่มีความรวดเร็ว และสามารถสื่อสารข้อมูลในปริมาณมาก รัฐจึงต้องการที่จะควบคุมและตรวจสอบการโอนถ่ายข้อมูลโดยการครอบครองเครือข่ายการสื่อสาร และการผูกขาดในการให้บริการโทรคมนาคม ในขณะที่เดียวกันบริการโทรศัพท์จะเป็นบริการที่มีลักษณะเป็นบริการสาธารณะ ซึ่งหมายถึงการให้บริการนั้นจะต้องยึดหลักการการให้บริการอย่างทั่วถึง (Universal Service) และการไม่เลือกปฏิบัติ (Non-Discriminatory) ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่เป็นกำไรของผู้ประกอบการเอกชน ดังนั้น รัฐจึงต้องเป็นผู้ให้บริการเอง สำหรับสาเหตุประการที่สาม การผูกขาดโดยธรรมชาติในตลาด และที่สี่ ผลกระทบจากภายนอก สืบเนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจ การที่บริการโทรศัพท์สาธารณะผูกขาดโดยธรรมชาติ หมายความว่า ถ้ารัฐบาลไม่กำกับดูแลกิจการ

บริการนี้ โดยปล่อยให้การแข่งขันเป็นไปตามกลไกของตลาด ผลคือ จะมีผู้ให้บริการรายใหญ่ที่สุดรายเดียวในตลาด ทั้งนี้ เนื่องจากบริการโทรศัพท์เป็นบริการที่ต้องใช้เงินลงทุนในการวางเครือข่าย ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) สูง ในขณะที่ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ในการให้บริการค่อนข้างต่ำ ซึ่งทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำลงตามจำนวนลูกค้า ดังนั้น ผู้ให้บริการที่มีเครือข่ายกว้างขวางที่สุดจะเป็นผู้ที่มีต้นทุนต่ำที่สุด จึงสามารถยึดครองตลาดได้ การที่บริการดังกล่าวมีผลกระทบภายนอก (Externalities) ซึ่งหมายความว่า การติดตั้งเครือข่ายหรือการให้บริการโทรคมนาคมมีผลประโยชน์ไม่เฉพาะแก่ผู้ขายและผู้ซื้อบริการเท่านั้น แต่จะมีผลกระทบในทางบวกต่อสังคมหรือเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งรัฐควรจะสนับสนุนให้มีการขยายเครือข่ายการสื่อสารให้กว้างขวางและทั่วถึงกว่าที่ตลาดเสรีจะเอื้ออำนวย (เทลคอม เจอร์นัล 5, 13-19 มกราคม 2540 : 5-6)

ในช่วงปี พ.ศ. 2503 - 2513 เป็นช่วงที่เห็นได้ชัดจนว่ากิจการโทรคมนาคมมีความสำคัญอย่างเต็มที่ ในฐานะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมในระดับโลก นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง ประกอบกับความต้องการการใช้บริการที่เพิ่มขึ้นของประชาชน ความต้องการในเรื่องของแหล่งเงินทุน ความต้องการในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพของบริการให้ดีขึ้น เกิดขึ้นตามมาเป็นลำดับ สิ่งที่จะกระทำได้ คือ การเปิดเสรีให้มีการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการในภาคกิจการโทรคมนาคม ดังจะเห็นได้จากนโยบายด้านสื่อสารโทรคมนาคมของสหราชอาณาจักรในปี พ.ศ. 2522 และสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2523 ที่เริ่มผ่อนคลายกฎ ระเบียบ (Deregulation) และเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการโทรคมนาคมมากขึ้น (Privatization) (Martyn Warwick, 1995 : 458-462) นอกจากนั้น ปรากฏการณ์ในปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา จะเห็นว่าหน่วยงานที่ให้บริการโทรคมนาคมสาธารณะ (Public Telecommunication Operations) จำนวน 44 หน่วยงาน แปรสภาพไปเป็นของภาคเอกชน ซึ่งก่อให้เกิดรายได้จากการแปรสภาพมีมูลค่าสูงถึง 159 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดย 1 ใน 3 ของเงินลงทุนได้มาจากการลงทุนของต่างประเทศ ซึ่งเป็นไปในรูปของการขายหุ้น หรือการขายหุ้นส่วนน้อยให้แก่พันธมิตรร่วมทุน (Strategic partner) ตัวอย่างเช่น Telefonica de Espana เข้าถือหุ้นในกิจการโทรคมนาคมของอาร์เจนตินาร์ ซิลี เปรู เปอโตริโก และ เวเนซุเอล่า ในขณะที่ Ameritech ของสหรัฐอเมริกาเข้าถือหุ้นในกิจการโทรศัพท์ของเบลเยียม ฮังการี และนิวซีแลนด์ เป็นต้น (อ้างใน สร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์, 2541 : 77)

สหภาพโทรคมนาคม (ITU) ได้ศึกษาถึงประโยชน์การเปิดการค้าเสรีในกิจการโทรคมนาคม (Telecommunication Trade Liberalization) ได้ข้อสรุปว่า จะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ ผลผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ที่ปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม ผลผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ที่เกิดขึ้นมีราคาต่ำลง และประการสุดท้าย เกิดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น อันจะเกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคซึ่งจะมีทางเลือกมากขึ้นทั้งในผลผลิตภัณฑ์และการบริการที่แตกต่างกัน (อังกูณ สร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ, 2541 : 77)

สมิทธ ธรรมสโรช (2536) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของนโยบายการแข่งขันเสรีในกิจการโทรคมนาคมไว้ ดังนี้

1. ช่วยลดภาระของรัฐด้านการลงทุนและอัตราค่าจ้าง
2. ประชาชนผู้ใช้บริการมีโอกาสเลือกใช้บริการได้มากขึ้น
3. การแข่งขันโดยเสรี จะทำให้ผู้ให้บริการจำเป็นต้องแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพของบริการและอัตราค่าบริการ ซึ่งผลประโยชน์จากการแข่งขันดังกล่าวจะตกอยู่กับผู้ใช้บริการ
4. การบริการของภาคเอกชนมีความคล่องตัว จึงสามารถพัฒนาอุปกรณ์โทรคมนาคมและบริการโทรคมนาคมใหม่ๆ ได้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนได้ใช้บริการที่ทันสมัยและสะดวกรวดเร็วขึ้น

นอกจากนี้ ได้มีผู้ศึกษาถึงผลกระทบของการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาดำเนินการให้บริการแบบเสรีในประเทศไทย ซึ่งจะมีทั้งผลดี-ผลเสีย ตามตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบผลดี-ผลเสีย การเปิดแข่งขันเสรีธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศไทย

ผลดี	ผลเสีย
<p>1. เป็นการส่งเสริมให้มีการแข่งขันแบบเสรีในการให้บริการด้านสาธารณูปโภคอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะมีเอกชนหลายรายเข้ามาแข่งขัน รวมทั้งเอกชนยังมีวิธีการบริหารงานที่แตกต่างจากหน่วยราชการ ซึ่งมักจะมีระเบียบขั้นตอนมากมายจนกลายเป็นอุปสรรคเกิดความล่าช้าขึ้น</p> <p>2. ในต่างประเทศได้เปิดให้เอกชนสามารถดำเนินธุรกิจด้านสื่อสารโทรคมนาคมอย่างเสรี ซึ่งมีส่วนทำให้เศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว</p> <p>3. เป็นการลดภาวะความเสี่ยงในด้านการลงทุนที่ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามปกติรัฐวิสาหกิจจะต้องกู้เงินจากต่างประเทศ การให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐก็ไม่จำเป็นต้องรับภาระด้านการกู้เงิน หรือ การหาเงินมาลงทุนในกิจการ</p> <p>4. เอกชนมีความคล่องตัวในการเลือกเทคโนโลยีใหม่ๆ มากกว่าหน่วยราชการ เพราะไม่ค่อยมีระเบียบและกฎเกณฑ์มากนัก ซึ่งจะมีผลทำให้การบริการมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อใช้เทคโนโลยีที่ดี</p>	<p>1. อาจจะทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนในด้านความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากกิจการสื่อสารโทรคมนาคม เป็นกิจการสาธารณูปโภคที่รัฐบาลจะต้องควบคุมเพื่อความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ</p> <p>2. ผู้ใช้บริการบางส่วนไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากเอกชนมักจะดำเนินการที่มุ่งสนองความต้องการของตลาดในบริเวณที่มีความต้องการใช้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผู้ใช้บริการซึ่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล อาจจะไม่ได้รับความสะดวกหรือไม่มีโอกาสได้ใช้บริการ จึงอาจจะทำให้เกิดการขาดการบริการเพื่อสังคมโดยมิได้หวังผลกำไรขึ้นได้ ถ้าหากรัฐบาลไม่มีเงื่อนไขให้เอกชนดำเนินการอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่</p> <p>3. การเปิดให้มีการแข่งขันแบบเสรี อาจจะทำให้เกิดการต่อต้านจากพนักงานรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบเรื่องนั้นอยู่ เนื่องจากพนักงานอาจจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงในอาชีพของตน</p> <p>4. เอกชนของไทยอาจจะยังไม่มีความพร้อมในด้านการดำเนินงานธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมที่มีเทคโนโลยีสูง ดังนั้น บริษัทต่างประเทศอาจจะฉกฉวยโอกาสในการเข้ามาร่วมลงทุนโดยเอกชนไทยไม่สามารถดุดับเทคโนโลยีเหล่านั้นได้</p>

ผลดี	ผลเสีย
<p>5. เอกชนที่เข้ามาดำเนินการจำเป็นที่จะต้องร่วมลงทุนกับต่างประเทศ ซึ่งมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าของไทย ดังนั้น เมื่อเอกชนเข้ามาดำเนินการ จะทำให้มีการดึงดูดเอาเทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ เข้ามาในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการสร้างงานทำรายได้ให้กับคนงานในประเทศไทยได้ด้วย</p>	

ที่มา : “เกตต์กับผลกระทบบริการโทรคมนาคมไทย”, เทลคอม เจอร์นัล (1-15 พฤษภาคม 2538) : 11.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมและการสื่อสารโทรคมนาคม และที่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ซึ่งเป็นการศึกษาตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง หรือวิธีการที่คล้ายคลึง (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 16) กับงานวิจัยฉบับนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมและการสื่อสารโทรคมนาคม

1. งานวิจัยเรื่อง “นโยบายด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม (ระหว่างปี พ.ศ. 2538 – 2540)”

สร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์ (2541) ศึกษาพบว่า

กระทรวงคมนาคมได้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายโทรคมนาคมเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น และริเริ่มจัดทำแผนแม่บทพัฒนากิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ ยกเลิกการผูกขาดกิจการโทรคมนาคมในภาครัฐ และเปิดให้มีการแข่งขันเสรีในประเทศ การแปรสภาพขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย รวมทั้งจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม

ซึ่งแผนแม่บทพัฒนากิจการโทรคมนาคมฉบับเดือนกรกฎาคม 2540 มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเหมาะสมกับสภาพกิจการโทรคมนาคมของประเทศในปัจจุบัน สำหรับนโยบายการแยกบทบาทองค์การกำกับดูแลและองค์กรระดับบริหาร โดยจัดตั้งคณะกรรมการสื่อสารแห่งชาติ (กสช.) นั้น สมควรดำเนินการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 40 นอกจากนี้ รัฐบาลต้องเร่งสร้างความเข้าใจให้กับพนักงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ตลอดจนประชาชนให้ทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นในการแปรสภาพรัฐวิสาหกิจ เพื่อมิให้เกิดการคัดค้านต่อต้าน ซึ่งเป็นอุปสรรคเกิดความล่าช้าในการดำเนินการ

2. งานวิจัยเรื่อง “นโยบายการเปิดเสรีโทรคมนาคมของประเทศไทยกับผลกระทบต่อจากข้อตกลงองค์การการค้าโลก (ดับบลิวทีโอ) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ : วิเคราะห์เชิงนโยบายและการวางแผนการโทรคมนาคมของภาคเอกชนไทย”

บำรุง อำนาจเจริญฤทธิ์ (2541) ศึกษาพบว่า

1. นโยบายการเปิดเสรีการบริการโทรคมนาคมของไทย กำลังดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนมากขึ้น ตามที่ประเทศให้ความสำคัญกับนโยบายการสื่อสารแห่งชาติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก แผนแม่บทพัฒนากิจการโทรคมนาคมของไทยฉบับปี 2540 ที่ได้อนุมัติในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 และยังมีมีการกำหนดแนวทางการเปิดเสรีในกิจการด้านนี้ค่อนข้างชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) และรวมไปถึงรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ปี พ.ศ. 2540 ได้กำหนดแนวทางการเปิดเสรีกิจการโทรคมนาคมไว้ รวมไปถึงงานสื่อสารชนิดอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย โดยเฉพาะทางด้านสื่อสารมวลชน

2. กลุ่มบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมในไทยเผชิญปัญหาและอุปสรรคมาตลอด โดยเฉพาะปัญหาทางด้านการขาดการเอาใจใส่จากภาครัฐและการขาดนโยบายการสนับสนุนและพัฒนาอย่างจริงจังที่จะสร้างอุตสาหกรรมนี้ให้เติบโตใหญ่แข็งแรงในระยะยาว ซึ่งการขาดนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจนนี้เป็นที่มาของอุปสรรคและปัญหาด้านต่าง ๆ อาทิ ทำให้ไม่เกิดบรรยากาศการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ภายในประเทศ จึงทำให้ไม่มีการพัฒนา รวมถึงยังเป็นเหตุให้อุตสาหกรรมนี้เติบโตอย่างไร้ทิศทาง เป็นต้น ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตเอกชนไทย นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับปัญหาทางด้านการแข่งขัน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น เป็นผลมาจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนภายใต้ข้อผูกพันขององค์การการค้าโลก โดยเฉพาะข้อผูกพันในการเปิดเสรีเทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอทีเอ) ดังกล่าวนี้นี้ หากรัฐไม่มีนโยบายและมาตรการ

ที่ชัดเจน และเริ่มดำเนินงานอย่างจริงจังแล้ว ทุกอย่างจะสายจนไม่สามารถแก้ไขได้ และปัญหาที่ตามมาประเทศไทยจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น

3. งานวิจัยเรื่อง “บทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการพัฒนากิจการโทรคมนาคมไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2537”

วิไล เคียงประดู่ (2540) ศึกษาพบว่า

เมื่อเอกชนเข้ามารับสัมปทานแล้ว นโยบายและแผนของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคมนั้น รัฐมีนโยบายและแผนในการเพิ่มเสรีในการดำเนินการ (Liberalization) โดยการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจการเพื่อแก้ไขข้อจำกัดของภาครัฐในการพัฒนาและขยายบริการ ยังส่งผลให้กิจการโทรคมนาคมของไทยพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วทั้งด้านบริการ ด้านราคา ด้านกระจายความทั่วถึง ด้านความหลากหลายในการให้บริการ ด้านเทคโนโลยี และด้านบุคลากร ทัดเทียมประเทศกำลังพัฒนาและพัฒนาแล้ว ตลอดจนเอกชนมีบทบาทในด้านการพัฒนาให้เกิดโอกาสสร้างความเท่าเทียมกันทางการสื่อสารและเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาในสังคม โดยนำเทคโนโลยีทางการสื่อสารไปพัฒนาการทางด้านต่างๆ เช่น ทางการแพทย์ ทางธุรกิจ เป็นต้น

4. งานวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงนโยบายการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทยจากการผูกขาดเข้าสู่การเปิดแข่งขันเสรี”

สิรินทร์ ปิยะนนทลี (2537) ศึกษาพบว่า

1. ประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมและสารสนเทศ แต่ศักยภาพการพัฒนาประเทศและระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของเรายังไม่สัมพันธ์กันเพื่อที่จะก่อให้เกิดสังคมลักษณะนั้นได้ สิ่งที่ยังบ่งบอกชัดที่สุดได้แก่ จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ของไทยยังขาดแคลน ไม่เพียงพอกับความต้องการ

2. สภาพการสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทย พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากการผูกขาดโดยกฎหมายหลัก ให้อำนาจการดำเนินงานผ่าน 2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจหลัก คือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยและการสื่อสารแห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ทั้งสองหน่วยงานยังมีขีดจำกัดในการลงทุน จึงได้หาทางออกโดยให้เอกชนเข้าร่วมลงทุน แต่ก็ยังมีปัญหาต่อเนื่องตามมาจากปัญหาการผูกขาดของทั้ง 2 หน่วยงานนี้ ต่างเห็นต้องกันว่าควรแก้ไข

กฎหมายเพื่อยกเลิกการผูกขาด (Monopoly) โดยเร็ว และพิจารณาให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการในกิจการนี้อย่างถูกต้อง

3. จากการศึกษาย้อนหลังไป 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า นโยบายการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงจากการผูกขาดไปสู่การเปิดเสรีให้ภาคเอกชนร่วมดำเนินการอย่างถูกต้อง โดยระบุไว้ในทั้งนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังระบุที่จะเปลี่ยนแปลงของภาครัฐจาก Operator หรือ Provider เป็น Regulator แต่กฎหมายหลักทุกฉบับด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทยมีบทบัญญัติที่ขัดแย้งกับนโยบายที่มีอยู่

4. มีความพยายามทั้งฝ่ายรัฐบาลผู้ดูแลนโยบายและฝ่ายปฏิบัติ และหน่วยงานภาคเอกชนช่วยในการบรรเทาปัญหา และบริการอื่นๆ ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม จึงได้นำมาสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และผลักดันให้เกิดการเปิดเสรีในที่สุด

5. ปัจจัยระหว่างประเทศเป็นแรงเสริมที่สำคัญที่ทำให้ไทยเร่งเปิดเสรีในกิจการด้านนี้ เนื่องจาก ไทยได้เข้าร่วมเป็นประชาคมโลกในลอมกาวัดันน์ ที่มีการจัดระเบียบโลกใหม่ เน้นระบบเศรษฐกิจการค้าเสรี ได้เป็นประเด็นที่มีการนำมาเจรจาและทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างสมาชิก โดยเฉพาะในเรื่องการค้าบริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม นอกจากนี้ การผูกพันในฐานะภาคสมาชิกการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศ ประเทศภาคี สมาชิกจำเป็นต้องปฏิบัติตามสัญญาประชาคมดังกล่าว

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคมดังกล่าวข้างต้น พบว่า ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลงจากการผูกขาดจากหน่วยงานภาครัฐ (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และการสื่อสารแห่งประเทศไทย) มาสู่การเปิดเสรีโทรคมนาคมได้อย่างเป็นรูปธรรมมาโดยลำดับ เพื่อให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 อันจะนำไปสู่การพัฒนาด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศต่อไป

งานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ

1. งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ศึกษาพบว่า

1. ลักษณะประชากรที่แตกต่างกันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจะมีพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน แต่เพศ/ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุไม่แตกต่างกัน ส่วนอาชีพ/รายได้ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้เพศที่แตกต่างกันมีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 ไม่แตกต่างกัน และการศึกษาที่แตกต่างกันมีทักษะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 ไม่แตกต่างกัน

2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 แต่การเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540

3. ความรู้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540

2. งานวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้รับบริการ และความพึงพอใจในงานบริการจากการเปิดรับข่าวสารเชิงสัมพันธ์ภาพของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานคร”

รัชฎาภรณ์ ขวัญปัญญา (2540) ศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและอายุต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จากการจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จากสื่อโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารนวัตกรรมกับความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของโครงข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) : เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้บริการและกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการโครงข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN)”

รังสิมา สุวรรณจินดา (2540) ศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารนวัตกรรม บริการ ISDN ของกลุ่มที่ใช้บริการและกลุ่มที่ไม่ใช้บริการไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของความถี่ในการเปิดรับข่าวสารนวัตกรรม นั่นคือกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับบริการ ISDN ไม่สูงมากนัก
2. กลุ่มที่ใช้บริการแม้ว่ามีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารในระดับค่อนข้างน้อย แต่ความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของบริการ ISDN กลับมีมาก

4. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหญิงและชายในองค์กรธุรกิจ”

อัญญา บุญเรือง (2540) ศึกษาพบว่า

1. ทศนคติของผู้หญิงและผู้ชายต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีทศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน
2. ความต้องการข่าวสารข้อมูลของผู้หญิงผู้ชายจากเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความต้องการข่าวสารข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน
3. โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีโอกาสดังกล่าวในการเข้าถึงข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

5. งานวิจัยเรื่อง “ทศนคติของกลุ่มผู้รับสัมปทานที่มีต่อนโยบายและทิศทางการแปรรูปองค์กรขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มบริษัท ชินวัตร บริษัท ไทยเทเลโฟน แอนด์ เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) บริษัท อควิเมนต์ จำกัด”

พัชรินทร์ ศรีอนันต์รักษา (2539) ศึกษาพบว่า

ทัศนคติ ความเข้าใจ และความคิดเห็นที่กลุ่มผู้รับสัมปทานทั้งสี่กลุ่ม ที่มีต่อ นโยบายและทิศทางการแปรรูปองค์กรขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน กล่าวคือ แม้ว่ากลุ่มผู้รับสัมปทานจะมีผลผลิตภัณฑ์ การร่วมทุน หรือการดำเนินกิจการที่ แตกต่างกัน แต่ทัศนคติที่มีต่อนโยบายและการแปรรูปขององค์การโทรศัพท์ฯ นั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้มองไปที่ประเด็นเดียวกันว่า การแปรรูปขององค์การโทรศัพท์ฯ ควรจะมีการ แปรรูปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดการแข่งขันมากที่สุด นอกจากนี้ กลุ่มผู้รับสัมปทานเสนอว่า ควร แปรรูปทุกธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่มากที่สุด

6. งานวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของผู้บริหารธุรกิจภาคเอกชนในกรุงเทพมหานคร”

รัชนิดา นิตพัฒนาภิรักษ์ (2539) ศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารธุรกิจภาคเอกชนในกรุงเทพฯ ที่ประเภทและขนาดของกิจการแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ไม่แตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 มีความสัมพันธ์ กับความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในทิศทางเดียวกัน แต่เมื่อทดสอบระดับความสัมพันธ์ แล้วพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ ผู้บริหารธุรกิจภาคเอกชนในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ สื่อมวลชนมีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในระดับน้อยถึงปานกลาง และ เสนอแนะว่า ควรเผยแพร่ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในทุก ๆ สื่ออย่าง ต่อเนื่องและน่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อโทรทัศน์ซึ่งได้รับความนิยมเปิดรับมากที่สุด นอกจากนี้ นั้น สื่อมวลชนควรทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 นอกเหนือไปจากการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนฯ

7. งานวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”

ศุภกัญญา นาถนิตธาดา (2539) ศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ อย. น้อยมาก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีจะมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ อย. มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ในขณะที่กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีจะเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจกับข่าวสารเกี่ยวกับ อย. สูงสุด

2. ในจำนวนสื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ อย. นั้น ส่วนใหญ่จะได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่าสื่อบุคคล โดยสื่อที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ อย. มากที่สุดคือสื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 89.4) รองลงมาคือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อบุคคล ตามลำดับ

8. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร”

ศศิวิมล ปาลศรี (2538) ศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ รับทราบข่าวสารรณรงค์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัดในระดับสูง และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างประหยัด ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

9. งานวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ ในหน่วยราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ”

ปีพมา สุชินัย (2534) ศึกษาพบว่า

1. เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้เกี่ยวกับ สตง. นั่นคือ เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้ระดับความรู้เกี่ยวกับ สตง. แตกต่างกัน โดยเพศหญิง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปและผู้ที่มีระดับการศึกษาค่อนข้างสูง จะมีระดับความรู้เกี่ยวกับ สตง. ในระดับสูงกว่าเพศชาย ผู้ที่มีอายุน้อย และผู้ที่มีระดับการศึกษาค่อนข้างน้อย

2. อายุ และระดับตำแหน่งมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติที่มีต่อ สตง.

3. เพศ และระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติที่มีต่อ สตง.

4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ สตง. มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ และทัศนคติ ต่อ สตง.

5. ระดับความรู้เกี่ยวกับ สตง. มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติที่มีต่อ สตง.

10. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร”

สุภาพงศ์ ระรวยทรง (2534) ศึกษาพบว่า

1. เพศ อายุ และรายได้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดรับข่าวต่างประเทศทางหนังสือพิมพ์

2. การศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดรับข่าวต่างประเทศทางหนังสือพิมพ์และวิทยุ

3. อาชีพไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดรับข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชน

4. ตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวต่างประเทศทางหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความรู้ด้านข่าวต่างประเทศ

5. ตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวต่างประเทศทางหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติเกี่ยวกับข่าวต่างประเทศ

11. งานวิจัยเรื่อง “Change in Attitude and Value Over Six Decades”

Freedeman M. B. (1961) ศึกษาพบว่า

ผู้รับสารที่มีอายุน้อย จะมีการเรียนรู้ และทัศนคติ ในระดับสูงกว่าผู้ที่มีอายุมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ อายุของผู้รับสาร จะมีอิทธิพลต่อการสื่อสาร ไม่มากก็น้อย ซึ่งจะออกมาในรูปของความสนใจ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้รับสาร

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่ศึกษาพบว่า ประชากรที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า การเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ และทัศนคติ และความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการศึกษาด้วยวิธีการวัดแบบครั้งเดียว (One Shot Case Study)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรา 40 และเป็นองค์กรที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. บุคลากรในองค์กรภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ กรมไปรษณีย์โทรเลข องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.)
2. บุคลากรในองค์กรภาคเอกชน ได้แก่ พนักงานและผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ กลุ่มบริษัทในเครือยูคอม กลุ่มบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท สามารด คอปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดจำนวนตัวอย่าง ใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (หน้า 886 อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 29) จากประชากรที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Quota Sampling) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษามีจำนวน 7 แห่ง จึงกำหนดให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 กลุ่มบุคลากรในองค์กรภาครัฐ จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 60 คน รวม 180 คน

1.2 กลุ่มบุคลากรในองค์กรภาคเอกชน จำนวน 4 แห่ง แห่งละ 60 คน รวม 240 คน

2. จากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับฝ่ายบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในแต่ละองค์กร โดยระบุให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเจ้าหน้าที่หรือพนักงานระดับปฏิบัติการและผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกตามสมมติฐานของการวิจัย 7 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้

ตัวแปรตาม : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

สมมติฐานข้อที่ 2 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้

ตัวแปรตาม : ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

- สมมติฐานข้อที่ 3** บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- ตัวแปรอิสระ** : ลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้
- ตัวแปรตาม** : ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- สมมติฐานข้อที่ 4** การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- ตัวแปรอิสระ** : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- ตัวแปรตาม** : ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- สมมติฐานข้อที่ 5** การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- ตัวแปรอิสระ** : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- ตัวแปรตาม** : ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- สมมติฐานข้อที่ 6** ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- ตัวแปรอิสระ** : ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- ตัวแปรตาม** : ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม
- สมมติฐานข้อที่ 7** บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- ตัวแปรอิสระ** : บุคลากรในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน
- ตัวแปรตาม** : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

สมมติฐานข้อที่ 8 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : บุคลากรในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

ตัวแปรตาม : ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

สมมติฐานข้อที่ 9 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : บุคลากรในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

ตัวแปรตาม : ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า หนังสือ ตำรา เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ การเปิดรับสื่อมวลชน เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ลักษณะคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ตัวเลือก รวมจำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ลักษณะคำถามมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก รวมจำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามวัดทัศนคติที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ลักษณะคำถามเป็นคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ตัวเลือก จำนวน 13 ข้อ และแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยทำการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. การวัดการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจกรรมโทรคมนาคม ให้คะแนนดังนี้

มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง	=	5 คะแนน
สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	=	4 คะแนน
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	=	3 คะแนน
เดือนละ 1-2 ครั้ง	=	2 คะแนน
ไม่เคย	=	1 คะแนน

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจกรรมโทรคมนาคม พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ (สื่อมวลชน) นำมาหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนดคะแนนเพื่อจัดระดับออกเป็น 5 ระดับ แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00 - 1.49 คะแนน	=	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำมาก
1.50 - 2.49 คะแนน	=	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ
2.50 - 3.49 คะแนน	=	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49 คะแนน	=	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับสูง
4.50 - 5.00 คะแนน	=	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับสูงมาก

2. การวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจกรรมโทรคมนาคม ให้คะแนนดังนี้

เลือกคำตอบถูก	=	1 คะแนน
เลือกคำตอบผิด	=	0 คะแนน

จากคำถามจำนวน 14 ข้อ ในลักษณะของคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก แล้วนำมาจัดระดับความรู้ แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนระหว่าง 0.00 – 0.39	=	มีความรู้ในระดับต่ำ
คะแนนระหว่าง 0.40 – 0.79	=	มีความรู้ในระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 0.80 – 1.00	=	มีความรู้ในระดับสูง

3. การวัดทัศนคติที่มีต่อมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ข้อความในเชิงบวก		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5 คะแนน
เห็นด้วย	=	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1 คะแนน
- ข้อความในเชิงลบ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1 คะแนน
เห็นด้วย	=	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5 คะแนน

นำมาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระดับ 1.00 – 1.49	=	มีทัศนคติเชิงลบมาก
คะแนนระดับ 1.50 – 2.49	=	มีทัศนคติเชิงลบ
คะแนนระดับ 2.50 – 3.49	=	มีทัศนคติเป็นกลาง
คะแนนระดับ 3.50 – 4.49	=	มีทัศนคติเชิงบวก
คะแนนระดับ 4.50 – 5.00	=	มีทัศนคติเชิงบวกมาก

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการสื่อสารโทรคมนาคม เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา (Wording) และความชัดเจนของแบบสอบถาม (Clarity) เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

2. ความเชื่อถือได้ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบหาความเชื่อถือได้ โดยนำไปทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบคำถามแต่ละข้อ แต่ละส่วนในแบบสอบถามว่า สามารถสื่อความหมายตรงตามที่ต้องการหรือไม่ รูปแบบคำถามเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างตามการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ โดยนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ ดังนี้

2.1 ในส่วนที่วัดความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 0,1 คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน และนำผลมาคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ โดยวิธีการทดสอบความเชื่อถือได้ของ Kuder-Richardson's Method คือ สูตร KR21 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 115)

$$KR21 = r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\bar{X}(k - \bar{X})}{ks^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	=	ความเชื่อถือได้
	k	=	จำนวนข้อสอบในแบบสอบถาม
	\bar{X}	=	คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ
	s^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

ผลที่ได้จากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของคำถามในส่วนที่วัดความรู้ = .76

2.2 ในส่วนที่วัดการเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ซึ่งการให้คะแนนเป็นแบบประมาณค่าของ Likert Scale ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของ Cronbach ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 116)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right]$$

เมื่อ	α	=	ค่าความเชื่อถือได้
	k	=	จำนวนข้อสอบในแบบสอบถาม
	V_i	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	V_t	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลที่ได้จากการคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของคำถามเกี่ยวกับ

- การเปิดรับข่าวสาร = .79
- ทัศนคติ = .84

ทั้งนี้เมื่อได้คำนวณหาค่าความเชื่อถือได้ของคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้นำคำถามทั้ง 3 ส่วนมาปรับปรุงแก้ไขใหม่โดยตัดข้อที่ทำให้ค่าความเชื่อถือได้มีค่าต่ำออก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมผู้ช่วยวิจัย ซึ่งได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนออกเก็บข้อมูลจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างให้สละเวลาตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ ได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงาน/ผู้บริหาร ไปยังองค์กรหรือหน่วยงานเป้าหมาย และฝากแบบสอบถามไว้กับผู้รับเรื่องในเบื้องต้น ได้แก่ เลขานุการ หรือฝ่ายบุคคล โดยให้หมายเลขโทรศัพท์ในการติดต่อกลับ รวมทั้งโทรศัพท์ประสานงานไปยังผู้รับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ช่วยรวบรวมแบบสอบถามและนัดหมายเวลาในการรับแบบสอบถามคืน

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์ (7-23 มีนาคม 2544)

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยดังกล่าวมีการคำนวณค่าสถิติ 2 แบบ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลของลักษณะทางประชากร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ

2. การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

2.1 ใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมที่จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง และลักษณะขององค์กร และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจำแนกตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ สำหรับสมมติฐานข้อที่ 1-3 และ 7-9

2.2 ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ต่าง ๆ ตามสมมติฐานข้อที่ 4-6

การประมวลผลข้อมูล

ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อคำนวณค่าสถิติที่ต้องการ

ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการกับข้อมูลทั้ง 420 ชุด ดังต่อไปนี้

1. ทำการลงรหัสข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม
2. เมื่อลงรหัสเรียบร้อยแล้ว กรอกรหัสลงในแบบฟอร์มลงรหัส (Coding Form) เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์
3. ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย
4. นำผลการคำนวณค่าสถิติที่ได้มาเขียนวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม” นี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน การเสนอรายงานผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา แบ่งรูปแบบการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเพื่อแสดงลักษณะทั่วไปของตัวแปรต่างๆ ในงานวิจัย ได้แก่

1.1 ผลการแจกแจงลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ผลการแจกแจงการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

1.3 ผลการแจกแจงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

1.4 ผลการแจกแจงทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย 9 ข้อ คือ

2.1 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

- 2.2 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- 2.3 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- 2.4 การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- 2.5 การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- 2.6 ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
- 2.7 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- 2.8 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
- 2.9 บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีและทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตอนที่ 1 การนำเสนอข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษา จำนวน 420 ราย สามารถจำแนกลักษณะต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1.1 ผลการแจกแจงลักษณะทางประชากรของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

- เพศ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	249	59.3
หญิง	171	40.7
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.3 เพศหญิง ร้อยละ 40.7

- อายุ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31 ปี	169	40.2
31-40 ปี	157	37.4
41-50 ปี	70	16.7
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	5.7
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้มีอายุเฉลี่ย 34.51 โดยมีอายุต่ำสุด 21 ปี และสูงสุด 59 ปี กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดมีอายุต่ำกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.4 และน้อยที่สุด คือ อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.7

- ระดับการศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	2.6
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	5.5
ปริญญาตรี	284	67.6
ปริญญาโท	102	24.3
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.6 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 24.3 และน้อยที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 2.6

- ตำแหน่ง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	56.9
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	43.1
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีตำแหน่งอยู่ในระดับปฏิบัติการมากกว่าระดับวางแผนและนโยบาย กล่าวคือ เป็น เจ้าหน้าที่/พนักงานระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 56.9 และผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย ร้อยละ 43.1

- รายได้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	12.1
10,001-20,000 บาท	156	37.1
20,001-30,000 บาท	106	25.3
30,001-40,000 บาท	43	10.3
40,001-50,000 บาท	22	5.2
มากกว่า 50,000 บาท	42	10.0
รวม	420	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 37.1 รองลงมามีรายได้ในช่วง 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.3 ส่วนที่มีรายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีรายได้ในช่วง 40,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.2

1.2 ผลการแจกแจงการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

- สื่อโทรทัศน์

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

ตัวแปร	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	
	มากกว่า สัปดาห์ละ 4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 1-2 ครั้ง	เดือนละ 1-2 ครั้ง	ไม่เคย เลย	ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ การเปิดรับ
1. ท่านดูโทรทัศน์บ่อยเพียงใด	336 (80.0)	60 (14.3)	17 (4.0)	5 (1.2)	2 (.5)	4.72	สูงมาก

ตัวแปร	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	
	มากกว่า สัปดาห์ละ 4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 1-2 ครั้ง	เดือนละ 1-2 ครั้ง	ไม่เคย เลย	ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ การเปิดรับ
2. ในการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ ท่านได้เห็น ได้รับฟังข่าวสาร เรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด	23 (5.5)	27 (6.4)	70 (16.7)	133 (31.7)	167 (39.8)	2.06	ต่ำ
3. ในการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ ท่านได้เห็น ได้รับฟังข่าวสารเรื่อง กิจการโทรคมนาคมบ่อยเพียงใด	45 (10.7)	71 (16.9)	112 (26.7)	152 (36.2)	40 (9.5)	2.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารทั่วๆ ไป จากสื่อโทรทัศน์ในระดับสูงมาก คือ มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.0 สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรับระดับต่ำมาก	38	9.0
เปิดรับระดับต่ำ	177	42.2
เปิดรับระดับปานกลาง	127	30.2
เปิดรับระดับสูง	53	12.7
เปิดรับระดับสูงมาก	25	5.9
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = 2.45

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ในระดับต่ำ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อดังกล่าวในระดับต่ำ

- สื่อวิทยุ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุของบุคลากร
ในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

ตัวแปร	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	
	มากกว่า สัปดาห์ละ 4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 1-2 ครั้ง	เดือนละ 1-2 ครั้ง	ไม่เคย เลย	ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ การเปิดรับ
1. ท่านฟังวิทยุบ่อยเพียงใด	244 (58.1)	61 (14.5)	57 (13.6)	39 (9.3)	19 (4.5)	4.12	สูง
2. ในการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุ ท่านได้รับฟังข่าวสารเรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด	20 (4.8)	19 (4.5)	57 (13.6)	125 (29.8)	199 (47.4)	1.90	ต่ำ
3. ในการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุ ท่านได้รับฟังข่าวสารเรื่องกิจการ โทรคมนาคมบ่อยเพียงใด	35 (8.3)	43 (10.2)	89 (21.2)	149 (35.5)	104 (24.8)	2.42	ต่ำ

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารต่างๆ ไปจากสื่อวิทยุในระดับสูง คือ มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.1 สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจาก
สื่อวิทยุเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรับระดับต่ำมาก	99	23.6
เปิดรับระดับต่ำ	171	40.7
เปิดรับระดับปานกลาง	97	23.1
เปิดรับระดับสูง	33	7.9
เปิดรับระดับสูงมาก	20	4.7
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = 2.15

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.03

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุในระดับต่ำ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อดังกล่าวในระดับต่ำ

- สื่อสิ่งพิมพ์

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

ตัวแปร	ระดับการเปิดรับข่าวสาร					ค่าเฉลี่ย	
	มากกว่า สัปดาห์ละ 4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ ละ 1-2 ครั้ง	เดือนละ 1-2 ครั้ง	ไม่เคย เลย	ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ การเปิดรับ
1. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ บ่อยเพียงใด	233 (55.5)	85 (20.2)	71 (16.9)	21 (5.0)	10 (2.4)	4.21	สูง
2. ในการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือเอกสารต่างๆ ท่านได้อ่านพบข่าวสารเรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด	31 (7.4)	37 (8.8)	102 (24.3)	130 (31.0)	120 (28.6)	2.35	ต่ำ
3. ในการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือเอกสารต่างๆ ท่านได้อ่านพบข่าวสารเรื่องกิจการโทรคมนาคมบ่อยเพียงใด	65 (15.5)	70 (16.7)	131 (31.2)	115 (27.4)	39 (9.3)	3.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารต่างๆ ไปจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับสูง คือ มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.5 สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับในระดับต่ำ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรับระดับต่ำมาก	37	8.8
เปิดรับระดับต่ำ	135	32.2
เปิดรับระดับปานกลาง	141	33.5
เปิดรับระดับสูง	70	16.7
เปิดรับระดับสูงมาก	37	8.8
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = 2.69

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.04

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ในสัดส่วน 1 ใน 3 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เปิดรับระดับต่ำมาก	42	10.0
เปิดรับระดับต่ำ	189	44.9
เปิดรับระดับปานกลาง	134	32.0
เปิดรับระดับสูง	44	10.5
เปิดรับระดับสูงมาก	11	2.6
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = 2.43

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .86

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนในระดับต่ำ

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามสื่อ

สื่อมวลชน	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเปิดรับ
โทรทัศน์	2.45	เปิดรับในระดับต่ำ
วิทยุ	2.15	เปิดรับในระดับต่ำ
สิ่งพิมพ์	2.69	เปิดรับในระดับปานกลาง
รวม	2.43	เปิดรับในระดับต่ำ

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุในระดับต่ำ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 3 สื่อแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในระดับต่ำ

1.3 ผลการแจกแจงความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความวัดความรู้	ตอบถูก N (%)	ตอบผิด N (%)	ค่าเฉลี่ย (0-1)	ระดับความรู้
1. เนื้อหาใดที่ระบุไว้ในมาตรา 40	279 (66.4)	141 (33.6)	.66	ปานกลาง
2. มาตรา 40 ได้ระบุให้ม็องครของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่กำกับดูแลสิ่งใด	189 (45.0)	231 (55.0)	.45	ปานกลาง

ข้อความวัดความรู้	ตอบถูก N (%)	ตอบผิด N (%)	ค่าเฉลี่ย (0-1)	ระดับความรู้
3. กิจการโทรคมนาคมหมายถึงอะไรบ้าง	258 (61.4)	162 (38.6)	.61	ปานกลาง
4. องค์กรใดที่ไม่ได้รับผลกระทบตามมาตรา 40	277 (66.0)	143 (34.0)	.66	ปานกลาง
5. กทช. ย่อมาจากอะไร	187 (44.5)	233 (55.5)	.45	ปานกลาง
6. กทช. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด	177 (42.1)	243 (57.9)	.42	ปานกลาง
7. กทช. มีจำนวนเท่าใด และมีวาระอยู่ในตำแหน่งกี่ปี	249 (59.3)	171 (40.7)	.59	ปานกลาง
8. หน่วยงานใดมีหน้าที่รับผิดชอบในการร่างทบัญญัติประกอบ กิจการโทรคมนาคมให้เป็นที่ไปตามมาตรา 40	253 (60.2)	167 (39.8)	.60	ปานกลาง
9. การให้สัมปทานแบบ BTO (Build-Transfer-Operate) หมายถึงอะไร	230 (54.8)	190 (45.2)	.55	ปานกลาง
10. มาตรา 40 ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด	220 (52.4)	200 (47.6)	.52	ปานกลาง
11. การเปิดเสรีโทรคมนาคมหมายถึงอะไร	334 (79.5)	86 (20.5)	.80	สูง
12. องค์กรใดที่มีได้อยู่ในระหว่างการดำเนินการแปรสัญญาสัมปทานเพื่อให้สามารถดำเนินการตามมาตรา 40	304 (72.4)	116 (27.6)	.72	ปานกลาง
13. คลื่นความถี่ที่ได้กันเอาไว้ให้กับภาคประชาชนตามมาตรา 40 แบ่งเป็นสัดส่วนร้อยละเท่าใดของคลื่นทั้งหมด	193 (46.0)	227 (54.0)	.46	ปานกลาง
14. คลื่นความถี่วิทยุตามมาตรา 40 ใช้ในกิจการใดบ้าง	346 (82.4)	74 (17.6)	.82	สูง

จากตารางที่ 14 พบว่า คำถามวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำนวน 14 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก คือ ข้อ 14. บุคลากรฯ ทราบว่า

คลื่นความถี่วิทยุตามมาตรา 40 ใช้ในกิจการใดบ้าง คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมา คือ ข้อ 11. บุคลากรฯ ทราบว่า การเปิดเสรีโทรคมนาคมหมายถึงอะไร คิดเป็นร้อยละ 79.5 และข้อที่ตอบผิดมากที่สุด คือ ข้อ 6. บุคลากรฯ ไม่ทราบว่า กทช. มีหน้าที่อะไรบ้าง คิดเป็นร้อยละ 57.9

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ระดับต่ำ	31	7.4
ความรู้ระดับปานกลาง	186	44.3
ความรู้ระดับสูง	203	48.3
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = .83

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .28

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมในระดับสูง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 44.3 และในระดับต่ำร้อยละ 7.4

โดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในระดับสูง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ผลการแจกแจงทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ข้อความวัดทัศนคติ	ระดับของทัศนคติ					ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ ทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง		
1. การคัดเลือก กทช. เข้ามาทำหน้าที่ตามมาตรา 40 มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้	79 (18.8)	90 (21.4)	189 (45.0)	30 (7.1)	32 (7.6)	3.37	มีทัศนคติ เป็นกลาง
2. องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระสามารถทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม	64 (15.2)	158 (37.6)	166 (39.5)	25 (6.0)	7 (1.7)	3.59	มีทัศนคติ เชิงบวก
3. องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเอื้อให้ผู้ประกอบ กิจการโทรคมนาคม ภาครัฐและภาคเอกชน ดำเนินกิจการได้โดยมีการแข่งขันอย่างเสรีเท่าเทียมกัน	64 (15.2)	186 (44.3)	146 (34.8)	17 (4.0)	7 (1.7)	3.67	มีทัศนคติ เชิงบวก
4. รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมได้ง่าย	66 (15.7)	135 (32.1)	150 (35.7)	58 (13.8)	11 (2.6)	3.45	มีทัศนคติ เป็นกลาง
5. ประชาชนทั่วไปจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง จากการที่ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมดำเนินการตามมาตรา 40	50 (11.9)	109 (26.0)	233 (55.5)	23 (5.5)	5 (1.2)	3.42	มีทัศนคติ เป็นกลาง
6. ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจะมีอิสระในการดำเนินการกิจการโทรคมนาคม โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของประชาชน	85 (20.2)	152 (36.2)	109 (26.0)	55 (13.1)	19 (4.5)	3.55	มีทัศนคติ เชิงบวก

ข้อความวัดทัศนคติ	ระดับของทัศนคติ					ค่าเฉลี่ย (1-5)	ระดับ ทัศนคติ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง		
7. การแข่งขันโดยเสรีของกิจการ โทรคมนาคมสามารถช่วยลด ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบผู้ บริโภคได้	73 (17.4)	174 (41.4)	145 (34.5)	21 (5.0)	7 (1.7)	3.68	มีทัศนคติ เชิงบวก
8. มาตรา 40 เอื้อให้ประชาชนทั่วไป สามารถครอบครองคลื่นความถี่ใน การดำเนินธุรกิจโทรคมนาคม เพื่อ ทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ง่าย	17 (4.0)	120 (28.6)	226 (53.8)	39 (9.3)	18 (4.3)	3.19	มีทัศนคติ เป็นกลาง
9. มาตรา 40 ก่อให้เกิดผลกระทบกับ การดำเนินกิจการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมขององค์กรภาครัฐ	13 (3.1)	62 (14.8)	128 (30.5)	168 (40.0)	49 (11.7)	2.58	มีทัศนคติ เป็นกลาง
10. องค์กรเอกชนที่ได้รับสัมปทาน จากรัฐให้ดำเนินกิจการด้านการสื่อ สารโทรคมนาคม สามารถปรับตัว ให้สอดคล้องกับมาตรา 40 ได้ง่าย	20 (4.8)	136 (32.4)	229 (54.5)	30 (7.1)	5 (1.2)	3.32	มีทัศนคติ เป็นกลาง
11. มาตรา 40 มิได้สนับสนุนการ ดำเนินงานด้านการจัดสรรคลื่น ความถี่และการประกอบกิจการ โทรคมนาคมขององค์กรภาครัฐ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่เดิม	12 (2.9)	79 (18.8)	207 (49.3)	106 (25.2)	16 (3.8)	2.92	มีทัศนคติ เป็นกลาง
12. รัฐสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับมาตรา 40 และบทบัญญัติ ต่างๆ กรณีกิจการโทรคมนาคมให้ กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง	30 (7.1)	124 (29.5)	166 (39.5)	74 (17.6)	26 (6.2)	3.14	มีทัศนคติ เป็นกลาง
13. ประชาชนสามารถทำการตรวจ สอบการทำงานขององค์กรของ รัฐที่เป็นอิสระได้ง่าย	45 (10.7)	115 (27.4)	196 (46.7)	47 (11.2)	17 (4.0)	3.30	มีทัศนคติ เป็นกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ใน
รัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมเป็นกลางรวม 9 ข้อ และแสดงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นบวกรวม 4 ข้อ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของทัศนคติแต่ละคนปรากฏดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ระดับทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
ทัศนคติเชิงลบมาก	1	.2
ทัศนคติเชิงลบ	12	2.9
ทัศนคติเป็นกลาง	267	63.6
ทัศนคติเชิงบวก	137	32.6
ทัศนคติเชิงบวกมาก	3	.7
รวม	420	100.0

ค่าเฉลี่ย = 3.32

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .46

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นสัดส่วน 2 ใน 3 มีทัศนคติเป็นกลางเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมามีทัศนคติเชิงบวก ร้อยละ 32.6 และมีทัศนคติเชิงลบ ร้อยละ 2.9

เมื่อพิจารณาจากทัศนคติโดยเฉลี่ยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเป็นกลาง

ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติม 2 ประเด็น ดังนี้

1. การที่มาตรา 40 ระบุให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ
2. การดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมสำหรับประเทศไทยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

1. การที่มาตรา 40 ระบุให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ

บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่มาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ระบุให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ เนื่องจากอดีตที่ผ่านมาองค์กรของรัฐทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่โดยเอื้อประโยชน์ให้กับหน่วยงานของรัฐเท่านั้น เอกชนไม่สามารถเป็นเจ้าของคลื่นความถี่ และหน่วยงานของรัฐก็ไม่สามารถใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ต้องแบ่งให้เอกชนบริหารทำให้ภาคเอกชนเสียค่าใช้จ่ายให้กับหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของคลื่นความถี่โดยไม่ได้ตอบแทนให้รัฐโดยตรง ดังจะเห็นได้จาก กสท. และ ทศท. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการให้บริการโทรคมนาคม (Operator) แล้วยังทำหน้าที่เป็นผู้อนุญาตให้เอกชนมาดำเนินธุรกิจโทรคมนาคม และยังกำหนดกฎเกณฑ์ (Regulator) ด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่า การประกอบกิจการโทรคมนาคมส่วนใหญ่เป็นไปด้วยเหตุผลทางธุรกิจมากกว่าเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครองผู้บริโภคเท่าที่ควร ดังนั้นการที่มาตรา 40 ระบุว่า คลื่นความถี่เป็นทรัพยากรของชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนจากการผูกขาดโดยรัฐมาเป็นองค์กรอิสระ ให้มีอำนาจกำกับดูแลเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก

เนื่องจากในปัจจุบันการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมค่อนข้างกระจุกกระจาย เช่น กรมไปรษณีย์โทรเลขมีหน้าที่เฉพาะเรื่องความถี่วิทยุ กระทรวงคมนาคมมีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาพรวมของกิจการนี้ กระทรวงการคลังมีหน้าที่เกี่ยวกับ งบประมาณของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมภาครัฐ ซึ่ง ทศท. และ กสท. ก็ยังมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้เอกชนร่วมการงานอีกด้วย จึงยากแก่การประสานงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทำให้กิจการโทรคมนาคมของบ้านเราไม่พัฒนาอย่างมีเอกภาพ แต่การที่ พรบ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่บัญญัติให้โอนอำนาจเหล่านี้มาให้ กทช. นั่นคือ ถ้ามี หนึ่ง องค์กร มีผู้กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมเพียงหน่วยงานเดียว และปลอดจากการแทรกแซงทางการเมืองก็จะสามารถดูแลทุกกิจการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งองค์กรอิสระสามารถแก้ปัญหาการขาดเอกภาพและสภาพไร้ทิศทางในการกำกับดูแลกิจการนี้ได้ดีกว่าในปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นว่า รัฐไม่สามารถสร้างประโยชน์ใดๆ ที่ชัดเจนต่อประชาชนจากการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมได้

ข้อดี

1. องค์กรอิสระทำให้เกิดความโปร่งใสและยุติธรรมในการดำเนินกิจการโทรคมนาคม ทำให้การดำเนินกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กติกาและกรอบการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเอื้อประโยชน์กับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ อัตราค่าบริการ รวมถึงราคาของเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารต่างๆ อัตราค่าเชื่อมโยงระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม การบริการอย่างทั่วถึง (Universal service obligation) มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม การควบคุมต้นทุนการบริหาร ฯลฯ นอกจากนี้ต้องมีการให้บริการสาธารณะในท้องถิ่นห่างไกลหรือ เกิดความเป็นกลางในการจัดสรร และเก็บค่าใช้จ่ายเข้ารัฐ จะเห็นได้ว่า ทุกวันนี้องค์กรรัฐเป็นผู้คุมกฎเกณฑ์แล้วลงแข่งขันธุรกิจกับเอกชนผู้รับสัมปทาน ซึ่งไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง อีกทั้งอาจถูกชักนำหรือได้รับผลประโยชน์จากภาคเอกชนหรือถูกแทรกแซงจากการเมืองได้ง่ายกว่า นอกจากนี้ องค์กรอิสระยังคอยดูแลผลประโยชน์ของประชาชน คอยตรวจสอบการทำงานของผู้ให้บริการกิจการโทรคมนาคม ทำให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมไม่สามารถเอาเปรียบผู้บริโภคได้ ทำให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับประโยชน์สูงสุด ยิ่งเมื่อมีคู่แข่งหลายรายในธุรกิจเดียวกัน ประชาชนจะได้รับผลประโยชน์มากกว่าที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันหรือในอดีตที่เคยเป็นอยู่ เพราะจะเกิดการแข่งขันด้านราคาและคุณภาพมากขึ้น

2. องค์กรอิสระทำให้การดำเนินงานด้านโทรคมนาคมเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทันทีกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม นอกจากนี้องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ จะไม่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ระเบียบข้อบังคับทางราชการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ จึงสามารถทำงานได้อย่างคล่องตัว เพราะสามารถที่จะตรวจสอบและจัดสรรความถี่ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเท่าเทียมกัน ตามความจำเป็น และให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งกับประชาชนและประเทศชาติ

ข้อเสีย

1. เนื่องจากที่ มาตรา 40 เป็นการเขียนรัฐธรรมนูญเพียงบุคคลไม่กี่คน ซึ่งขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ การดำเนินการยกเว้นมาตรา 40 กระทำกันอย่างเร่งรีบ ยังผลให้เกิดผลกระทบต่างๆ กับผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่ผู้ร่างเองก็ไม่ทราบ แต่ก็มีข้อดีที่ทำให้เกิดการบังคับให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

2. การกำกับดูแลการดำเนินกิจการโทรคมนาคมโดยองค์กรอิสระอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในทางธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจโทรคมนาคม ซึ่งเป็นนายทุน ส่วนหนึ่งอาจจะ

มาจากต่างชาติซึ่งมีอำนาจทางการเงินสูงกว่า มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อาจกลับกลายเป็นว่า คลื่นความถี่ของไทยขายให้กับต่างชาติก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ระบบการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการจะสามารถทำได้โปร่งใสและสนองต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้อย่างแท้จริงเพียงใด องค์กรที่เข้ามาดูและจะต้องมีความเป็นอิสระและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยรายละเอียดต่างๆ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยพิจารณาพิจารณาในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การออก พรบ.เพื่อจัดตั้งองค์กรฯ วิธีการเลือกสรร การกำหนดอำนาจหน้าที่ รวมถึง การควบคุมดูแลองค์กรฯ ทุกอย่างต้องโปร่งใส ถือประโยชน์สูงสุดของรัฐ โดยกระทบกระเทือนผู้ประกอบการรายปัจจุบันน้อยที่สุด

2. ควรจะมีหน่วยงานตรวจสอบการทำงานขององค์กรอิสระนี้อีกหนึ่งด้วยในการปฏิบัติงานว่าเป็นไปโดยชอบหรือไม่ และมีบทลงโทษที่ชัดเจนในกรณีที่ กทช. กระทำผิด ควรกำหนดมาตรการให้ครอบคลุมถึงบทลงโทษ หากผู้ประกอบการนำคลื่นความถี่ไปใช้เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แต่ส่วนตัวมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนผู้ด้อยโอกาส

3. คณะกรรมการ กทช. ต้องมีคุณธรรม มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม มีความอิสระจริง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นหลัก ผู้ประกอบการเป็นรอง มีการคัดสรรบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาดำเนินการในองค์กร รวมทั้งมีมาตรการควบคุมการดำเนินการที่รัดกุม และตรวจสอบได้ หากองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้นมีความยุติธรรมและมีวิสัยทัศน์ที่จะมองอนาคตของโทรคมนาคมไทยให้สร้างสรรค์ ซึ่งหาได้ยากในประเทศไทย ยิ่งตอนนี้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามาก จึงต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อจะได้นำมาปฏิบัติกับหน่วยงานใหม่ให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของประเทศไทยด้วย

โดยสรุปแล้วบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมองว่า หากองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมสามารถดำเนินการกิจการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กำหนดไว้ จะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริงและทั่วถึง ผู้บริโภคจะได้มีโอกาสเลือกใช้บริการสื่อสารโทรคมนาคมที่ดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน และจะทำให้เกิดการสร้างการแข่งขันเสรีเป็นมาตรฐานระดับสากล ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาในวงกว้าง ไปสู่ระดับชาติต่อไป

2. การดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมสำหรับประเทศไทยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

สำหรับในเรื่องการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศไทยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมนั้น บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเป็นไปได้ เพราะประเทศไทยได้มีพันธะข้อตกลงไว้กับองค์การการค้าโลก (WTO) ที่จะเปิดเสรีทางด้านโทรคมนาคม ภายในปี 2549 ปัจจุบัน ประเทศไทยมีหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านโทรคมนาคมของรัฐอยู่ 2 หน่วยงาน คือ กสท. และทศท. และมีหน่วยงานเอกชนอีกหลายหน่วยงานภายใต้สัมปทานของหน่วยงานของรัฐทั้ง 2 แห่ง เมื่อมีการเปิดเสรีให้หน่วยงานต่างๆ แข่งขันกันอย่างเสรีแล้ว จะเป็นการลบล้างการผูกขาดและการสร้าง “อำนาจ” และรายได้อย่างมหาศาลในหน่วยงานที่มีรายได้มากอยู่แล้ว ถือว่าเป็นพัฒนาการด้านการทำการแข่งขันอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการกระจายเงินรายได้ ซึ่งเป็นส่วนแบ่งของกำไรให้กับพนักงานเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานได้มากกว่า และเมื่อมีผู้ประกอบการจำนวนมากขึ้นแล้ว ท้ายที่สุด ผลประโยชน์ก็จะตกอยู่กับประชาชนเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย เนื่องจากผู้ใช้บริการจะเป็นผู้กำหนดให้ผู้ให้บริการแข่งขันการให้บริการที่มีคุณภาพและทั่วถึง

อย่างไรก็ตาม ในระยะแรก การเปลี่ยนแปลงซึ่งดำเนินโดยคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่เป็นอิสระจะยังมีความเสรีและเป็นธรรมร้อยเปอร์เซ็นต์คงไม่ได้ เพราะระบบสังคมของไทยยังเป็นลักษณะเชิงอุปถัมภ์ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับการเมืองอยู่ด้วย แต่ในอนาคตคงจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประเทศไทย สำหรับในส่วนของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อาจต้องใช้ระยะเวลาในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่วนในด้านความเป็นธรรมนั้นขึ้นอยู่กับ กฎ กติกาในการแข่งขันขององค์กรอิสระ และกลไกตลาดในประเทศและตลาดโลก กล่าวคือ

1. กฎหมายว่าด้วยการบริหารกิจการโทรคมนาคมต้องสนองเจตนารมณ์ของ มาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 โดยเฉพาะวรรคท้ายได้อย่างแท้จริง การประกอบธุรกิจโทรคมนาคมจะเป็นธรรมได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นกับการวางกฎเกณฑ์ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม หากมีการวางกรอบกฎเกณฑ์ดังกล่าวบนพื้นฐานของความเสมอภาค เหมาะสมทั้งด้านเทคนิค เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคมแล้ว โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ รวมทั้งประชาชนแล้ว จะเป็นการส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมได้

2. โดยหลักการของการเปิดให้มีการแข่งขันเสรีตามกลไกการตลาดนั้น จะทำให้อุตสาหกรรมเองมีความคล่องตัว สามารถเพิ่มลดอัตราค่าบริการได้โดยราคาจะขึ้นอยู่กับความต้องการของ

ตลาด ยิ่งถ้าความต้องการภายในประเทศและกำลังซื้อมีเพียงพอที่จะทำให้กลไกตลาดสามารถทำงานได้ ยิ่งเป็นการดีกว่าการถูกควบคุมโดยภาครัฐ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น รัฐหรือองค์กรอิสระหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่มีความเป็นกลางจะต้องเข้ามากำกับดูแลให้การดำเนินการของกลไกตลาดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การแข่งขันมีความยุติธรรม เพราะทราบว่าเป็นธุรกิจที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว มีกลุ่มลูกค้าให้ความสนใจมากจนน่าจะดึงดูดให้นักลงทุนสนใจธุรกิจนี้ หากแข่งขัน “โดยเสรีอย่างเป็นธรรม” แต่สิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คือ องค์กรหรือบริษัทใดที่มีการบริหารที่ดีกว่า เก่งกว่า จะอยู่รอด ในขณะที่บริษัทหรือองค์กรที่บริหารด้อยกว่า แย่กว่า (โดยเฉพาะภาครัฐ) จะอยู่ไม่รอด ทำนองเดียวกัน หากมีองค์กรที่ลงทุนโดยต่างชาติ หรือร่วมลงทุนร่วมบริหารโดยต่างชาติ ซึ่งมักมีแนวโน้มในการบริหารที่เป็นมืออาชีพกว่าคนไทย ก็จะสามารถดำเนินกิจการได้ประสบความสำเร็จมากกว่าบริษัทที่ดูแลโดยคนไทยเท่านั้น เพราะฝีมือการทำงานของคนไทยยังสู้ต่างชาติไม่ได้ ทั้งในด้านความพร้อมทางเทคโนโลยีและบุคลากรที่รอบรู้ด้านโทรคมนาคม ทั้งนี้การเปิดเสรีทางโทรคมนาคม ก็ควรเปิดแค่พอเหมาะพอเพียงกับความต้องการของประชาชน ไม่ใช่เปิดเสรีจนต่างชาติ ซึ่งมีเงินทุนหนา ความชำนาญงานมาก กลืนธุรกิจโทรคมนาคมไทยไปหมด อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ต่อผู้บริโภคก็ยังคงมีอยู่ดี เพราะมีการแข่งขันอย่างเสรีนั่นเอง

3. ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล หากรัฐบาลมีความมั่นคง มีเสถียรภาพ มีการสืบทอดนโยบายตามรัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง ก็จะทำให้เกิดการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมได้ แต่ยังคงคิดว่า รัฐบาลมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคม ไม่ว่าจะทางตรง ทางอ้อม หรือได้รับผลประโยชน์ใดๆ จากผู้ประกอบการ ความเป็นธรรมไม่มีทางเกิด ยิ่งวัฒนธรรมคนไทยมักจะยินยอมกับผู้มีอิทธิพล และยังมี ความกตัญญูในทางที่ไม่ถูกต้องอยู่ คือใครที่ให้ประโยชน์ต่อตนเองก็กตัญญู โดยไม่ดูว่าผู้นั้นมีความดีมากน้อยแค่ไหน คือ มองเฉพาะตน ไม่มองส่วนรวมเป็นใหญ่ จึงเป็นการยากที่จะหาความเป็นธรรมในสังคมที่มีทัศนคติเช่นนี้ เพราะผู้ที่มีโอกาสมากกว่า ในทุกทางก็จะพยายามมีสิทธิเหนือผู้อื่น บางครั้งแม้กฎหมายยังละเมิดได้ จะเห็นว่า อภิสิทธิ์ชนจะมีในทุกสถาบัน มากบ้างน้อยบ้าง แต่มีอย่างแน่นอน

4. กทช. ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีคุณธรรมอย่างแท้จริงแล้ว ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในระดับสากล และต้องทำงานด้วยความเหมาะสม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ มีกฎระเบียบต่างๆ ที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้การแข่งขันกันอย่างเป็นธรรมและมีความชัดเจน และต้องสามารถวินิจฉัย ลงโทษผู้ละเมิดกฎเกณฑ์ดังกล่าว รวมทั้งต้องถูกตรวจสอบจากหน่วยงานอิสระต่างๆ ได้ เช่น ปปช. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สื่อมวลชน และองค์กรภาคประชาชน รวมทั้งเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และควรเผยแพร่ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในกิจการโทรคมนาคมมากขึ้น

เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ รู้ในสิทธิ และสามารถรักษาสหสิทธิของตัวเองได้ ก็จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนส่วนน้อยที่เห็นว่า การดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมสำหรับประเทศไทยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมนั้น มีความเป็นไปได้น้อย เนื่องจาก

1. ปัจจุบันยังไม่เห็นโครงสร้างใดๆ อย่างชัดเจน แม้แต่ขั้นตอนการเลือก กทข. ยังมีข่าวเรื่องการให้สินบน แสดงให้เห็นว่า การได้มาของ กทข. ไม่มีความโปร่งใส จึงยากที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมมีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมได้

2. กิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยยังขาดประสบการณ์ ขาดบุคลากรเชี่ยวชาญด้านโทรคมนาคมมาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเท่าเทียมกับต่างชาติ อีกทั้งมีโอกาสเป็นไปได้มากที่นักลงทุนจากต่างประเทศจะเข้ามาสู่กิจการโทรคมนาคมของไทยหมด ด้วยเงินลงทุนและเทคโนโลยีที่สูงกว่า เนื่องจากผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมในประเทศยังต้องพึ่งพาอุปกรณ์โทรคมนาคม และเทคโนโลยีจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เสียเปรียบในการแข่งขันกับบริษัทข้ามชาติอย่างมาก จะเกิดการแข่งขันโดยเสรีอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเมืองไทยมีบริษัทที่เป็นผู้นำด้านโทรคมนาคม ไม่มากนัก เพราะฉะนั้นในการประมูลธุรกิจแต่ละครั้งก็เหมือนผูกขาดว่าบริษัทนี้มีสิทธิที่จะได้มากกว่าบริษัทคู่แข่งอื่นๆ จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะเข้าสู่เสรีโทรคมนาคม ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและบุคลากร รวมทั้งเงินทุน ซึ่งจะเป็นการเสียเปรียบต่างชาติที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน

3. ในประเทศไทยยังมีฐาน “การแข่งขัน” ไม่แน่นพอ โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาและการเข้าถึงเทคโนโลยี การแข่งขันจะผูกขาดโดย “รายใหญ่ ทุนหนา” และไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชาติโดยตรง ไม่เชื่อว่า กฎเกณฑ์การแข่งขัน จะมีมาตรฐานโปร่งใส และเป็นไปได้ทางปฏิบัติ อีกทั้งธุรกิจโทรคมนาคมการแข่งขันสูง ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ยาวนานจะได้เปรียบ ผู้แข่งขันใหม่จะต้องใช้ทั้งกำลังเงินและความสามารถอย่างยิ่งยวดในการเข้ามาท้าทาย ช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) ฉะนั้น ผู้ให้บริการรายเดิม มีส่วนแบ่งทางการตลาดมากอยู่แล้ว ทำให้มีศักยภาพในการปรับปรุงโครงข่ายและบริการให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้ประกอบการรายใหม่จะต้องเริ่มต้นสร้างโครงข่าย ซึ่งคงจะตามกันไม่ทัน

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

- เพศ** การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ โดยใช้ t-test

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามเพศ

สื่อมวลชน	ชาย		หญิง		t	P
	Mean	SD	Mean	SD		
โทรทัศน์	2.4618	1.002	2.4240	.993	.382	.703
วิทยุ	2.2189	1.094	2.0673	.912	1.542	.124
สิ่งพิมพ์	2.7570	1.062	2.5819	1.001	1.700	.090

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม จากสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	Mean	SD	t	P
ชาย	249	2.4793	.893	1.429	.154
หญิง	171	2.3577	.800		

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อายุ การทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 31 ปี	169	2.3728	.987	.583	.627
31-40 ปี	157	2.4904	1.007		
41-50 ปี	70	2.4786	1.002		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	2.5833	1.018		
รวม	420	2.4464	.997		

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 31 ปี	169	2.0178	.967	2.288	.078
31-40 ปี	157	2.2197	.999		
41-50 ปี	70	2.2357	1.102		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	2.5000	1.268		
รวม	420	2.1571	1.025		

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) น้อยกว่า 31 ปี	169	2.5533	.977	3.153*	.025	4 > 1
(2) 31-40 ปี	157	2.7134	.996			
(3) 41-50 ปี	70	2.7643	1.148			
(4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	3.2083	1.268			
รวม	420	2.6857	1.040			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé แล้วพบว่า กลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี

ตารางที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 31 ปี	169	2.3146	.818	2.526	.057
31-40 ปี	157	2.4745	.831		
41-50 ปี	70	2.4929	.916		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	2.7639	1.038		
รวม	420	2.4298	.858		

จากตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. **ระดับการศึกษา** การทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 24 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	2.3636	.674	.828	.479
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	2.5652	.992		
ปริญญาตรี	284	2.3979	1.013		
ปริญญาโท	102	2.5637	.982		
รวม	420	2.4464	.997		

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	1.9091	.801	1.554	.200
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	2.1522	1.122		
ปริญญาตรี	284	2.1021	1.039		
ปริญญาโท	102	2.3382	.975		
รวม	420	2.1571	1.025		

จากตารางที่ 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	2.3636	.674	5.392**	.0012	4 > 3
(2) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	2.8913	1.206			
(3) ปริญญาตรี	284	2.5651	1.009			
(4) ปริญญาโท	102	3.0098	1.051			
รวม	420	2.6857	1.040			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé แล้วพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	2.2121	.533	3.109*	.0263	4 > 3
(2) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	2.5362	.956			
(3) ปริญญาตรี	284	2.3550	.863			
(4) ปริญญาโท	102	2.6373	.819			
รวม	420	2.4298	.858			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé แล้วพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวจากสื่อมวลชนมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรี

4. ตำแหน่ง การทดสอบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จากสื่อมวลชน โดยใช้ t-test

ตารางที่ 28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	2.3619	1.016	-2.003*	.046
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	2.5580	.964		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบายมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

ตารางที่ 29 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	2.0251	.968	-3.018**	.003
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	2.3315	1.075		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบายมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งต่ำกว่าซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

ตารางที่ 30 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	2.5649	.969	-2.708**	.007
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	2.8453	1.110		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบายมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งต่ำกว่าซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

ตารางที่ 31 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	2.3173	.823	-3.120**	.002
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	2.5783	.882		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบายมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งต่ำกว่าซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

บริหารระดับวางแผนและนโยบายมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งต่ำกว่า
ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

5. รายได้ การทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ
มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40
กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	2.5784	1.036	.603	.697
10,001-20,000 บาท	156	2.4071	1.014		
20,001-30,000 บาท	106	2.3962	.940		
30,001-40,000 บาท	43	2.4535	.981		
40,001-50,000 บาท	22	2.3182	1.053		
มากกว่า 50,000 บาท	42	2.6190	1.035		
รวม	420	2.4464	.997		

จากตารางที่ 32 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	2.0980	1.082	1.323	.253
10,001-20,000 บาท	156	2.0545	.917		
20,001-30,000 บาท	106	2.1321	1.033		
30,001-40,000 บาท	43	2.2791	1.114		
40,001-50,000 บาท	22	2.3409	1.267		
มากกว่า 50,000 บาท	42	2.4524	1.070		
รวม	420	2.1571	1.025		

จากตารางที่ 33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	2.7157	1.001	1.337	.247
10,001-20,000 บาท	156	2.6026	1.041		
20,001-30,000 บาท	106	2.6321	.989		
30,001-40,000 บาท	43	2.6744	.981		
40,001-50,000 บาท	22	2.7955	1.130		
มากกว่า 50,000 บาท	42	3.0476	1.188		
รวม	420	2.6857	1.040		

จากตารางที่ 34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 35 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	2.4641	.905	1.221	.298
10,001-20,000 บาท	156	2.3547	.808		
20,001-30,000 บาท	106	2.3868	.830		
30,001-40,000 บาท	43	2.4690	.888		
40,001-50,000 บาท	22	2.4848	1.036		
มากกว่า 50,000 บาท	42	2.7063	.905		
รวม	420	2.4298	.858		

จากตารางที่ 35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

- 1. เพศ** การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ t-test

ตารางที่ 36 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามเพศ

เพศ	N	Mean	SD	t	P
ชาย	249	8.7470	2.7098	3.836***	.000
หญิง	171	7.7076	2.7540		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 36 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าเพศหญิง

2. อายุ การทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 37 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) น้อยกว่า 31 ปี	169	7.1953	2.4959	20.913***	.000	4 > 1
(2) 31-40 ปี	157	8.7006	2.5127			3 > 2
(3) 41-50 ปี	70	9.7571	2.8713			3 > 1
(4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	9.6250	2.9313			2 > 1
รวม	420	8.3238	2.7722			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 37 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างอายุต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé แล้วพบว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 31 ปี และกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี

3. ระดับการศึกษา การทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P	คู่ที่แตกต่าง
(1) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	8.1818	2.6389	8.635***	.000	4 > 3
(2) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	8.7826	2.7296			
(3) ปริญญาตรี	284	7.8873	2.7217			
(4) ปริญญาโท	102	9.4510	2.6350			
รวม	420	8.3238	2.7722			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 38 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé แล้วพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

4. ตำแหน่ง การทดสอบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ t-test

ตารางที่ 39 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	7.6067	2.5985	-6.373***	.000
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	9.2707	2.7159		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยตำแหน่ง ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าตำแหน่งต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ

5. รายได้ การทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้กับความรู้อันเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 40 แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	7.5490	3.0615	2.351*	.040
10,001-20,000 บาท	156	8.0385	2.6878		
20,001-30,000 บาท	106	8.6698	2.8875		
30,001-40,000 บาท	43	8.3721	2.5822		
40,001-50,000 บาท	22	9.1818	2.7366		
มากกว่า 50,000 บาท	42	8.9524	2.3680		
รวม	420	8.3238	2.7722		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 40 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระดับต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อทดสอบโดยวิธีการของ Scheffé แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 3 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

1. เพศ การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศกับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ t-test

ตารางที่ 41 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามเพศ

เพศ	N	Mean	SD	t	P
ชาย	249	3.2953	.4701	-1.303	.193
หญิง	171	3.3549	.4457		

จากตารางที่ 41 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อายุ การทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 42 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามอายุ

อายุ	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 31 ปี	169	3.3473	.4312	.813	.487
31-40 ปี	157	3.3204	.4605		
41-50 ปี	70	3.2912	.5147		
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	24	3.2019	.5036		
รวม	420	3.3196	.4607		

จากตารางที่ 42 พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุในช่วงต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ระดับการศึกษา การทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 43 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	Mean	SD	F	P
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	11	3.3706	.5077	1.714	.163
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	23	3.3211	.4757		
ปริญญาตรี	284	3.3494	.4312		
ปริญญาโท	102	3.2308	.5235		
รวม	420	3.3196	.4607		

จากตารางที่ 43 พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ตำแหน่ง การทดสอบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งกับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 โดยใช้ t-test

ตารางที่ 44 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	N	Mean	SD	t	P
ต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ	239	3.3553	.4312	1.831	.068
ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย	181	3.2724	.4943		

จากตารางที่ 44 พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. รายได้ การทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยใช้ One-way ANOVA

ตารางที่ 45 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จำแนกตามรายได้

รายได้	N	Mean	SD	F	P
น้อยกว่า 10,001 บาท	51	3.3801	.4795	.351	.882
10,001-20,000 บาท	156	3.3156	.4371		
20,001-30,000 บาท	106	3.3135	.4476		
30,001-40,000 บาท	43	3.2648	.5125		
40,001-50,000 บาท	22	3.2902	.5190		
มากกว่า 50,000 บาท	42	3.3480	.4872		
รวม	420	3.3196	.4607		

จากตารางที่ 45 พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ตารางที่ 46 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จำแนกตามประเภทของสื่อ กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

การเปิดรับข่าวสาร	ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40	p
	r	
โทรทัศน์	.215***	.000
วิทยุ	.184***	.000
สิ่งพิมพ์	.333***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 46 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารจำแนกตามประเภทของสื่อกับความรู้อีกเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแล้วพบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้อีกเกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์มาก ก็จะมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากด้วย แต่มีความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 47 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความรู้อีกเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

การเปิดรับข่าวสาร	ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40	p
	r	
สื่อมวลชน	.291***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 47 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความรู้อีกเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแล้วพบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้อีกเกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก นั่นคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนมาก ก็จะมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากด้วย แต่มีความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานที่ 5 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ตารางที่ 48 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร จำแนกตามประเภทของสื่อ กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

การเปิดรับข่าวสาร	ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40	p
	r	
โทรทัศน์	.085	.108
วิทยุ	.027	.582
สิ่งพิมพ์	.025	.608

จากตารางที่ 48 พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ตารางที่ 49 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

การเปิดรับข่าวสาร	ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40	p
	r	
สื่อมวลชน	.054	.273

จากตารางที่ 49 พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

สมมติฐานที่ 6 : ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ตารางที่ 50 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

ตัวแปร	ทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40	p
	r	
ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40	.0004	.993

จากตารางที่ 50 พบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม

สมมติฐานที่ 7 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตารางที่ 51 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	2.5694	1.035	2.200*	.028
บุคลากรภาคเอกชน	240	2.3542	.959		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 51 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาคเอกชน

ตารางที่ 52 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณี
กิจการโทรคมนาคมจากสื่อวิทยุ จำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	2.2083	1.082	.886	.376
บุคลากรภาคเอกชน	240	2.1188	.982		

จากตารางที่ 52 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 53 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 จากสื่อสิ่งพิมพ์จำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	2.8389	1.117	2.579**	.010
บุคลากรภาคเอกชน	240	2.5708	.964		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 53 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบุคลากรภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาคเอกชน

ตารางที่ 54 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 จากสื่อมวลชนจำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	2.5389	.908	2.269*	.024
บุคลากรภาคเอกชน	240	2.3479	.810		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 54 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาคเอกชน

สมมติฐานที่ 8 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตารางที่ 55 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	9.5889	2.7315	8.809***	.000
บุคลากรภาคเอกชน	240	7.3750	2.4031		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 55 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยบุคลากรภาครัฐมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาคเอกชน

สมมติฐานที่ 9 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ตารางที่ 56 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 จำแนกตามลักษณะขององค์กร โดยใช้ t-test

ตัวแปร	N	Mean	SD	t	P
บุคลากรภาครัฐ	180	3.2432	.5089	-2.885**	.004
บุคลากรภาคเอกชน	240	3.3769	.4129		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 56 พบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบุคลากรภาคเอกชนมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาครัฐ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

6. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ระหว่างบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐกับภาคเอกชน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
2. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
3. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
5. การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
6. ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540
7. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน
8. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

9. บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐ ได้แก่ กรมไปรษณีย์โทรเลข การสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และภาคเอกชน ได้แก่ กลุ่มบริษัทในเครือยูคอม กลุ่มบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท สามารด คอปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Quota Sampling จากองค์กรจำนวน 7 แห่ง แห่งละ 60 คน รวม 420 คน จากนั้น ได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และประมวลผล ส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อใช้อธิบายข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร และวัดค่าการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้ T-test One-way ANOVA และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์ โดยผ่านการประมวลผลจากการใช้โปรแกรม SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 420 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 21 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นเจ้าหน้าที่และพนักงานระดับปฏิบัติการ มีรายได้อยู่ระดับปานกลาง คือ ระหว่าง 10,000-20,000 บาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูง แต่สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม นั้น กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาแต่ละสื่อแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับปานกลาง และจากสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุในระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่า คสช. มีความผิดตามมาตรา 40 ใช้ในกิจการใดบ้าง รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การเปิดเสรีโทรคมนาคมหมายถึงอะไร และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อยที่สุดในเรื่อง หน้าที่ของ กทช. นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบว่า กทช. มีหน้าที่ตามบทบัญญัติมาตรา 40 ว่าอย่างไรบ้าง

ส่วนที่ 4 ทศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นกลางต่อมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม กล่าวคือ มีความไม่แน่ใจว่ามาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 สามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้จริง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ 9 สมมติฐาน และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ T-test และ One-way ANOVA วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการทดสอบสมมติฐานจะมีความสอดคล้องและแตกต่างกัน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)

2. อายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) แต่พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) ส่วนสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีการเปิดรับข่าวสารมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)

4. ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าตำแหน่งต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)

5. รายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)

สมมติฐานที่ 2 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กล่าวคือ เพศชายมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าเพศหญิง (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

2. อายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และพบว่า กลุ่มอายุ 31-40 ปี 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 31 ปี และกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี ส่วนกลุ่มอื่นไม่แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนกลุ่มอื่นไม่แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

4. ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าตำแหน่งต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

5. รายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

สมมติฐานที่ 3 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

2. อายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

4. ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

5. รายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

สมมติฐานที่ 4 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ หากบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมาก ก็จะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากด้วย (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4)

สมมติฐานที่ 5 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5)

สมมติฐานที่ 6 : ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า

ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6)

สมมติฐานที่ 7 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7) และพบว่า กลุ่มบุคลากรฯ ภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมาตรา 40 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ บุคลากรฯ ภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากสื่อโทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7) แต่สื่อวิทยุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 8 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยบุคลากรฯ ภาครัฐมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8)

สมมติฐานที่ 9 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า

กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ บุคลากรฯ ภาคเอกชนมีทัศนคติเห็นด้วยว่ามาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 สามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้จริงมากกว่าบุคลากรฯ ภาครัฐ (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9)

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบทั้งตัวแปรที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ตัวแปรที่พบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน คือ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ส่วนตัวแปรที่พบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ และรายได้ ดังนี้

1. เพศ

จากการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมในปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิงมีความสามารถเท่าเทียมกัน สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนคล้ายคลึงกัน รวมทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคมเหมือนกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ บลูมเมอร์ (Blumer) ที่กล่าวว่า สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่ต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่ชีวิตที่ร่วมกันอยู่ทั้งหมดจะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติและมีพฤติกรรมร่วมกันของกลุ่ม เมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปในทิศทางใด บุคคลส่วนใหญ่จะมีความสนใจในทางนั้นด้วย

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตธาตา (2539) ที่พบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้การเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน และผลการวิจัยของ อัญชนา บุญเรือง (2540) ที่พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีการเปิดรับข่าวสารข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่ได้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ชวัญปัญญา (2540) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ แตกต่างกัน และงานวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเรื่องรัฐธรรมนูญ 2540 ต่างกัน

2. อายุ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อสิ่งพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีการเปิดรับข่าวสารจากสิ่งพิมพ์มากกว่ากลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพงศ์ ระรวยทรง (2534) ที่ศึกษาพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์

แต่ไม่พบความแตกต่างในเรื่องการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ชวัญปัญญา (2540) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุแตกต่างกัน ทั้งนี้ จากผลการวิจัยพบว่า สื่อดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม อาจเนื่องมาจากว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม และมีความสนใจในข่าวสาร

เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในรูปแบบเดียวกัน จึงทำให้มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุ ซึ่งเป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นความถี่ในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

3. ระดับการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีการเปิดรับข่าวสารมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ แคทซ์ (Katz, 1973) ที่กล่าวว่า คนที่มีการศึกษาสูงมากขึ้นจะเป็นผู้ที่เปิดรับข่าวสารต่างๆ มาก

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริชัย ศิริภายะ (2525) ที่ได้ศึกษาเรื่องของสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา พบว่า การเปิดรับสื่อมวลชน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของค่านิยมสมัยใหม่ และระดับการศึกษา ฯลฯ นอกจากนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตธาตา (2539) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันในแง่ของความถี่ในการเปิดรับ และผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างๆ กัน มีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ขวัญปัญญา (2540) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์ไม่แตกต่างกัน

4. ตำแหน่ง

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างของบุคคลของ เดอเฟลอร์ (Defleur) และแนวคิดของ บลูเมอร์ (Blumer, 1969) ที่ได้กล่าวถึงระดับของการติดต่อโดยกลุ่มว่า “สังคมมนุษย์ประกอบด้วยกลุ่มที่แตกต่างชนิดกัน ส่วนใหญ่

ชีวิตที่ร่วมกันอยู่ทั้งหมดจะประกอบกันเป็นแบบแผนปฏิบัติ และมีพฤติกรรมร่วมของบุคคล เมื่อกลุ่มมีความสนใจมุ่งไปทิศใด บุคคลส่วนใหญ่ในกลุ่ม ก็จะมี ความสนใจไปในทิศทางนั้นด้วย”

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คิริชัย คิริกายะ (2525) ซึ่งพบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับความแตกต่างของอาชีพ/ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยของ สุภารักษ์ จุตระกูล (2535) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพ/ตำแหน่งต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน และผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นานนิตธาดา (2539) ที่พบว่า อาชีพที่ต่างกันทำให้การเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันในแง่ของความถี่ในการเปิดรับข่าวสารดังกล่าว

5. รายได้

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาครั้งนี้เป็นกลุ่มที่ทำงานให้กับองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของรายได้ กล่าวคือ คนส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ดี คือระดับปริญญาตรี จึงมีสถานภาพการทำงานและรายได้ที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ แชรम्म (Schramm, 1964) ที่กล่าวว่า ถ้าคนมีการศึกษาสูงแล้ว ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่ง/อาชีพใด มีฐานะเศรษฐกิจอย่างไร ความสนใจของข้อมูลข่าวสาร จะไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ขวัญปัญญา (2540) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยที่ได้ศึกษาในตัวแปรของการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ

สมมติฐานที่ 2 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ดังนี้

1. เพศ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ใน รัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีความรู้มากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้จากการเก็บข้อมูล พบว่า เพศชายมีความสนใจและตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้มีการศึกษาเพื่อหาความรู้ในเรื่องนี้มากกว่าเพศหญิง อีกทั้งเพศชายยังสามารถจะใช้เหตุผล และจดจำข่าวสารได้มากกว่าเพศหญิง (ประมะ สตะเวทิน, 2540 : 114) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา สุชินัย (2534) ที่ว่า เพศ ที่แตกต่างกันทำให้ระดับความรู้แตกต่างกัน

2. อายุ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่า กลุ่มอายุ 31-40 ปี 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 31 ปี และกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่ากลุ่มอายุ 31-40 ปี อาจเป็นผลมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ยังมีอายุมาก ก็ยังมีประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมที่สั่งสมมาของกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้บุคลากรฯ ที่ยังมีอายุมาก ก็ยังมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้นไปด้วย

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา สุชินัย (2534) ที่พบว่า อายุ ที่แตกต่างกันทำให้ระดับความรู้แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตินาถา (2539) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีความรู้แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ยังมีอายุ

มากขึ้น ก็จะมีความรู้มากขึ้นด้วย และผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่ว่า อายุที่แตกต่างกันทำให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2526 : 109-110) ที่พบว่า การศึกษาของบุคคลนั้น ก่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ต่างกัน และผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตธาตา (2539) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความรู้แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีการศึกษาสูง ก็จะมีความรู้สูงตามไปด้วย และงานวิจัย บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกันทำให้ความรู้แตกต่างกัน

4. ตำแหน่ง

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตำแหน่ง ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบาย มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าตำแหน่งต่ำกว่า ซี 7/พนักงานระดับปฏิบัติการ อาจเนื่องมาจากว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ซี 7 ขึ้นไป/ผู้บริหารระดับวางแผนและนโยบายต้องมีการศึกษา บทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม เพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด เพื่อการช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) โดยให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าวมากที่สุด จึงทำให้บุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งอยู่ในระดับวางแผนและนโยบายมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ที่มีตำแหน่งในระดับปฏิบัติการ

ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่ศึกษาพบว่า อาชีพ/ตำแหน่งที่แตกต่างกันทำให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่าง

5. รายได้

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวงการสื่อสารโทรคมนาคม มีตำแหน่งหน้าที่การงาน และมีรายได้แตกต่างกัน ทำให้ความสามารถในการที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่ว่า รายได้ที่แตกต่างกันทำให้ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ดังนี้

1. เพศ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความไม่แน่ใจว่า มาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 สามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้จริง ซึ่งอาจมีผลมาจากองค์ประกอบด้านความคิด ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มตัวอย่างไม่มากเพียงพอ จึงทำให้เกิดความลังเล ไม่แน่ใจ โดยที่ปัจจัยพื้นฐานที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่งก็คือสื่อที่เผยแพร่ นั้น อาจเข้าไม่ถึงประชากรโดยส่วน

ใหญ่ จึงทำให้ขาดความมั่นใจเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในท้ายที่สุด

ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกัญญา นาณนิติธาดา (2539) ที่ศึกษาพบว่า เพศที่ต่างกันไม่ทำให้ทัศนคติแตกต่างกัน งานวิจัยของ อัญชนา บุญเรือง (2540) ที่พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่ว่า เพศที่แตกต่างกันไม่ทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

2. อายุ

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสืบเนื่องมาจากว่า ความรู้จะเกิดขึ้น โดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งจะสัมพันธ์กับระยะเวลาหรืออายุของมนุษย์ แต่ละคน ในการเรียนรู้และสร้างสมประสบการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้น และความรู้ตัวเองจะก่อรูปของทัศนคติให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล สำหรับในเรื่องของมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมนั้นเป็นเรื่องที่ถือได้ว่าเป็นสิ่งใหม่ในสังคมซึ่งเริ่มจะมีพระราชบัญญัติต่างๆ ประกาศใช้มาไม่นาน เช่น พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้น บุคคลในสังคมที่มีความแตกต่างกันทางด้านอายุก็เริ่มที่จะได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง จึงอาจทำให้ปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกันนี้ไม่ส่งผลต่อทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมได้ ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่าง มีทัศนคติเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของบุคคลไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ การเลียนแบบ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือได้รับข้อมูลใหม่ๆ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่

เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคม และอยู่ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการดำเนินกิจการโทรคมนาคมให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 40 เช่นเดียวกัน ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาต่างกัน จึงไม่มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ดังกล่าว

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับแนวคิด “ลักษณะประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristics of Audience)” ของ แชรรมม์ และ โรเบิร์ตส์ (Schramm and Roberts) ที่ว่า การศึกษา หรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ใกล้เคียงกัน ในยุคสมัยเดียวกัน จึงย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 ไม่แตกต่างกัน

4. ตำแหน่ง

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคม และอยู่ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการดำเนินกิจการโทรคมนาคมให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 40 เช่นเดียวกัน ดังนั้นการที่บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมมีตำแหน่งแตกต่างกัน จึงไม่ทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรินทร์ ศรีอนันต์รักษา (2539) ที่พบว่า แม้กลุ่มผู้รับสัมปทานจะมีการร่วมทุน การดำเนินกิจการ หรืออาชีพที่แตกต่างกัน แต่ทัศนคติที่มีต่อนโยบายการแปรรูปขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยนั้นไม่แตกต่างกัน

5. รายได้

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม จึงมีสภาพแวดล้อม

การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคมเช่นเดียวกัน ดังนั้น ทศนคติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

สมมติฐานที่ 4 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก และสัมพันธ์ในระดับต่ำ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 นั่นคือ กลุ่มเป้าหมายที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากจะมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวมากตามไปด้วย นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในระดับสูง แม้จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในระดับต่ำนั้น อาจเป็นเพราะประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอยู่ในวงการสื่อสารโทรคมนาคม จึงทำให้บุคลากรฯ มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวในระดับสูง

แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารต่างๆ ที่สอดคล้องกับผลการวิจัย ได้แก่ แคทซ์ (Katz, 1973) ที่กล่าวถึงการเปิดรับข่าวสารว่า คนที่มีการศึกษาสูงมากขึ้นจะเป็นผู้ที่เปิดรับข่าวสารต่างๆ มาก สอดคล้องกับสิ่งที่เขามีความรู้ (อ้างถึงในบุตริินทร์ หนูนภักดี, 2534 : 53) และ สุมาลี ตั้งจิตต์ศีล (2537 : 27) ที่กล่าวว่า “ความรู้ได้มาจากการเปิดรับจากสื่อต่างๆ”

ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา นิติพัฒนาภิรักษ์ (2539) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสิมา สุวรรณจินดา (2540) ที่พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารนวัตกรรมการ โครงข่ายการบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) ของกลุ่มที่ใช้บริการมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของบริการ ISDN และผลการวิจัยของ บุญจิระ พุทธิศรี (2541) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540

สมมติฐานที่ 5 : การเปิดรับข่าวสารของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่สัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตธาดา (2539) ที่พบว่า ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติในทุกด้าน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่ได้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ปัทมา สุชินัย (2534) ที่ศึกษาพบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติ และผลการวิจัยของ สุภาพงศ์ ระรวยทรง (2534) ที่พบว่า ตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติ

สมมติฐานที่ 6 : ความรู้ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540

ผลจากการวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ไม่สัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ส และ ชูเมคเกอร์ (Rogers and F.F. Shoemaker, อ้างใน เสถียร เศษประทับ, 2522) เกี่ยวกับทัศนคติเฉพาะที่มีผลต่อนวัตกรรมนั้น มีอิทธิพลทั้งนวัตกรรมที่กำลังเผยแพร่ในปัจจุบัน มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมที่จะเผยแพร่ในอนาคตอีกด้วย คือ ถ้าบุคคลมีประสบการณ์ที่ดีต่อนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมในปัจจุบัน ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อนวัตกรรมในอนาคตด้วย ตรงกันข้าม ถ้าบุคคลได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อนวัตกรรม และการเผยแพร่ นวัตกรรมในปัจจุบัน จะมีทัศนคติในทางลบกับการเผยแพร่ นวัตกรรมในอนาคตด้วย จึงเกิดสภาวะความไม่พ้องกันระหว่างความรู้หรือทัศนคติ ซึ่งต้องพยายามกำจัด หรือลดความไม่สมมูลนั้น บุคคลจะต้องแสวงหาข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมนั้น เกิดความตระหนักหรือตื่นตัวในนวัตกรรมเกิดทัศนคติที่ดีต่อนวัตกรรมเพื่อให้เกิดความพ้องกันหรือสมมูลกันระหว่างสิ่งที่เราเชื่อและสิ่งที่กำลัง

ทำ เช่นเดียวกับเรื่องมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ในประเทศไทยถือว่าเป็นนวัตกรรมที่ยังไม่ได้รับการเผยแพร่เท่าที่ควร บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีระดับความรู้ที่ไม่สัมพันธ์กับระดับทัศนคติ เนื่องจากเกิดภาวะความไม่สมดุลในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น บุคลากรฯ จึงควรมีการร่วมมือกันให้มากขึ้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความตื่นตัวในเรื่องมาตราดังกล่าวให้มากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ซึ่งจะช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติให้สอดคล้องกับระดับความรู้ได้

ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานการวิจัยของ ศศิวิมล ปาลศรี (2538) ที่พบว่า ความรู้ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในเขตกรุงเทพฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และ ผลการวิจัยของ ศุภกัญญา นาถนิตธาดา (2539) ที่พบว่า ความรู้ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติในทุกด้าน และ

สมมติฐานที่ 7 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 กล่าวคือ บุคลากรภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภาคเอกชน ทั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎี “ความแตกต่างของผู้รับสาร (Differential Theory)” ของ เดอเฟลอร์ (Defleur, 1966) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคม อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ชาติพันธุ์ ศาสนา และภูมิฐานะต่างกัน จะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารแตกต่างกัน พฤติกรรมการสื่อสารนี้ได้แก่ การเปิดรับข่าวสาร ดังนั้น บุคลากรในองค์กรภาคเอกชนจึงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมน้อยกว่าบุคลากรในองค์กรภาครัฐ อาจเนื่องจากภาคเอกชนมองไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับมาตราดังกล่าวมากนัก มองว่าเป็นเรื่องไกลตัว และหากองค์กรได้รับผลกระทบ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบจริงๆ คือ เจ้าของกิจการหรือผู้บริหารระดับสูง เท่านั้นที่จะต้องให้ความสนใจ ศึกษาความคืบหน้า ผลกระทบ และวางแผนนโยบายให้สอดคล้องกับมาตราดังกล่าว แล้วถ่ายทอดมาสู่พนักงานระดับปฏิบัติการให้ดำเนินการตามนโยบาย แต่สำหรับบุคลากรในองค์กรภาครัฐนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่า เพราะถือเป็นหน้าที่ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา

40 นี้จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อองค์กรรวมของหน่วยงาน นั่นคือ ต้องแปรสภาพกลายเป็นองค์กรเอกชนหนึ่งที่ทำเนิธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ต้องมีการแข่งขัน ไม่สามารถผูกขาดในธุรกิจนี้ได้เหมือนที่เป็นอยู่ ซึ่งจะมีผลกระทบอย่างมากต่อ รายได้ที่จะได้รับ และรายได้ที่เคยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐก็จะหมดไป จึงทำให้บุคลากรฯ ภาครัฐให้ความสนใจ เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนี้มากกว่าภาคเอกชน

แต่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากสื่อวิทยุของบุคลากรฯ ภาครัฐและภาคเอกชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มบุคลากรฯ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมน้อย โดยเฉพาะการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวจากสื่อวิทยุที่พบว่ามีระดับต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่น (ตารางที่ 13) อาจเนื่องจากสื่อวิทยุมีรายการประเภทบันเทิงมากกว่ารายการประเภทอื่นๆ โอกาสที่บุคลากรฯ จะได้รับฟังข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมดังกล่าวจึงเป็นไปได้น้อย

สมมติฐานที่ 8 : บุคลากรในองค์กรที่ทำเนิธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ทำเนิธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 8 กล่าวคือ บุคลากรในองค์กรภาครัฐมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าบุคลากรในองค์กรภาคเอกชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากที่บุคลากรฯ ภาครัฐมีความสนใจและเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงที่ต้องดำเนินการตามนโยบายที่ได้รับจากกระทรวงคมนาคม จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า บุคลากรในหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐจะได้รับผลกระทบมากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน เพราะหากบทบัญญัติมาตรา 40 สามารถนำมาใช้ได้จริงแล้ว องค์กรภาครัฐจะไม่สามารถผูกขาดหรือกำหนดกฎ กติกาการแข่งขันทางด้านธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมด้วยตนเองได้อีกต่อไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในองค์กรที่ทำเนิธุรกิจภาครัฐและภาคเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม (สมมติฐานข้อที่ 4) และบุคลากรในองค์กรภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาก

กว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน (สมมติฐานข้อที่ 7) จึงเป็นไปได้แน่นอนว่า การที่บุคลากรฯ ภาครัฐมีความสนใจและเปิดรับข่าวสารมากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน ทำให้บุคลากรฯ ภาครัฐมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน

สมมติฐานที่ 9 : บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน มีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9 กล่าวคือ บุคลากรฯ ภาคเอกชนมีทัศนคติเห็นด้วยว่ามาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 สามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้จริงมากกว่าบุคลากรฯ ภาครัฐ ทั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎี “ลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristics of Audience)” ของ แชมรมม์ และ โรเบิร์ตส์ (Schramm and Roberts) ที่ว่าคนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก มีแนวคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป คนที่รับราชการมักจะคำนึงถึงเรื่องยศถาบรรดาศักดิ์ ศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นข้าราชการ ในขณะที่คนทำงานธุรกิจเอกชน อาจคำนึงถึงรายได้ และการมีศักดิ์ศรีของตนด้วยเงินทองที่สามารถจะซื้อหาหรือจับจ่ายใช้สอย สิ่งที่ต้องการเพื่อรักษาสถานภาพในสังคมของตน นั่นคือ อาจเนื่องมาจากว่า หากมาตรา 40 และพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาใช้ได้จริงแล้ว บุคลากรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาคเอกชนจะสามารถหลีกเลี่ยงการถูกผูกขาดและความไม่เท่าเทียมจากการประกอบกิจการโทรคมนาคมจากหน่วยงานภาครัฐได้ ซึ่งหมายถึงว่า ผลตอบแทนที่องค์กรภาคเอกชนต้องจ่ายให้กับองค์กรภาครัฐโดยตรงจะถูกแบ่งสัดส่วนคืนกลับมาให้กับพนักงานได้มากกว่าที่เป็นอยู่เดิม แต่ในทางตรงข้ามบุคลากรฯ ภาครัฐก็เกรงว่า หน่วยงานของตนจะได้รับผลกระทบไม่สามารถแข่งขันกับองค์กรธุรกิจโทรคมนาคมภาคเอกชน ขาดผลประโยชน์ที่เคยได้มาแต่เดิม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่

ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้พบว่า ภาพรวมของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนิน ธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั้น ส่วนใหญ่มีความไม่เข้าใจเกี่ยวกับ มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมว่าเกี่ยวข้องกับประเด็นใดบ้าง ไม่ทราบว่ เนื้อหาต่างๆ หรือ บทบัญญัติที่ออกมาบังคับใช้ใดบ้างที่เกี่ยวข้องหรือสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติมาตรา 40 จะเห็นได้ จากที่ บุคลากรฯ มีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในระดับสูง แต่มีการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต่ำ สะท้อนให้เห็นถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมของหน่วยงาน ราชการที่เกี่ยวข้อง ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงในทุกๆ หน่วยงาน

1. ควรมีการส่งเสริมหรือปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ผ่านสื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุด จากผลการวิจัย คือ สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุ ตามลำดับ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม เช่น กระทรวงมหาดไทย กรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข สมาคมรัฐธรรมนูญ ฯลฯ ควรจัดให้มีการเผยแพร่ เรื่องดังกล่าวผ่านสื่อโทรทัศน์มากขึ้น เช่น ตามรายการที่เกี่ยวกับการบ้านการเมือง เทคโนโลยี การสื่อสารโทรคมนาคม เป็นต้น โดยขอให้รายการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับ องค์กรอิสระที่ จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติมาตรา 40 รวมทั้งขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ การเปิดเสรี โทรคมนาคม ตลอดจนความคืบหน้าและประโยชน์ที่ผู้บริโภคจะได้รับหากได้มีการผลักดันให้ พระราชบัญญัติที่ร่างขึ้นตามมาตราดังกล่าว ได้นำมาใช้กับประเทศอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม หรือทำข่าว ประชาสัมพันธ์ ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 และ พระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขอรับการสนับสนุนเวลาเผยแพร่ในช่วงก่อนข่าวประจำวัน หรือจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์มากยิ่งขึ้น ในหน้าเทคโนโลยี การสื่อสารโทรคมนาคม และอาจขอความร่วมมือจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับได้มีคอลัมน์เฉพาะ เรื่องการเผยแพร่เกี่ยวกับมาตรา 40 เพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจจะเป็นคอลัมน์ราย 3 วัน รายสัปดาห์ หรือรายปักษ์ก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าจะมีความคืบหน้าเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใด หากมี ความคืบหน้าเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากอาจลงคอลัมน์รายวันก็ได้ สำหรับในการเผยแพร่ผ่านสื่อ วิทยุ นั้น ควรสอดแทรกข่าวสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ประมาณ 1-2 นาที ในช่วงเวลารายงานข่าวจาก สถานีวิทยุกระจายเสียง หรืออาจนำเสนอโดยให้ผู้จัดรายการยกประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้อง กับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมขึ้นมาพูดคุย แล้วให้ผู้ฟังโทรเข้ามาแสดงความคิดเห็นก็ได้

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมในเชิงบวก กล่าวคือ หากมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมาก ก็จะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับมาตราดังกล่าวระดับปานกลาง สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทช.) ในเรื่องของ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และสัดส่วนการแบ่งคลื่นความถี่ให้กับประชาชน นั้น ควรมีการเผยแพร่ความรู้ในประเด็นดังกล่าวให้กลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยวิธีการผ่านสื่อต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพ อาทิ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุ เพื่อที่ว่ากลุ่มเป้าหมายจะได้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นด้วย

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมแตกต่างจากบุคลากรฯ ภาคเอกชน กล่าวคือ บุคลากรฯ ภาครัฐมีการเปิดรับข่าวสารและมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 มากกว่าบุคลากรฯ ภาคเอกชน ดังนั้น จึงควรทำการเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมให้เข้าถึงบุคลากรฯ ภาคเอกชนมากขึ้น โดยการขอความร่วมมือจากองค์กรที่ทำธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาคเอกชนต่างๆ ในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ผ่านสื่อที่มีอยู่แล้วในแต่ละองค์กรเป็นประจำ เช่น เสียงตามสาย อินเทอร์เน็ต บอร์ดประชาสัมพันธ์ คอมพิวเตอร์บอร์ด วารสารขององค์กร เป็นต้น ก็จะทำพนักงานบริษัทเอกชนได้รับทราบข่าวสารและมีความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมมากขึ้น เพราะเป็นสื่อเฉพาะกิจที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง และเป็นการยากที่บุคลากรฯ ภาคเอกชนจะละเลยการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวได้ เนื่องจากมองว่าเป็นสื่อที่อยู่ใกล้ตัว และเมื่อได้รับชม รับฟังบ่อยเข้าก็จะเกิดความจดจำและเกิดความรู้มากขึ้นได้ในที่สุด

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาคเอกชนมีทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคมในลักษณะที่เป็นกลางมากกว่าบุคลากรฯ ภาครัฐ กล่าวคือ บุคลากรฯ ภาคเอกชนมีทัศนคติเห็นด้วยว่ามาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 สามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้จริงมากกว่าบุคลากรฯ ภาครัฐ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะ กระทรวงคมนาคมและกรมประชาสัมพันธ์ ควรให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรฯ ภาครัฐ ในผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคและประเทศชาติในภาพรวมจะได้รับ หากการดำเนิน

การตามมาตรา 40 บรรลุเป้าหมายโดยเร็ว อีกทั้ง ต้องให้ความเชื่อมั่นและความชัดเจนกับบุคลากรฯ ภาครัฐว่า สามารถแข่งขันกับบริษัทเอกชนได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้กระทรวงคมนาคมต้องสื่อสารทำความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารการดำเนินงานกิจการโทรคมนาคมให้กับบุคลากรทุกระดับ และสื่อสารให้ทราบความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง เช่น ในเรื่องการคัดสรรคณะกรรมการ กทช. รวมทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเป็นกลางของ กทช. ในการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม เป็นต้น โดยทำการประชาสัมพันธ์ โน้มน้าวใจ (Persuasion) ผ่านสื่อของหน่วยงานต่างๆ ให้บุคลากรฯ เกิดการยอมรับและกล้าเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ควรได้มีการประชาสัมพันธ์โน้มน้าวใจให้เกิดการยอมรับการนำมาตรา 40 มาใช้โดยเร็ว ให้กับบุคลากรฯ ภาคเอกชนด้วยเพื่อให้เกิดการผลักดันของบุคลากรฯ โดยรวม ให้มาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมเป็นจริงในอนาคตอันใกล้ได้

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 กรณีกิจการโทรคมนาคม ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมสำหรับประเทศไทยให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและนโยบายด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศตามบทบัญญัติมาตรา 40 ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภา กระทรวงคมนาคม กรมไปรษณีย์โทรเลข และท้ายที่สุด คือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้นำผลการศึกษาที่ได้มาประกอบการวางแผนการดำเนินการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมให้สอดคล้อง โปร่งใส ตรงกับความต้องการของบุคลากรฯ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อันนำไปสู่การพัฒนาด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการเท่านั้น ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัจจัยและโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมอยู่มาก จึงสมควรจะได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับบุคลากรฯ ในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป โดยอาจจะศึกษาเฉพาะกรณีการเปิดเสรีโทรคมนาคม หรือการแปรสัญญาสัมปทานของหน่วยงานภาครัฐก็ได้ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำ

การศึกษาเกิดความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้จะได้นำผลการวิจัยที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องและตรงกับความต้องการข่าวสารของผู้รับสาร

2. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเท่านั้น จึงควรทำการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมจากประชาชนทั่วไปด้วย เช่น ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยซึ่งศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากกว่า มาเปรียบเทียบกับผลจากการวิจัยที่ได้เห็นว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาประกอบการวางแผนกลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ให้กับประชาชนในประเด็นที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นว่าจะได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง โดยเฉพาะเรื่อง ความเป็นธรรมของคณะกรรมการ กทช. ประโยชน์ที่ประชาชนผู้ใช้บริการจะได้รับ ทั้งในเรื่องคุณภาพของสินค้าและบริการ เป็นต้น

3. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะตัวแปรการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ 2540 จากสื่อมวลชน คือ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเห็นและรับฟังเนื้อหาเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถค้นหาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมตามสื่อดังกล่าวได้ เช่น รายการ กรองสถานการณ์ หนังสือพิมพ์ เทคโนโลยี ไทยรัฐ มติชนรายวัน กรุงเทพธุรกิจ คลื่น FM 87.5 เป็นต้น ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรฯ มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความรู้ที่มีอยู่ในระดับสูง จึงควรหาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรู้ดังกล่าวด้วย โดยอาจทำการศึกษาตัวแปรการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลเพิ่มเติม เพื่อที่จะได้ทราบว่า ความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมนั้นเกิดมาจากการเปิดรับสื่อบุคคลหรือไม่ ทั้งนี้ อาจทำการเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสารดังกล่าวจากสื่อบุคคลทั้งภายนอก เช่น บุคคลในครอบครัว ญาติ ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสื่อสารโทรคมนาคมจากหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น และภายในองค์กร เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น เพิ่มเติมด้วย เพื่อที่จะได้ทราบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากบุคคลภายในองค์กร ระดับใดมากที่สุด หรือจากบุคคลภายนอกองค์กร กลุ่มใดมากที่สุดบ้าง ซึ่งมีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับมาตรา 40

กรณีกิจการโทรคมนาคมของบุคลากรฯ หรือไม่ ทั้งนี้จะได้นำผลการวิจัยที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้สื่อบุคคลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เข้าถึงประชาชนทั่วไปได้สอดคล้องและตรงกับความต้องการข่าวสารของผู้รับสารมากที่สุด

4. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากิจการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญ ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม เพื่อจะได้ทราบถึงภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายในเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม จึงสมควรทำการศึกษาในเชิงลึก โดยเพิ่มวิธีการศึกษาวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ ทั้งนี้โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในประเด็นเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม โดยแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในประเด็นดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ (เช่น สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น) กลุ่มนักบริหารในองค์กรกำหนดนโยบาย (เช่น กระทรวงคมนาคม คณะกรรมการกฤษฎีกา กรมไปรษณีย์โทรเลข คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น) และ กลุ่มนักบริหารในองค์กรระดับบริการ (เช่น องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย กลุ่มบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) กลุ่มบริษัทในเครือยูคอม บริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท สามารท คอปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เป็นต้น) เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาประกอบการวางแผนการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติมาตรา 40 ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และให้เกิดเป็นรูปธรรมมากที่สุด

5. ควรมีการศึกษาวิจัยต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือมีการเปิดแข่งขันเสรีกิจการโทรคมนาคมตามบทบัญญัติมาตรา 40 แล้ว เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของบุคลากรดังกล่าว ในทุกขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาประกอบการวางแผนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมให้แก่กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้บริโภคต่อไป เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินการของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามบทบัญญัติมาตรา 40

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

“แกตต์กับผลกระทบบริการโทรคมนาคมไทย”. เทลคอม เจอร์นัล : (1-15 พฤษภาคม 2538) : 11.

“การขนส่งและการสื่อสารไทยจะ何去何หน”. เทลคอม เจอร์นัล 5 (13-19 มกราคม 2540) : 5-6.

จุมพล รอดคำดี. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ชม ภูมิภาค. หลักการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2536.

ชาติ ศรีไพพรรณ และประสิทธิ์ ทิมพุด. “การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อการพัฒนาบริการโทรคมนาคม”. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเปิดเสรีในบริการโทรคมนาคม ณ ห้องคริสตัล โรงแรมวันนา รามาตา วันพุธที่ 23 มีนาคม 2537.

दानินท์ กิจนิชี. การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ธรรมนุญ จุลมณีโชติ. “การกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย”. การประชุมใหญ่วิชาการทางวิศวกรรม ประจำปี 2542. สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.), 1-2 พฤศจิกายน 2542.

นันทวัน สุชาติ. เอกสารประกอบการสอนทฤษฎีและแนวทางการศึกษาการสื่อสารมวลชน. สำนักพิมพ์สุโขทัย, 2532.

บำรุง อำนาจเจริญฤทธิ์. นโยบายการเปิดเสรีโทรคมนาคมของประเทศไทยกับผลกระทบจากข้อตกลงองค์การการค้าโลก (ดับบลิวทีโอ) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ : วิเคราะห์เชิงนโยบายและการวางแผนการโทรคมนาคมของภาคเอกชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

บุญจิระ พุทธิศรี. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ 2540 และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

บุศรินทร์ หนูหนักดี. ความพึงพอใจของประชาชนในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานเทศบาลเมืองจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ปัทมา สุชินัย. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ ในหน่วยราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- พัชรินทร์ ศรีอนันต์รักษา. ทัศนคติของกลุ่มผู้รับสัมปทานที่มีต่อนโยบายและทิศทางการแปรรูปองค์การขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มบริษัท ชินวัตร บริษัท ไทยเทเลโฟน แอนด์ เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) บริษัท อควิเมนต์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- พิพัฒน์ ไทยอารี. รัฐวิสาหกิจ โครงสร้างการบริหารและนโยบาย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล, 2530.
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมศาสตร์การสื่อสาร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- รังสิมา สุวรรณจินดา. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารนวัตกรรมกับความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของโครงข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) : เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้บริการและกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการโครงข่ายบริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- รัชฎาภรณ์ ขวัญปัญญา. ความคาดหวังของผู้รับบริการ และความพึงพอใจในงานบริการจากการเปิดรับข่าวสารเชิงสัมพันธภาพของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- รัชนิดา นิตพัฒน์กริช. การเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของผู้บริหารธุรกิจภาคเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร : กองการพัฒน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540.
- รายงานประจำปีกรมไปรษณีย์โทรเลข. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ รสพ., 2517.
- รายงานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง สื่อสารโทรคมนาคมไทยในทศวรรษหน้า. โรงแรมแชงกรีลา : กรุงเทพมหานคร, 28 พฤศจิกายน 2533.

- วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- วิไล เคียงประดู่. บทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจโทรคมนาคมไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2537. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ศศิวิมล ปาลศรี. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ศุภกัญญา นาดนิตธาตา. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในกรณีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมไม่แล้วเสร็จทันตามกำหนดเวลาตามรัฐธรรมนูญ. คณะกรรมการการคมนาคม วุฒิสภา, 27 กันยายน 2540.
- สมิทธ ธรรมสโรช. “ทิศทางโทรคมนาคมไทยกับการแข่งขันโดยเสรีในอนาคต”. การปฏิรูปโทรคมนาคมไทย : รายงานการสัมมนาทางวิชาการ 5-6 สิงหาคม 2536 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์. กรุงเทพมหานคร : กองวิชาการและแผนงาน กรมไปรษณีย์โทรเลข, 2536.
- สร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์. นโยบายด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม (ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2540). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- สิรินทร์ ปิยะนนทลี. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทยจากการผูกขาดสู่การเปิดแข่งขันเสรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2537.
- สุชาติ เพือกสกันธ์. บันทึกความทรงจำ เรื่อง การสื่อสารของไทยในหลวง. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุภาพงษ์ ระวยทรง. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สุมาลี ตั้งจิตต์ศีล. พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมกรมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

องอาจ อธิฐมอญ. “การปฏิรูปทางโทรคมนาคมของไทย”, Wireless Communication 2, กันยายน 2538.

อัญชญา บุญเรือง. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหญิงและชายในองค์กรธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ภาษาอังกฤษ

Benjamin S. Bloom. Taxonomy of Educational Objectives. New York : David McKay Company, Inc., 1956.

Bickhard H. Mark. Cognition, Convention and Communication. New York : Praeger Publisher, 1980.

Burgen. Approaching Speed/Communication. 1st ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.

Carl Hovland and Janis eds. Personality and Persuability. New Haven : Yale University Press, 1959.

Carter V. Good. Dictionary of Education. New York : McGraw Hill Book Company, 1973.

Colin Cherry. Human Communication : A Review, A Survey and A Criticism. New York : Hole Rienhart & Winston, 1978.

Defleur, Melvin. Theories of Mass Communication. New York : David Mackay Company, 1966.

Everett M. Rogers with F.F. Shoemaker. Communication of Innovations : A Cross-cultural Approach. New York : The Free Press, 1971.

Freedeman M. B. Change in Attitude and Value Over Six Decades ; Journal of Social Issues 17, 1961.

- Gordon W. Allport. A Handbook of Social Psychology. Worcester : Clark University Press, 1935.
- Joseph T. Klapper. The Effects of Mass Communication. New York : The Free Press, 1960.
- Merill, John. C., and Lowenstein, L. Ralph. Media Message and Men : New Perspective in Communication. New York : David Mackay Company, 1971.
- Mers, Michele Tolela and Myers, Gil E. Managing by Communication : An Organizational Approach. Tokyo : McGraw-Hill Kogakush Ltd., 1982.
- Newcomb, T. M. Social Psychology. New York : Dryden Press, 1954.
- Patrick Meredith. Learning, Remembering and Knowing. 1st ed. London : The English Universities Press Ltd., 1966.
- Thurstone, L. L. The Measurement of Attitude : A Psychophysical Method and Some Experiments with a Scale for Measuring Attitude toward the Church. Chicago : The University of Chicago press, 1969.
- William D, Brooks. Speech Communication. Iowa : Wm. C. Brown, 1971.
- Willo, P.A., Goldhabers, G.M. and Yates, M.P. Organizations Research : Time Forrefelction, In Dan Nimmo. (eds), Communication Yearbook 4. New Jersey : International Communicaiton Association, 1980.
- Zimbardo, Philip and Ebbesen, Ebbe B. Influencing Attitudes and Changing Behavior : A Basic Introduction to Relevant Methodology, Theory and Applications. Reading Massachusetts : Addison-Wesley Publishing, 1970.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2540

ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

(ศึกษารณีกิจการโทรคมนาคม)

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอรบกวนให้ท่านผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาตอบ ตามความเป็นจริง เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยต่อไป

บริษัท/หน่วยงาน.....

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. อาชีพ/ตำแหน่งงานปัจจุบัน

 รับราชการในหน่วยงาน.....

ตำแหน่ง.....

 พนักงานรัฐวิสาหกิจ แผนก/ฝ่าย.....

ตำแหน่ง.....

 พนักงานบริษัทเอกชน แผนก/ฝ่าย.....

ตำแหน่ง.....

5. รายได้บุคคล โดยเฉลี่ยต่อเดือน

 ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท 50,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. สื่อโทรทัศน์

1.1 ท่านดูโทรทัศน์บ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

1.2 ในการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ ท่านได้เห็น ได้รับฟังข่าวสารเรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

1.3 ในการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ ท่านได้เห็น ได้รับฟังข่าวสารเรื่องกิจการโทรคมนาคมบ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

2. สื่อวิทยุ

2.1 ท่านฟังวิทยุบ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

2.2 ในการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุ ท่านได้รับฟังข่าวสารเรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

2.3 ในการเปิดรับข่าวสารจากวิทยุ ท่านได้รับฟังข่าวสารเรื่องกิจการโทรคมนาคมบ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

3. สื่อสิ่งพิมพ์

3.1 ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ บ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

3.2 ในการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือเอกสารต่างๆ ท่านได้อ่านพบข่าวสารเรื่องมาตรา 40 บ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

3.3 ในการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือเอกสารต่างๆ ท่านได้อ่านพบข่าวสารเรื่องกิจการโทรคมนาคมบ่อยเพียงใด

- มากกว่าสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เดือนละ 1-2 ครั้ง ไม่เคย

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเรื่องมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เนื้อหาใดที่ระบุไว้ในมาตรา 40

- คลื่นความถี่เป็นทรัพยากรของหน่วยงานภาครัฐ
- ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่
- ให้องค์กรที่ได้รับสัมปทานจากรัฐประกอบกิจการโทรคมนาคม
- การประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของภาครัฐ

2. มาตรา 40 ได้ระบุให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่กำกับดูแลสิ่งใด

- คลื่นวิทยุ
- องค์กรที่ได้รับสัมปทานจากรัฐ
- การประกอบกิจการโทรคมนาคม
- พระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม

3. กิจการโทรคมนาคมหมายถึงอะไรบ้าง

- โทรศัพท์เคลื่อนที่ การสื่อสารผ่านดาวเทียม เคเบิลทีวี
- โทรศัพท์ โทรเลข การสื่อสารทางไปรษณีย์
- เคเบิลทีวี การสื่อสารทางไปรษณีย์ อินเทอร์เน็ต
- การสื่อสารผ่านดาวเทียม โทรเลข การสื่อสารทางไปรษณีย์

4. องค์กรใดที่ไม่ได้รับผลกระทบตามมาตรา 40

- การสื่อสารแห่งประเทศไทย
- องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
- คณะกรรมการแปรสัญญาสัมปทาน
- กรมไปรษณีย์โทรเลข

5. กทช. ย่อมาจากอะไร

- คณะกรรมการประกอบกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- คณะกรรมการควบคุมดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- คณะกรรมการบริหารกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

6. กทช. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด

- กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุ
- พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม
- กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางการบริหารธุรกิจ
- พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

7. กทช. มีจำนวนเท่าใด และมีวาระอยู่ในตำแหน่งกี่ปี

- 7 คน 6 ปี
- 8 คน 4 ปี
- 11 คน 6 ปี
- 12 คน 4 ปี

8. หน่วยงานใดมีหน้าที่รับผิดชอบในการร่างบทบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคมให้เป็นไปตาม มาตรา 40
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- กรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข
9. การให้สัมปทานแบบ BTO (Build-Transfer-Operate) หมายถึงอะไร
- สัมปทานที่เอกชนลงทุนดำเนินการแล้วแบ่งส่วนรายได้ทั้งหมดให้กับรัฐ
- สัมปทานที่เอกชนลงทุนดำเนินการแล้วแบ่งส่วนรายได้ครึ่งหนึ่งให้กับรัฐ
- เมื่อเอกชนลงทุนสร้างทรัพย์สินอันเกิดจากโครงการนี้แล้วเสร็จจะต้องทำการโอนทรัพย์สินทั้งหมดให้กับรัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา
- เมื่อเอกชนลงทุนสร้างทรัพย์สินอันเกิดจากโครงการนี้แล้วเสร็จจะต้องทำการโอนทรัพย์สินใน ส่วนที่ระบุไว้ในสัญญาให้กับรัฐทันที
10. มาตรา 40 ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของ ประชาชนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด
- การศึกษา วัฒนธรรม การดำเนินธุรกิจภาคเอกชน
- ความมั่นคงของรัฐ การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม
11. การเปิดเสรีโทรคมนาคมหมายถึงอะไร
- การเปิดโอกาสให้องค์กรที่ได้รับสัมปทานให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจากรัฐมีการแข่งขัน กันได้อย่างเสรี
- การเปิดโอกาสให้เฉพาะองค์กรภาครัฐที่ประกอบกิจการโทรคมนาคมมีการแข่งขันกันได้อย่างเสรี
- การเปิดโอกาสให้เฉพาะองค์กรภาคเอกชนที่ประกอบกิจการโทรคมนาคมมีการแข่งขันกัน ได้อย่างเสรี
- การเปิดโอกาสให้องค์กรที่ประกอบกิจการโทรคมนาคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการแข่ง ขันกันได้อย่างเสรี
12. องค์กรใดที่มีได้อยู่ในระหว่างการดำเนินการแปรสัญญาสัมปทานเพื่อให้สามารถดำเนินการตาม มาตรา 40
- ทีเอ/ดับบลิวซีเอส ไทยคม/เอไอเอส
- เวิลด์เพจ/กรมไปรษณีย์โทรเลข ทีทีแอนด์ที/แทค
13. คลื่นความถี่ที่ได้กันเอาไว้ให้กับภาคประชาชนตามมาตรา 40 แบ่งเป็นสัดส่วนร้อยละเท่าใดของ คลื่นทั้งหมด
- ร้อยละ 10 ร้อยละ 20
- ร้อยละ 30 ร้อยละ 50
14. คลื่นความถี่วิทยุตามมาตรา 40 ใช้ในกิจการใดบ้าง
- วิทยุ โทรทัศน์ โทรคมนาคม วิทยุ โทรคมนาคม อุตสาหกรรม
- อุตสาหกรรม โทรทัศน์ โทรคมนาคม วิทยุ โทรทัศน์ อุตสาหกรรม

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคม

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เป็นคำตอบของท่าน

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การคัดเลือก กทช. เข้ามาทำหน้าที่ตามมาตรา 40 มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้					
2	องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระสามารถทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม					
3	องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเอื้อให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินกิจการได้โดยมีการแข่งขันอย่างเสรีเท่าเทียมกัน					
4	รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมได้ง่าย					
5	ประชาชนทั่วไปจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง จากการที่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมดำเนินการตามมาตรา 40					
6	ผู้ประกอบการโทรคมนาคมจะมีอิสระในการดำเนินกิจการโทรคมนาคม โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของประชาชน					
7	การแข่งขันโดยเสรีของกิจการโทรคมนาคมสามารถช่วยลดปัญหาการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคได้					
8	มาตรา 40 เอื้อให้ประชาชนทั่วไปสามารถครอบครองคลื่นความถี่ในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมเพื่อทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ง่าย					
9	มาตรา 40 ก่อให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมขององค์กรภาครัฐ					
10	องค์กรเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากรัฐให้ดำเนินการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรา 40 ได้ง่าย					
11	มาตรา 40 มิได้สนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดสรรคลื่นความถี่และการประกอบการกิจการโทรคมนาคมขององค์กรภาครัฐซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่เดิม					

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12	รัฐสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 และบทบัญญัติต่างๆ กรณีกิจการโทรคมนาคมให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง					
13	ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงานขององค์กรของรัฐที่เป็นอิสระได้ง่าย					

14. โดยส่วนตัวของท่าน ท่านเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยอย่างไร กับมาตรา 40 ที่ระบุให้จัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ โปรดให้เหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. ท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดสำหรับประเทศไทยในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม โปรดให้เหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้มาโดยตลอด****

ราชกิจจานุเบกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๖ ก

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๓

พระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง

วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ไว้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง
มาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๒
มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คลื่นความถี่” หมายความว่า คลื่นวิทยุหรือคลื่นแอมพลิจูดซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ต่ำกว่าสามล้านเมกะเฮิรตซ์ลงมาที่ถูกแพร่กระจายในที่ว่างโดยปราศจากสื่อหน้าที่ประดิษฐ์ขึ้น

“วิทยุโทรคมนาคม” หมายความว่า วิทยุคมนาคมซึ่งเป็นการส่ง การแพร่หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้ด้วยคลื่นความถี่

“วิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า การส่งหรือการแพร่เสียงด้วยคลื่นความถี่เพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“วิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า การส่งหรือการแพร่ภาพและเสียงด้วยคลื่นความถี่ เพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“โทรคมนาคม” หมายความว่า การส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมายสัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับฟังการให้บริการนั้นๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการกระจายเสียงตามที่มิถูกหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการกระจายเสียง

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมการให้บริการนั้นๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการโทรทัศน์ตามที่มิถูกหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์

“กิจการโทรคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการโทรคมนาคมตามที่มิถูกหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการโทรคมนาคม

“กิจการวิทยุคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งเป็นการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบคลื่นความถี่ เพื่อความมุ่งหมายทางโทรคมนาคมโดยเฉพาะ

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า ค่าตอบแทนการใช้คลื่นความถี่ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่นตามที่มิถุนายนบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือคณะกรรมการร่วมแล้วแต่กรณี กำหนด

“ตารางกำหนดคลื่นความถี่” หมายความว่า การกำหนดย่านความถี่วิทยุของกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุคมนาคมสำหรับกิจการใดกิจการหนึ่งหรือหลายกิจการ หรือกิจการวิทยุดาราศาสตร์เพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“แผนความถี่วิทยุ” หมายความว่า การกำหนดช่องความถี่วิทยุสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์หรือกิจการวิทยุคมนาคมเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“จัดสรรความถี่วิทยุ” หมายความว่า การอนุญาตให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์หรือสถานีวิทยุคมนาคมใช้ความถี่วิทยุหรือช่องความถี่วิทยุตามตารางกำหนดความถี่วิทยุหรือแผนความถี่วิทยุเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“กรรมกร” หมายความว่า กรรมกรกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมกรกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือกรรมกรร่วม แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี แต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

องค์กรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสช.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้เลขาธิการ กสช. เป็นเลขาธิการ กสช.

มาตรา ๗ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความมั่นคง กฎหมายมหาชน หรือกิจการท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เคยเป็นกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๘) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี ในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความคิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๓) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (๑๔) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๕ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่งมีจำนวน สิบเจ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทน กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วารสารศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคล และมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาดังกล่าว สถาบันละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลืออีกคน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่เป็นนิติบุคคล สมาคมละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลืออีกคน

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคทางด้าน สื่อสารมวลชน หรือใช้สื่อสารมวลชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ องค์กร ละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลืออีกคน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการสรรหาและ คัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้ผู้อำนวยการ กสท. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบูรณาการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ มาตรา ๑๐ การคัดเลือกและการเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญหรือมี ประสบการณ์ด้านมาตรา ๕ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ เป็นจำนวน สองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งเสนอต่อประธานวุฒิสภาพร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคล ดังกล่าว ซึ่งจะส่งระบุให้ชัดเจน หรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านใด ด้านหนึ่งตามมาตรา ๕ และความยินยอมเป็นหนังสือของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือก หรือมีผู้ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้นำรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ ที่เหลืออยู่ทั้งหมดมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในการนี้ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็น ผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวน กรรมการที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

(๓) ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับเลือกหรือมีผู้ที่ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภากงมติเลือกตาม (๒) ใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการแต่งตั้งกรรมการครั้งแรกเมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกทั้งหมดประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ๑๑ กรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใด หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ หรือดำเนินการในด้านสื่อสารมวลชนหรือโทรคมนาคม

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่า โดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

เมื่อวุฒิสภาคัดเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าคนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๑๒ กรรมการจะดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในขณะเดียวกันไม่ได้

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปี ให้ กสท. ออกจากตำแหน่งจำนวนสามคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่า การออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกและเลือกกรรมการคนใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘
- (๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑
- (๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่า กสช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้ว หรือในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้ กสช. ประชุมกันเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๑๖ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้เริ่มดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๗ การประชุมของ กสช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของ กสช. หรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กสช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของ กสช. เพื่อเสนอรายงานต่อ กสช. หรือดำเนินการตามที่ กสช. มอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของกรรมการที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติกำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต

มาตรา ๒๐ ให้ กสช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการหรือมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ ทั้งนี้ วิธีการ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กสช. คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๒ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกา

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ ให้เป็นไปตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๓ ให้ กสช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแผน ความดีวิทย์ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตาราง กำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๒) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๓) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เมื่อนิว หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาต ตาม (๓) และ (๔) รวมทั้งการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๖) ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๗) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคของอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๙) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมการเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(๑๐) กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนและพิจารณา คำร้องเรียนของผู้ใช้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยคำนึงถึงเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเนื่องมาจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๒) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการ ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบของบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคุ้มครองและการกำหนดสิทธิในการประกอบกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๔) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง

(๑๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน กสช.

(๑๖) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนตาม มาตรา ๒๗

(๑๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ กสช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๔) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสท.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ กสท. มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต้องมีแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวด้วยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

ให้ กสท. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการใช้คลื่นความถี่และการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความเป็นจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกระยะเวลา

ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้ กสท. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสท. กำหนด

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และต้องดำเนินการในลักษณะที่มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่างๆ ให้เหมาะสมแก่การเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๒๖ ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะระดับชาติ อย่างน้อยต้องครอบคลุมองค์ประกอบของเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

- (๑) การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๒) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
- (๓) การเกษตรและการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ
- (๔) ความมั่นคงของรัฐ
- (๕) การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน
- (๖) การกระจายข้อมูลข่าวสารของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐสภากับประชาชน

ประชาชน

(๗) การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะระดับท้องถิ่น อย่างน้อยจะต้องให้มีสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัดและสถานีวิทยุโทรทัศน์สำหรับการกระจายข้อมูลข่าวสารของประชาชนเพื่อการพัฒนาในด้านฯ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

ให้ กสท. สนับสนุนให้ตัวแทนประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในจังหวัดมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเสนอแนะความเห็นแก่ กสท. ในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสท.

การจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าว ต้องคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจะต้องจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่ภาคประชาชนยังไม่มีความพร้อม ให้ กสท. ให้การสนับสนุน เพื่อให้ภาคประชาชนมีโอกาสใช้คลื่นความถี่ในสัดส่วนตามที่กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรคลื่นความถี่ให้ภาคประชาชนได้ใช้และการสนับสนุนการใช้คลื่นความถี่ของภาคประชาชน ให้ กสท. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะของภาคประชาชนที่พึงได้รับการจัดสรรและสนับสนุนให้ใช้คลื่นความถี่ รวมทั้งลักษณะการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรโดยอย่างน้อยภาคประชาชนนั้นต้องดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ

มาตรา ๒๗ การกำหนดหลักเกณฑ์และการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์นั้น ให้คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ เป็นสำคัญ

ให้ กสช. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในกรณี กสช. จะลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ขออนุญาตซึ่งแสดงให้เป็นทีพอใจแก่ กสช. ว่าการดำเนินการของคนเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะซึ่งมิได้แสวงหากำไรในทางธุรกิจก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ให้ กสช. จัดสรรค่าธรรมเนียมตามวรรคสองบางส่วนแก่กองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๓๑ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๒๔ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้นับใบอนุญาตจะโอนแก่กันมิได้

ผู้นับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จะต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง การแบ่งเวลาให้ผู้อื่นดำเนินการให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๕ การใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้นับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มิได้ประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสช. กำหนดหรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่ ให้ กสช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งถอนสัมปทานใช้คลื่นความถี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนดหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๐ การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ในกรณีที่ผู้นับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์มิได้ประกอบกิจการภายในระยะเวลาที่ กสช. กำหนด หรือประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการที่ได้รับอนุญาต หรือประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดย กสช. หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการ ให้ กสช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนดหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน กสช. เรียกว่า “กองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) ค่าธรรมเนียมที่ กสช. จัดสรรให้ตามมาตรา ๒๗

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๔) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนด

ส่วนที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการ

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๓๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสช.” เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กสช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงาน กสช. มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ กสช. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กสช.

(๒) รับค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่ กสช. กำหนด

(๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อเสนอต่อ กสช.

(๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การคาดคะเนความต้องการใช้บริการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จำนวนผู้ใช้บริการในพื้นที่ต่างๆ และข้อมูลอื่นๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของ กสท. รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กสท. มอบหมาย

มาตรา ๓๔ ให้ กสท. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสท. โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน กสท. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของข้าราชการ กสท. พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน กสท. รวมทั้งการให้ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติงาน การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การขอลากิจลาพักร้อน การสั่งพักงาน วินัย การสอบสวนและการร้องโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ การร้องโทษ สำหรับข้าราชการ กสท. และพนักงานของสำนักงาน กสท. รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน กสท.

(๔) การรักษาการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการ กสท. และพนักงานของสำนักงาน กสท. รวมทั้งการรักษาการแทนในตำแหน่งข้าราชการ กสท. ในกรณีที่ข้าราชการ กสท. พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙

(๕) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสท.

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของ กสท. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้าง

(๗) การบริหารและจัดการงบประมาณ ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน กสท.

(๘) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสท.

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงาน กสท. มีเลขาธิการ กสท. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสท. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสท.

ในกิจการของสำนักงาน กสท. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ กสท. เป็นผู้แทนของสำนักงาน กสท. เพื่อการนี้เลขาธิการ กสท. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างตามที่ได้อำนาจนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ กสท. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๖ ให้ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของ กสช. เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน เลขาธิการ กสช.

เลขาธิการ กสช. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันแต่งตั้งและต้องไม่เคยเป็น เลขาธิการ กทช. รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๓๗ เลขาธิการ กสช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๗ เลขาธิการ กสช. พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ดาย
- (๒) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง
- (๗) กสช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออก

เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรงหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๓๙ ให้เลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้เลขาธิการ กสช. เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๐ รายได้ของสำนักงาน กสช. มีดังต่อไปนี้

(๑) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสช. และสำนักงาน กสช.

(๒) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสช.

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กสช. ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน กสช.

(๔) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

รายได้ของสำนักงาน กสช. ตาม (๑) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสช. และสำนักงาน กสช. ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๓๑ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีรายได้ของสำนักงาน กสช. มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ กสช. และสำนักงาน กสช. รวมทั้งค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสมและไม่สามารถหารเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐจึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสช. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสช. ให้สำนักงาน กสช. เสนอขอประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงาน กสช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในกรณีนี้คณะรัฐมนตรีอาจทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน กสช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้ และในการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการ กสช. เข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงาน กสช. มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ไว้ทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๕๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน กสช. ได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน กสช. หรือที่มีผู้บริจาคให้ ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน กสช.

มาตรา ๕๔ การบัญชีของสำนักงาน กสช. ให้จัดทำตามหลักสากล ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่ กสช. กำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงินการบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน กสช. ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้ กสช. ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน กสช. ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบชั้นตรงต่อ กสช. ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๔๕ ให้สำนักงาน กสช. จัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ในทุกกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห้ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใดแล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อ กสช. คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงาน กสช. เป็นหน่วยรับผิดชอบตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๒

องค์การด้านกิจการโทรคมนาคม

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

มาตรา ๔๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า "กทช." ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐสภา

ให้เลขาธิการ กทช. เป็นเลขานุการ กทช.

มาตรา ๔๗ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการโทรคมนาคม เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความมั่นคง กฎหมายมหาชน หรือกิจการท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๔๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามตรา ๘

มาตรา ๔๙ ในการแต่งตั้งกรรมการให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชาโทรคมนาคมในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาดังกล่าว สถาบันละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นนิติบุคคล สมาคมละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคทางด้านโทรคมนาคมหรือให้บริการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ องค์กรละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหาและคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้สำนักงาน กทช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ
มาตรา ๕๐ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒
มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับวิธีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ การดำรงตำแหน่ง
การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของ กทช. โดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ ให้ กทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความดีวิทย์ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๒) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคม

(๓) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข ค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตตาม (๓) และ (๔) รวมทั้งการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๖) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในกิจการโทรคมนาคม

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายโทรคมนาคม

(๘) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการโทรคมนาคม หรือระหว่างผู้ให้บริการกิจการโทรคมนาคม

(๙) จัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมและอนุญาตให้ผู้ประกอบการใช้เลขหมายโทรคมนาคม

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและกระบวนการรับคำร้องเรียนของผู้บริโภค

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคุ้มครองและการกำหนดสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๑๓) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการโทรคมนาคม

(๑๔) กำหนดมาตรการให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการในกิจการโทรคมนาคมและกิจการที่เกี่ยวข้อง และการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

(๑๕) ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑๖) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

(๑๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน กทช.

(๑๘) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กทช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนตาม มาตรา ๕๒

(๑๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ กทช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๒๐) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้มีกฎหมาย หรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

(๒๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กทช.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ กทช. มีอำนาจออกระเบียบ
ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓)
และ (๑๔) นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๕๒ การกำหนดหลักเกณฑ์และการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และ
ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมนั้น ให้คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
เป็นสำคัญ

ให้ กทช. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในกรณี กทช. จะลดหย่อน
หรือยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ขออนุญาตซึ่งแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจแก่ กทช. ว่าการดำเนินการของตน
เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะซึ่งมิได้แสวงหากำไรในทางธุรกิจก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด

ให้ กทช. จัดสรรค่าธรรมเนียมตามวรรคสองบางส่วนแก่กองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคม
เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๕๖ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
การศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นสิทธิ
เฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาตจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นและเหมาะสม กทช. อาจอนุญาต
เป็นหนังสือให้มีการโอนใบอนุญาตดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด

ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมจะต้องดำเนินการด้วยตนเอง
การให้ผู้อื่นร่วมใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนด

มาตรา ๕๔ การใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคมและการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยกรประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมมิได้ประกอบกิจการซึ่งใช้
คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กทช. กำหนด หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์
หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่ ให้ กทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไข
ให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งถอนคืนการใช้คลื่นความถี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนดหรือตามที่
กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๕ การประกอบกิจการโทรคมนาคมและการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

ในกรณีที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมมิได้ประกอบกิจการภายในระยะเวลาที่ กทช. กำหนด หรือประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการที่ได้รับอนุญาต หรือประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกโดย กทช. หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการ ให้ กทช. ดำเนินการเพื่อให้มีมาตรการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายและวิธีการที่ กทช. กำหนด หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน กทช. เรียกว่า “กองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง การวิจัยและพัฒนาด้านโทรคมนาคม และการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการโทรคมนาคม ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) ค่าธรรมเนียมที่ กทช. จัดสรรให้ตามมาตรา ๕๒

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๔) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาด้านโทรคมนาคม

(๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนด

สถาบันวิทยุบริการ

ส่วนที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

มาตรา ๕๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กทช.” เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กทช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงาน กทช. มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ กทช. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กทช.

(๒) รับคำขอรวมเนียมค่า ง ค่าที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่ กทช. กำหนด

(๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมเพื่อเสนอต่อ กทช.

(๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม การคาดคะเนความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม จำนวนผู้ใช้บริการในพื้นที่ต่างๆ และข้อมูลอื่นๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของ กทช. รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กทช. มอบหมาย

มาตรา ๕๕ ให้นำความในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับกับการบริหารงานของสำนักงาน กทช. การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการ กทช. และการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการ กทช. และพนักงานของสำนักงาน กทช. โดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ รายได้ของสำนักงาน กทช. มีดังต่อไปนี้

(๑) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กทช. และสำนักงาน กทช.

(๒) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กทช.

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กทช. ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน กทช.

(๔) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

รายได้ของสำนักงาน กทช. ตาม (๑) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กทช. และสำนักงาน กทช. ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วม เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา ๕๖ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีรายได้ของสำนักงาน กทช. มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ กทช. และสำนักงาน กทช. รวมทั้งค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสมและไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กทช. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๖๑ให้นำความในมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับกับการได้รับงบประมาณ การจัดการทรัพย์สิน การบัญชี การตรวจสอบและประเมินผลของสำนักงาน กทช. โดยอนุโลม

หมวด ๓ การบริหารคลื่นความถี่

มาตรา ๖๒ ให้กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นคณะกรรมการร่วม ทำหน้าที่บริหารคลื่นความถี่

ให้คณะกรรมการร่วมประชุมกันเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ให้เลขาธิการ กทช. เป็นเลขานุการคณะกรรมการร่วม

มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒) จัดทำตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๓) กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการวิทยุโทรคมนาคม

(๔) วินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่เพื่อให้การใช้คลื่นความถี่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท

(๖) วินิจฉัยผลการตรวจสอบเส้าฟังการใช้คลื่นความถี่ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

(๘) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ

(๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๐) ดำเนินการในฐานะหน่วยงานด้านอำนาจการของรัฐบาลในกิจการสื่อสารระหว่างประเทศ กับองค์การระหว่างประเทศ รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศด้านการบริหารคลื่นความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจ ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๔ ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ตารางกำหนดคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แนวทางการดำเนินการ เกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในด้านการ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ให้คณะกรรมการร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตามวรรคหนึ่ง และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความเป็นจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกระยะเวลา

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ให้คณะกรรมการร่วมรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชน ผู้ประกอบกิจการที่ใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ และหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๕ การประชุมของคณะกรรมการร่วม ต้องมีกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์แห่งชาติ และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานใน ที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการร่วมหรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม เว้นแต่ส่วนได้เสียนั้นเป็นส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติหรือกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการร่วมอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมเพื่อเสนอราชทนต์ต่อคณะกรรมการร่วมหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการร่วมมอบหมาย

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมให้สำนักงาน กสท. และสำนักงาน กทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลหรือร่วมดำเนินการตามที่คณะกรรมการร่วมร้องขอ

ให้สำนักงาน กทช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการร่วมอีกหน้าที่หนึ่งและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการร่วม
- (๒) ตรวจสอบและเฝ้าฟังการใช้คลื่นความถี่
- (๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุโทรคมนาคม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการร่วม
- (๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่และการใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุโทรคมนาคม การคาดคะเนความต้องการใช้คลื่นความถี่และข้อมูลอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการร่วม รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการร่วมมอบหมาย

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีการวินิจฉัยผลการตรวจสอบเฝ้าฟังการใช้คลื่นความถี่แล้วพบว่ามีการใช้คลื่นความถี่ในลักษณะที่ก่อให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต ให้คณะกรรมการร่วมแจ้งให้ กสท. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๖๘ ให้นำความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมรายครั้งเฉพาะครั้งที่มาประชุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๖๔ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

หมวด ๔

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงาน

มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กสช. และเลขาธิการ กสช. หรือสำนักงาน กทช. และเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสช. หรือคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิใช่กรรมการ เลขาธิการ กสช. เลขาธิการ กทช. พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. หรือพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

ให้กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

วิธีการประชุมและการลงมติให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๗๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ดาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗๐

(๗) กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กศช. และเลขาธิการ กศช. หรือสำนักงาน กทช. และเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี โดยรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน กศช. หรือสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการประเมินผลงาน

(๒) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลต่อ กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี ทุกหกเดือน

(๓) ประมวลผลการประเมินและจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี

หมวด ๕

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่จะต้องมีการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคดีความดี กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง กศช. กทช. สำนักงาน กศช. และสำนักงาน กทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลหรือร่วมดำเนินการภายใต้นโยบายของรัฐบาล

ให้สำนักงาน กศช. และสำนักงาน กทช. ทำหน้าที่ดูแลการบริหารคดีความดี กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

มาตรา ๗๔ ให้ กศช. กทช. และคณะกรรมการร่วม จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ในด้านการบริหารคดีความดี กิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติงาน รายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารคดีความดี การจัดสรรคดีความดี การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สถาปนาพร และวุฒิสภา อาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการ กสช. หรือเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี ชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๕ ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุมของรัฐสภา

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๘๖ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดคลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่นั้นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

ให้กรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่มีหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตและการกำกับดูแล หรือการควบคุมการประกอบกิจการ จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่และการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมให้แก่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๘๗ บทบัญญัติมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ

มาตรา ๘๘ ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตและการกำกับดูแลหรือการควบคุมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี

การประกอบกิจการกระชายเถียงและกิจการโทรทัศน์ของส่วนราชการและนิติบุคคลอื่นใดที่ได้รับ
ออกเงินไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระชายเถียงและวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งผู้ที่ได้รับการ
อนุญาตสัมปทานหรือสัญญาจากส่วนราชการหรือนิติบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กสท.
และจะคือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กสท. กำหนด

การประกอบกิจการวิทยุคมนาคมของส่วนราชการหรือนิติบุคคลอื่นใดที่ได้รับออกเงินไม่อยู่ใน
บังคับของกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม รวมทั้งผู้ที่ได้รับการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาของส่วนราชการ
หรือนิติบุคคลอื่นใด ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กสท. และจะคือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตาม
พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กสท. กำหนด

การประกอบกิจการโทรคมนาคมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
และนิติบุคคลอื่น รวมทั้งผู้ที่ได้รับการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยหรือนิติบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กสท. และจะคือ
ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กสท. กำหนด

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระชายเถียงและกิจการ
โทรทัศน์ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม การใช้อำนาจหน้าที่ของ กสท. ตาม
มาตรา ๒๑ วรรคสี่ หรือของ กทช. ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ อันมีได้มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือในกฎหมายอื่น ให้ กสท. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดข้อบังคับเพื่อปฏิบัติตามพระราช
บัญญัตินี้

ข้อบังคับของ กสท. หรือ กทช. ตามวรรคหนึ่ง นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๙ ในวาระเริ่มแรกทั้งการคัดเลือกและแต่งตั้ง กสท. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี ยังไม่
แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และ
เจ้าหน้าที่จะของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการวิเทศสัมพันธ์ การจัดส่งวิทยุคมนาคม การอนุญาต และการกำกับ
ดูแลหรือการควบคุมการประกอบกิจการกระชายเถียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระชายเถียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วย
โทรเลขและโทรศัพท์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัตินี้จนถึงวันสิ้น
กำหนดเวลาตามมาตรา ๑๘ แต่ในระหว่างนั้นจะพิจารณาจัดสรรคนอื่นเข้ามา ออกใบอนุญาตประกอบ
กิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการกับคนอื่นไม่ได้

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสท. กทช. หรือ คณะกรรมการร่วม
แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ในวาระเริ่มแรก กสท. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี

อาจขอให้นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นใด มาช่วยปฏิบัติงานของ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราวได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ยังคงอยู่ในสังกัดเดิม แต่ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับประธานกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๔๖ ให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงคมนาคม ไปเป็นของสำนักงาน กทช. เว้นแต่กิจการไปรษณีย์และเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

สิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงสิทธิในการไว้ที่ราชพัสดุและสาธารณสมบัติของแผ่นดินด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงคมนาคม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันขึ้นกำหนดตามมาตรา ๔๒ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม และให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. ตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ เท่ากับที่เขยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน กทช. แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๔๔ ข้าราชการและลูกจ้างตามมาตรา ๔๓ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กทช. ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือคู่บัญชีกับบัญชาภายในหกสิบวันนับแต่วันขึ้นกำหนดตามมาตรา ๔๒ สำหรับผู้ไม่ได้แจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

กำหนดบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน กทช. ให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติและอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามที่ กทช. กำหนด

ให้ออนไลน์ประมาณหกเดือนและค่าจ้างประจำของข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ของสำนักงาน กทข. ตามวรรคสองไปเป็นของสำนักงาน กทข. นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตามมาตรานี้ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิก หรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การบรรจุและแต่งตั้งลูกจ้างตามมาตรานี้ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงานเพราะทางราชการ ยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีกรรมผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๔๕ ให้ออนบรรดากิจการ ทวิพีเอส อีทีซี หน้าที่ หนึ่ง และงบประมาณของ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม ในส่วนที่เกี่ยวกับกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม ไปเป็นของสำนักงาน กทข. เว้นแต่ เงินงบประมาณหกเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้ออนไปเป็นของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม

มาตรา ๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการ กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม ซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันต้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๑ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทข. โดยให้ถือว่า การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทข. ตามวรรคหนึ่ง ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน กทข. แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือน หรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๔๗ ข้าราชการหรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๖ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือ ลูกจ้างของสำนักงาน กทข. ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวัน นับแต่วันต้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๑ สำหรับผู้ไม่ได้แจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกสท โทรคมนาคม

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน กทข. ให้เป็นไปตามอัตราค่าจ้าง คุณสมบัติ และอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามที่ กทข. กำหนด

ให้อิโณเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิद्यุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. ตามวรรคสอง ไปเป็นของสำนักงาน กสช. นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

ให้นำความในมาตรา ๘๘ วรรคสี่และวรรคห้ามาใช้บังคับกับกรณีการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิद्यุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. โดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงาน กสช. หรือสำนักงาน กทช. จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี - จัดทำแผนดำเนินการของตน และการบริหารกิจการของสำนักงาน กสช. หรือสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับการอุดหนุนจากเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนแก่การดำเนินการตามแผนที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี เสนอตามความจำเป็น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ :- ผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสาธารณะของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่นๆ รวมทั้งการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่ ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดขอบเขตของภารกิจปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในด้านการจัดสรรคลื่นความถี่และวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราชพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาทันทีภายใน ๓๐ วัน

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๘/๒๕๖๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ ๕/๒๕๖๖
วันที่ ๒๙ ๖-๖-๖๖
เวลา ๑๖:๖๖

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อขอเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณา
ต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สถาบันวิทย์วิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นายพีช รัตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๐๑๓๓

สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอ ต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญ นิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติ ในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่
๒๘ กันยายน ๒๕๔๓

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นางศิริลักษณ์ บินบุรีรุ่งกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
 ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม
 พ.ศ.

หลักการ

มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้จัดตั้งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติขึ้นเป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม โดยให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม และให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมขึ้นด้วย ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวประกอบกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมได้กำหนดหลักการให้มีการอนุญาตได้ จึงต้องยกเลิกกฎหมายว่าด้วยโทรเลขและ โทรศัพท์ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

โทรคมนาคม/3

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
 (๒) พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"กิจการโทรคมนาคม" หมายความว่า กิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

"การประกอบกิจการโทรคมนาคม" หมายความว่า การประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นผู้ให้บริการด้านกิจการโทรคมนาคมแก่บุคคลอื่นทั่วไป

"เลขหมายโทรคมนาคม" หมายความว่า ตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์อื่นใดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ซึ่งไว้ระบุที่หมายในโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการโทรคมนาคม

"โครงข่ายโทรคมนาคม" หมายความว่า กลุ่มของเครื่องโทรคมนาคมที่ต่อดึงกันโดยตรง หรือโดยผ่านเครื่องชุมสายหรือเครื่องอื่นใด เพื่อการโทรคมนาคม ระหว่างจุดหมายปลายทางที่กำหนดด้วยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น ระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบรวมกัน

"เชื่อมต่อ" หมายความว่า การเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายโทรคมนาคม ภายใต้อุปกรณ์ทางเทคนิคและทางพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่ายหนึ่งสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ให้บริการหรือใช้บริการโทรคมนาคมของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมอีกฝ่ายหนึ่งได้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และ ออกประกาศกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ไว้บังคับได้

หมวด ๑

การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๗ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและประเภทที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการต้องกำหนดขอบเขตการอนุญาตตามลักษณะและประเภทที่จะ อนุญาตให้ประกอบกิจการด้วย

ในกรณีที่เห็นสมควรว่าการอนุญาตการประกอบกิจการในลักษณะหรือประเภทใดไม่กระทบถึงประโยชน์สาธารณะหรือไม่กระทบถึงการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม คณะกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานไว้เป็นการล่วงหน้า ซึ่งหากผู้ใดดำเนินการตามหลักเกณฑ์นั้นโดยถูกต้องแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการนั้น

มาตรา ๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดทำแผนการลงทุนและแผนการให้บริการกิจการโทรคมนาคมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาด้วย

(ไปรตพลิก)

โทรคมนาคม/๖

คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต และหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับกิจการโทรคมนาคมแต่ละลักษณะและประเภท และต้องเป็นไปตามแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ประกาศตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต วิธีการขอรับใบอนุญาต วิธีการพิจารณาในการออกใบอนุญาต ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตของคณะกรรมการ ขอบเขตการอนุญาตให้ประกอบกิจการกรอบระยะเวลาขึ้นสูงและขั้นต่ำที่จะ อนุญาตให้ประกอบกิจการ รวมทั้งเงื่อนไขอื่นที่จำเป็น สำหรับการประกอบกิจการ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับแต่ละลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมและต้องประกาศโดยเปิดเผยเป็นการทั่วไปให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการ ได้ทราบล่วงหน้าตามสมควร

ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีใช้: เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในกรณีนี้ คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการบางลักษณะหรือบางประเภทที่เป็นนิติบุคคลต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้นก็ได้

มาตรา ๕ การประกอบกิจการโทรคมนาคมให้มีระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การกำหนดระยะเวลาในการอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดโดยคำนึงถึงระยะเวลาตามแผนการลงทุน ขอบเขตการให้บริการ แนวทางการพัฒนากิจการของผู้รับใบอนุญาต การคุ้มครองผู้บริโภคที่จะได้รับการบริการโดยต่อเนื่อง และผลการประเมินการประกอบกิจการ

มาตรา ๑๐ ในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ถ้ากิจการโทรคมนาคมนั้นมีการใช้คลื่นความถี่ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมด้วย

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกเพิกถอนการใช้คลื่นความถี่ ให้ถือว่าถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในส่วนที่ประกอบกิจการโดยใช้คลื่นความถี่ด้วย

มาตรา ๑๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมการใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๑๒ ในการออกใบอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับใช้ในการให้บริการหรือพื้นที่การให้บริการสำหรับการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตด้วย

ผู้รับใบอนุญาตจะนำเลขหมายโทรคมนาคมออกให้บริการแก่บุคคลทั่วไปได้ เฉพาะ เลขหมายโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตมิได้นำ เลขหมายโทรคมนาคมตามที่ได้รับอนุญาตออกให้บริการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือนำ เลขหมายโทรคมนาคมที่ไม่ได้รับอนุญาตออกให้บริการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือระงับการใช้เลขหมายโทรคมนาคมนั้นได้ โดยผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ไม่ได้

(โปรดพลิก)
โทรคมนาคม/๘

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเลขหมายโทรคมนาคมให้ผู้รับใบอนุญาตใช้ในการให้บริการ ในการจัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมของคณะกรรมการ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีเลขหมายโทรคมนาคมเพียงพอแก่การให้บริการ
- (๒) ให้มีการใช้เลขหมายโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
- (๓) แผนเลขหมายโทรคมนาคมต้องช่วยให้การจ่ายแก่ลักษณะและประเภท ของบริการและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมเป็นไปโดยง่ายและชัดเจน
- (๔) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนเลขหมายโทรคมนาคมได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดแผนเลขหมายโทรคมนาคมหรือให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนเลขหมายโทรคมนาคมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอขยายการให้บริการ โดยการเพิ่มจำนวนเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับใช้ในการให้บริการหรือการขยายพื้นที่ ให้บริการ ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการเพิ่มจำนวนเลขหมายโทรคมนาคมหรือ การขยายพื้นที่ให้บริการจะเป็นประโยชน์สาธารณะ และไม่มีลักษณะเป็นการจำกัดการ แข่งขันการประกอบกิจการโทรคมนาคมอย่างเป็นการธรรม คณะกรรมการอาจพิจารณาอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาและแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ คำขอ และในการอนุญาตให้คณะกรรมการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการ โทรคมนาคมในส่วนที่อนุญาตดังกล่าวให้คิดสัดส่วนกับประโยชน์ที่ผู้รับใบอนุญาตได้รับ เพิ่มขึ้นด้วย

มาตรา ๑๕ ในการประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนด เป็นแผนการ ให้บริการกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต โดยอย่างน้อยต้องกำหนดขึ้นตอนและระยะเวลาในการเริ่มให้บริการ ลักษณะการให้บริการ อัตราค่าบริการ และการอื่นที่จำเป็น เพื่อการให้บริการแก่ประชาชนสาธารณะ

ในกรณีที่มีเหตุสำคัญเพื่อคุ้มครองประชาชนสาธารณะ หรือกฎหมายหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม เงื่อนไขในการอนุญาตได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามเลขหมายโทรคมนาคมหรือความถี่ที่กำหนด ถ้าปรากฏคณะกรรมการว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการให้บริการตามแผนการให้บริการกิจการโทรคมนาคมที่กำหนด เป็นเงื่อนไขการอนุญาตตามมาตรา ๑๕ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และคณะกรรมการเห็นว่า เป็นการกระทบกระเทือนต่อประชาชนสาธารณะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจระงับเลขหมายโทรคมนาคมตามจำนวนที่กำหนด หรือจำกัดพื้นที่การให้บริการลงจากที่อนุญาตไว้แล้วได้ โดยผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ไม่ได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดให้มีการบริการโทรคมนาคมโดยทั่วถึง และให้มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรคมนาคมดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) จัดให้มีบริการโทรคมนาคมในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่ยังไม่มีผู้ให้บริการหรือมีแต่ไม่ทั่วถึงหรือไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการในท้องที่นั้น

(๒) จัดให้มีบริการโทรคมนาคมสำหรับสถานศึกษา สถานพยาบาล และหน่วยงานอื่นที่ให้ความช่วยเหลือแก่สังคม

(๓) จัดให้มีบริการโทรคมนาคมสาธารณะในบางลักษณะหรือบางประเภทตามที่คณะกรรมการกำหนด และการอำนวยความสะดวกในการใช้บริการโทรคมนาคมสาธารณะสำหรับคนพิการ เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาสในสังคม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรคมนาคมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประกาศตามวรรคสองไว้ เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตได้ทราบรอบเขตการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมตามวรรคหนึ่งก่อนการยื่นคำขออนุญาตด้วย

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการโทรคมนาคมตามมาตรา นี้ ต้องไม่ทำให้เกิดภาระเกินสมควรแก่การลงทุนของผู้รับใบอนุญาต และต้องให้มีการ ปฏิบัติโดยเท่าเทียมกันในระหว่างผู้รับใบอนุญาตที่ประกอบกิจการโทรคมนาคมในลักษณะ และประเภทเดียวกัน

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตใดไม่สามารถจัดให้มีบริการโทรคมนาคม ตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๗ ได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้ผู้รับ ใบอนุญาตนั้นต้องจัดสรรรายได้ที่ได้รับจากการให้บริการโทรคมนาคมให้แก่กองทุนพัฒนา กิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อนำไป ดำเนินการจัดให้มีการบริการโทรคมนาคมตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้รับใบอนุญาตรายใหม่มีโอกาสให้บริการโทรคมนาคมในท้องที่ใดแข่งขันกับ ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรมได้

มาตรา ๒๐ ผู้รับใบอนุญาตจะฟ้องหรือหยุดการให้บริการไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วนไม่ได้ เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการกำหนด

ผู้รับใบอนุญาตจะปฏิเสธการให้บริการแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยไม่มีเหตุผล อันสมควรไม่ได้

มาตรา ๒๑ การประกอบกิจการโทรคมนาคม นอกจากต้องอยู่ในบังคับ ของกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าแล้ว ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรกำหนดมาตรการ เฉพาะตามลักษณะการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตกระทำการอย่างใดอันเป็นการผูกขาดหรือลดหรือจำกัดการแข่งขัน ในการให้บริการกิจการโทรคมนาคมได้

มาตรา ๒๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องรายงานให้เลขาธิการทราบโดยไม่ชักช้า
เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจนอาจเกิดปัญหาในการ
ให้บริการโทรคมนาคม

(๒) ผู้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการที่ได้รับอนุญาต

(๓) ผู้รับใบอนุญาตจะพำนักญาติให้บุคคลอื่นมีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนในการ
บริหารงานของผู้รับใบอนุญาต

(๔) ผู้รับใบอนุญาตกระทำหรือถูกกระทำอันมีลักษณะ เป็นการครอบงำกิจการ
หรืออุดหนุนงำกิจการตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๕) กรณีใด ๆ ที่มีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อการประกอบกิจการหรือการให้
บริการของผู้รับใบอนุญาตตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การรายงานตาม (๒) และ (๓) ผู้รับใบอนุญาตต้องกระทำก่อนดำเนินการ
สำหรับกรณีตาม (๑) (๔) และ (๕) ให้รายงานทันทีที่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

เมื่อเลขาธิการได้รับรายงานตามวรรคสองให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ
โดยเร็ว ในการนี้ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ
อย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อป้องกันความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ ได้

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีระบบบันทึก
ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานการให้บริการโทรคมนาคมของผู้ให้บริการ เพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถ
ตรวจสอบได้

มาตรา ๒๔ ในการดำเนินการประกอบกิจการโทรคมนาคมบางลักษณะหรือ
บางประเภทมีเทคโนโลยีเฉพาะด้านซึ่งไม่อาจนำบทบัญญัติในหมวดนี้ไปใช้บังคับให้สอดคล้อง
กับการประกอบกิจการโทรคมนาคมนั้นได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขสำหรับ
การประกอบกิจการโทรคมนาคมตามลักษณะและ ประเภทของกิจการโทรคมนาคมนั้นได้

การกำหนดเงื่อนไขการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามวรรคหนึ่งต้อง เป็น ไป
ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(โปรดพลิก)

โทรคมนาคม/12

หมวด ๒

การใช้และ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตนหรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับของผู้รับใบอนุญาตรายอื่น การปฏิเสธไม่ให้ใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้กระทำได้ เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) โครงข่ายโทรคมนาคมที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

(๒) การใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมอาจก่อให้เกิดการรบกวนกิจการโทรคมนาคมหรือ เป็นเหตุขัดขวางการโทรคมนาคม

(๓) ประโยชน์ที่ได้จากการใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไม่คุ้มกับความเสียหายที่ผู้รับใบอนุญาตได้รับ

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายต้องเป็นไปตามความเหมาะสมและเป็นธรรม และต้องให้มีความเท่าเทียมกันในระหว่างผู้ขอใช้หรือผู้ขอ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทุกราย ในกรณีที่มีปัญหาได้แจ้งเกี่ยวกับอัตราค่าตอบแทนให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีการปฏิเสธไม่ให้ใช้หรือ เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ผู้ที่ได้รับการปฏิเสธมีสิทธิร้องขอให้คณะกรรมการพิจารณาได้ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการพิจารณาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการร้องขอตามวรรคหนึ่งเป็นประการใดให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๒๗ สัญญาเกี่ยวกับการใช้หรือการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม จะต้องมีข้อกำหนดในลักษณะดังนี้

- (๑) ไม่ทำให้ผู้ใช้บริการเสียประโยชน์
- (๒) ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ แบ่งแยก หรือกีดกันผู้รับใบอนุญาตรายอื่น
- (๓) ข้อกำหนดทางเทคนิค ณ จุดที่มีการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ต้องชัดเจน มีความเป็นไปได้ในทางเทคนิค และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเกินสมควร

(๔) มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขอใช้หรือผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและผู้ให้บริการหรือผู้ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ชัดเจน

(๕) การกำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๒๕ วรรคสาม

- (๖) ลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้ผู้รับใบอนุญาตที่เป็นเจ้าของโครงข่ายโทรคมนาคมต้องจัดส่งสำเนาสัญญาให้กับคณะกรรมการภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการลงนามในสัญญา ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าสัญญาดังกล่าวไม่เป็นไปตามลักษณะในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้รับใบอนุญาตที่เป็นเจ้าของโครงข่ายโทรคมนาคมไม่ยินยอมแก้ไขสัญญาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดให้ถือเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น แต่ถ้าผู้ขอใช้หรือผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นผู้ไม่ยินยอมแก้ไขสัญญานั้นให้ถือว่าสัญญาดังกล่าวตกเป็นโมฆะ และให้เป็นเหตุแห่งการปฏิเสธไม่ให้ใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายตามมาตรา ๒๕ วรรคสองด้วย

มาตรา ๒๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งข้อมูลที่ถูกต้องและจำเป็นในการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเป็นผู้ขอใช้หรือผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทราบ และต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นนั้นไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติ

(โปรดพลิก)
โทรคมนาคม/14

มาตรา ๒๘ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นเจ้าของโครงข่ายโทรคมนาคมต้อง
เปิดเผยสัญญาการใช้หรือการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นการทั่วไปตามวิธีการ
ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่สภาพทางเศรษฐกิจหรือสังคมเปลี่ยนแปลงไป หรือมี
เหตุอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้อัตราค่าตอบแทนการใช้หรือการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม
ที่กำหนดในสัญญานั้นไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างผู้รับ
ใบอนุญาตเป็นเหตุให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องรับภาระเกินสมควร ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นผู้สัญญา
จะขอปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนดังกล่าวต่อคณะกรรมการก็ได้ในการอนุญาตให้คณะกรรมการ
คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ใช้บริการประกอบด้วย

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของชาติ หรือเพื่อป้องกัน
ภัยพิบัติที่อาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม หรือเพื่อการดำเนินการให้เป็นประโยชน์สาธารณะ
เป็นส่วนรวม เมื่อรัฐบาลร้องขอต่อคณะกรรมการให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้มีการใช้
หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้รับใบอนุญาตและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ในกรณี เช่น ให้นำให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ

หมวด ๓

มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและ อุปกรณ์

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของโครงข่าย
โทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมที่มีผลต่อการให้บริการ
โทรคมนาคมต้องมีมาตรฐานทางเทคนิคตามที่กำหนดไว้

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดให้อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายโทรคมนาคม
เครื่องโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมบางประเภทต้องได้รับการตรวจสอบ
และรับรองมาตรฐานก่อนนำมาใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมได้

มาตรา ๓๓ ผู้รับใบอนุญาตต้องบำรุงรักษา ซ่อมแซม และแก้ไขปรับปรุง โครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตนำมาใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานทางเทคนิคตามที่กำหนดไว้ในประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๔ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีวิศวกรซึ่งมีคุณสมบัติและมีจำนวนตามที่ คณะกรรมการกำหนด เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานบริการโทรคมนาคม การติดตั้ง ตรวจสอบ และบำรุงรักษาโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางเทคนิค

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานมีอำนาจรับทำการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ของอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการ โทรคมนาคมตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๒ ววรรคสอง หรือกรณีที่มีการ ร้องขอจากบุคคลใดที่ประสงค์จะให้มีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน

การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ผู้ใดประสงค์จะทำการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ให้จัดตั้งเป็นหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการ โทรคมนาคม ซึ่งต้องเป็นนิติบุคคลและต้อง ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การยื่นคำขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และการต่ออายุ ใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หน่วยตรวจสอบและรับรองต้องมีผู้ตรวจสอบซึ่งมีคุณสมบัติและมีจำนวนตามที่ คณะกรรมการกำหนด

ในการอนุญาตให้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรอง คณะกรรมการจะกำหนด เงื่อนไขใด ๆ ตามควรแก่กรณีก็ได้

(ใปรตพลิก)

โทรคมนาคม/16

การเรียกเก็บค่าบริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของผู้ได้รับใบอนุญาต
ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๗ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต
ให้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรอง

- (๑) ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรองขาดคุณสมบัติตามที่
กำหนดไว้ในประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง
- (๒) หน่วยตรวจสอบและรับรองดำเนินการตรวจสอบ รายงานผล
การตรวจสอบหรือรับรองโดยไม่สุจริต
- (๓) การตรวจสอบ การรายงานผลตรวจสอบ หรือการรับรองเป็นไปโดยล่าช้า
โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จนเป็นเหตุให้ผู้ขอรับการตรวจสอบได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๔) หน่วยตรวจสอบและรับรองมีผู้ตรวจสอบซึ่งมีคุณสมบัติหรือมีจำนวนไม่ครบ
ตามที่คณะกรรมการกำหนด

การเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุระงับการเรียกการรับรอง
มาตรฐานที่หน่วยตรวจสอบและรับรองได้ดำเนินการไปแล้วก่อนที่จะถูกเพิกถอนใบอนุญาต
เว้นแต่การรับรองมาตรฐานที่ไม่สุจริต หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด
คณะกรรมการอาจพิจารณาสั่งเพิกถอนการรับรองมาตรฐานนั้นได้

ในกรณีที่ผู้ใดได้รับความเสียหายจากการรับรองมาตรฐานที่ถูกเพิกถอน
ความวรรคสอง ถ้าผู้นั้นมิได้ร่วมกระทำทุจริตด้วย ให้หน่วยตรวจสอบและรับรองที่ถูกเพิกถอน
ใบอนุญาตมีหน้าที่ชดใช้ความเสียหายที่ผู้นั้นได้รับด้วย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่โครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม หรืออุปกรณ์
อื่นใดของผู้รับใบอนุญาตใช้งานไม่ได้ ใช้งานไม่เป็นไปตามปกติ ก่อให้เกิดการรบกวนกิจการ
โทรคมนาคม หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไข ปรับปรุง หรือระงับการใช้โครงข่าย
โทรคมนาคมหรืออุปกรณ์นั้นได้

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการโทรคมนาคมของผู้ให้บริการ
ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔
สิทธิของผู้รับใบอนุญาต

มาตรา ๓๘ ในการดำเนินการให้บริการโทรคมนาคม ถ้าผู้รับใบอนุญาตมีเหตุจำเป็นต้องใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือที่ดินของบุคคลอื่นเพื่อปักหรือตั้งเสา หรือเดินสาย เดินท่อ และติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า เหนือ ตามหรือข้ามที่ดินนั้น ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเหตุผลความจำเป็นต่อคณะกรรมการพร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของลักษณะทิศทาง และแนวเขตในการปักหรือตั้งเสา เดินสาย เดินท่อ และการติดตั้งอุปกรณ์

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า การขอดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เป็นกรณีจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแจ้งการเข้าใช้ที่ดิน เพื่อการนั้นให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบหรือใช้ประโยชน์ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือ เจ้าของที่ดินยื่นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยต้องแจ้งกำหนดวัน เวลา และ การที่จะกระทำด้วย

ผู้ได้รับแจ้งตามวรรคสองอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรใช้ที่ดินเพื่อการนั้นหรือการดำเนินการดังกล่าวจะ เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดินไปยังคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่คณะกรรมการได้แจ้งตามวรรคสองและผู้รับใบอนุญาตได้จ่ายค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิใช้ที่ดินเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่ทำให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นลดลงจนเกินสมควรแก่เหตุด้วย

มาตรา ๔๐ ผู้รับใบอนุญาตต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามมาตรา ๓๘ ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้รับใบอนุญาตหรือ เจ้าของที่ดินหรือ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินที่ไม่พอใจในจำนวนค่าตอบแทนที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

(ไปรตพลิก)
โทรคมนาคม/18

มาตรา ๔๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิเดินสายหรือติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมแก่เสาหรือสิ่งก่อสร้างใดๆของหน่วยงานของรัฐหรือของบุคคลอื่น หรือใช้ต่อหรืออุปกรณ์ของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นเพื่อถาวรก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ผู้รับใบอนุญาตอาจเข้าไปในที่ดินที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม เสา สาย ท่อ หรืออุปกรณ์ที่อยู่ในที่ดินนั้น เพื่อทำการตรวจสอบ บำรุงรักษา ซ่อมแซม หรือป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉิน จำเป็นต้องแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ผู้รับใบอนุญาตอาจเข้าไปในที่ดินเพื่อดำเนินการแก้ไขได้ทันที

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นอันเนื่องมาแต่การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายนั้นจากผู้รับใบอนุญาตได้

มาตรา ๔๓ ในกรณีอุปกรณ์ของผู้ให้บริการโทรคมนาคมก่อให้เกิดการรบกวนทางโทรคมนาคม หรืออาจทำให้โครงข่ายโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตเสียหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้บริการนั้นเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปรับปรุงอุปกรณ์ดังกล่าวได้ภายในเวลาอันสมควร

ในกรณีที่ผู้ให้บริการไม่ดำเนินการตามหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่ง และการใช้ อุปกรณ์นั้นยังก่อให้เกิดการรบกวนทางโทรคมนาคมหรืออาจทำให้โครงข่ายโทรคมนาคมหรือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตเสียหาย ผู้รับใบอนุญาตจะระงับการให้บริการโทรคมนาคมแก่ผู้ให้บริการรายนั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าผู้ให้บริการจะดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือแจ้งก็ได้

ในกรณีที่เหตุจำเป็นเร่งด่วน ผู้รับใบอนุญาตจะระงับการให้บริการโทรคมนาคม นั้นโดยทันทีแล้วแจ้งให้ทราบในภายหลังก็ได้

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ ไร้ประโยชน์ซึ่งโครงข่ายโทรคมนาคม เสา สาย ท่อ อุปกรณ์รับส่ง หรืออุปกรณ์อื่นใดที่ใช้ ในการให้บริการโทรคมนาคม หรือสถานีให้บริการโทรคมนาคม

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่งได้ตามความจำเป็น

หมวด ๕

สิทธิของผู้ใช้บริการ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากการให้บริการ โทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงาน

หนังสือร้องเรียนตามวรรคหนึ่งต้องระบุชื่อที่จริงที่แจ้งชัด และถ้ามีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวก็ให้ส่งไปพร้อมหนังสือนั้นด้วย

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องเรียนของคณะกรรมการ ถ้าผู้ร้องเรียนร้องขอให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการใดเพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ร้องเรียน เป็นการชั่วคราวได้

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องเรียน โดยต้องให้คู่กรณีมีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริง และแสดงพยานหลักฐานของตน และเมื่อคณะกรรมการได้วินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนั้น

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ผู้ให้บริการเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการ เงินประกัน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสูงกว่าอัตราที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบหรือสูงกว่าที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการรายอื่นที่ให้บริการโทรคมนาคมในลักษณะหรือประเภทเดียวกัน หรือเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ เงินประกัน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นโดยไม่ถูกต้อง ผู้ให้บริการมีสิทธิขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการของตนจากผู้รับใบอนุญาตได้

(โปรดพลิก)
โทรคมนาคม/20

ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งข้อมูลความวาระหนึ่งให้ผู้ให้บริการทราบภายในเวลาอันสมควร และในกรณีที่ผู้ให้บริการร้องขอ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำเอกสารรับรองข้อมูลที่ถูกต้องให้แก่ผู้ให้บริการด้วย โดยจะคิดค่าตอบแทนเพื่อการนี้จากผู้ให้บริการก็ได้ แต่ค่าตอบแทนจะต้องไม่สูงกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้ ความหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการ เงินประกัน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๔๗ วาระหนึ่ง ผู้ให้บริการมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้และให้นำความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้โดยอนุโลม

ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามวาระหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่พิสูจน์ข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันความถูกต้องของการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค่าบริการ เงินประกัน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่น

มาตรา ๔๘ ผู้ให้บริการมีสิทธินำเครื่องโทรคมนาคมของตนมาใช้ในการรับบริการจากผู้รับใบอนุญาตได้

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการนำเครื่องโทรคมนาคมของผู้ให้บริการมาใช้กับระบบการให้บริการของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในการให้บริการโทรคมนาคมผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขการให้บริการโดยบังคับให้ผู้ให้บริการต้องใช้เครื่องโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตหรือตามที่ผู้รับใบอนุญาตกำหนดก็ได้ เว้นแต่การให้บริการโทรคมนาคมในประเภทใดที่มีความจำเป็นทางเทคนิคต้องใช้เครื่องโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตกำหนด ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขเช่นว่านี้ได้เมื่อคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่การกำหนดประเภทเครื่องโทรคมนาคมเช่นว่านี้ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ให้บริการที่สามารถจัดหาเครื่องโทรคมนาคมตามประเภทที่กำหนดมาใช้ในการรับบริการได้เอง ในการนี้ ผู้รับใบอนุญาตจะปฏิเสธการให้บริการหรือการเชื่อมกับระบบการให้บริการแก่ผู้ให้บริการมิได้

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการ เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๖

สัญญาให้บริการโทรคมนาคม

มาตรา ๕๑ สัญญาระหว่างผู้รับใบอนุญาตกับผู้ให้บริการโทรคมนาคม และเจือจางใจใด ๆ เกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือเจือจางใจดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

สัญญาและเจือจางใจที่คณะกรรมการจะให้ความเห็นชอบได้นั้นจะต้อง

(๑) มีข้อกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับใบอนุญาตและผู้ให้บริการที่ชัดเจนและเป็นธรรม

(๒) ไม่มีข้อกำหนดที่เป็นการจำกัดการใช้ประโยชน์ของผู้ให้บริการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) ไม่มีข้อกำหนดที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ แบ่งแยก หรือกีดกันผู้ใช้บริการหรือไม่เป็นธรรมแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

เมื่อผู้รับใบอนุญาตได้รับความเห็นชอบในสัญญาหรือเจือจางใจใด ๆ แล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธินำสัญญาหรือเจือจางใจนั้นไปใช้กับผู้ให้บริการได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสัญญาและเจือจางใจเกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคมได้ และจะกำหนดยกเว้นให้สัญญาหรือเจือจางใจในเรื่องใดไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก็ได้

(โปรดพลิก)

โทรคมนาคม/22

ในกรณีที่มีกฎหมายใดกำหนดหลักเกณฑ์การทำสัญญาเกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคม เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคไว้เป็นประการใด ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมายดังกล่าวด้วย

มาตรา ๕๒ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการเผยแพร่แบบสัญญาและการกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการของตนเป็นการทั่วไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดและต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

มาตรา ๕๓ สัญญาหรือความตกลงใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการและการให้บริการโทรคมนาคมตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ถ้าผู้รับใบอนุญาตจะทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศ รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างตามปกติ

ผู้รับใบอนุญาตต้องส่งมอบสำเนาสัญญาหรือความตกลงที่ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และบุคคลหรือนิติบุคคลที่อยู่ในต่างประเทศทุกฉบับ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันทำสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว เว้นแต่สัญญาหรือความตกลงเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือสัญญาหรือความตกลงที่คณะกรรมการประกาศกำหนดยกเว้นไม่ต้องส่งให้คณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า สัญญาหรือความตกลงใดได้กระทำขึ้นโดยไม่ได้ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือมีการดำเนินการใดที่แตกต่างไปจากความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือ เป็นเหตุแห่งการเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๗

ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและอัตราขั้นสูง
ของค่าธรรมเนียม ค่าบริการ และเงินประกันการชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ
เกี่ยวกับการใช้บริการโทรคมนาคม ที่ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการตามลักษณะ
และประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ

มาตรา ๕๕ อัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการ และเงินประกันที่ผู้รับใบอนุญาต
จะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

อัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการและเงินประกันที่คณะกรรมการจะให้ความ
เห็นชอบได้น้อยจะต้อง

- (๑) มีวิธีการคำนวณที่ชัดเจน
- (๒) เป็นอัตราที่ยุติธรรมแก่ผู้รับใบอนุญาตและผู้ใช้บริการ
- (๓) ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ แบ่งแยก หรือกีดกันผู้ให้บริการหรือ

บุคคลหนึ่งบุคคลใด

มาตรา ๕๖ ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือเงิน
ประกันเกินอัตราหรือนอกเหนือไปจากที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบไม่ได้และต้องเรียกเก็บ
จากผู้ใช้บริการแต่ละรายในอัตราเดียวกันสำหรับบริการโทรคมนาคมลักษณะหรือประเภทเดียวกัน

ผู้รับใบอนุญาตอาจลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือเงินประกันได้
ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๗ ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะ
เป็นการเรียกเก็บล่วงหน้าได้เฉพาะเป็นหลักประกันการชำระค่าบริการของผู้ใช้บริการ

(ปรคทลิก)

โทรคมนาคม/24

ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีดอกผลสำหรับเงินประกันหรือเงินอื่นที่มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บล่วงหน้าตามวรรคหนึ่งในอัตราที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าอัตราเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ในรอบปีปฏิทิน โดยให้คิดคำนวณนับแต่วันที่ได้รับเงิน จนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะใช้สิทธิตามกฎหมายหรือตามสัญญาในการหักชำระหนี้ของผู้ใช้บริการจากเงินนั้น

ดอกผลตามวรรคหนึ่งให้ผู้รับใบอนุญาตมอบให้แก่ผู้ใช้บริการทุกรอบปีนับแต่มีการวางหรือจ่ายเงินตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งมอบดอกผลที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ให้ผู้รับใบอนุญาตระบุหลักเกณฑ์และวิธีการส่งมอบดอกผลดังกล่าวไว้ในสัญญาระหว่างผู้รับใบอนุญาตและผู้ใช้บริการด้วย

ผู้รับใบอนุญาตต้องระบุนำจำนวนเงินประกันหรือเงินอื่นที่ได้รับจากผู้ใช้บริการตามวรรคหนึ่งในใบเรียกเก็บเงินและในบัญชีงบดุลประจำปีแยกไว้โดยชัดเจนและห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตนำเงินดังกล่าวไปใช้ในหรือเพื่อประโยชน์แก่กิจการของผู้รับใบอนุญาต

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ของผู้รับใบอนุญาต ให้ถือว่าเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

บทบัญญัติมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับสัญญาให้บริการโทรคมนาคมที่ทำขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการเผยแพร่อัตราค่าธรรมเนียมค่าบริการ และเงินประกันของตนเป็นการทั่วไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดและต้องแสดงอัตราดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่สภาพทางเศรษฐกิจหรือสิ่งกระทบเปลี่ยนแปลงไปหรือมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้อัตราค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบไปแล้วนั้นไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างคู่สัญญาหรือเป็นเหตุให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องรับภาระเกินสมควร คณะกรรมการอาจพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมค่าบริการ หรือเงินประกันดังกล่าวให้เหมาะสมก็ได้

หมวด ๘
การกำกับดูแล

มาตรา ๖๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ประกอบการของผู้รับใบอนุญาตในระหว่าง
เวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบ
กิจการ สมุดบัญชี เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกระทำใดที่อาจเป็น
การฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในใบอนุญาต

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อ
ประกอบการพิจารณา

(๓) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อคณะกรรมการในกรณี
ที่ผู้รับใบอนุญาต ได้กระทำความผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเพราะเหตุไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
หรือตามที่กำหนดเป็นเงื่อนไขการอนุญาต

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือตรวจสอบตามวรรคหนึ่งแล้วยังคงดำเนินการไม่เสร็จ
จะกระทำต่อไปในเวลาหลังพระอาทิตย์ตก หรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ นี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องกำหนดตำแหน่งของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ที่จะใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ นี้ และต้องกำหนดเหตุผลและความจำเป็นที่จะมี
สิทธิใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖๐ นี้ในแต่ละกรณีด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแสดงบัตรประจำตัว
แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

(โปรดเลิก)
โทรคมนาคม/๒๐

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนด

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็น เพื่อรักษาความสงบ
เรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจหรือเพื่อ
ป้องกันประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการอาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าครอบครอง
และใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของผู้รับใบอนุญาตเพื่อดำเนินการหรือมอบหมายให้
หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือพนักงาน
ของผู้รับใบอนุญาตกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการนั้นได้จนกว่าเหตุฉุกเฉินหรือ
ความจำเป็นนั้นจะสิ้นสุดลง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ก่อให้เกิดความ
เสียหายแก่ผู้รับใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับ
ความเสียหายนั้นจากสำนักงานได้ตามความเป็นธรรม

หมวด ๕

การบังคับทางปกครอง

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ยปรากฏแก่เลขาธิการว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ วรรคสองหรือวรรคสาม มาตรา ๑๓ วรรคสอง มาตรา ๑๕
มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕
มาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔
มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ วรรคสาม มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑
มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ ให้เลขาธิการ
มีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง
หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตซึ่งได้รับคำสั่งจากเลขาธิการตาม
 มาตรา ๖๓ ไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวัน
 นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการตาม
 มาตรา ๖๓ และพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๔ หรือคณะกรรมการวินิจฉัย
 ตามคำสั่งเลขาธิการ เมื่อเลขาธิการได้มีหนังสือเตือนแล้วยังไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น
 ให้เลขาธิการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ
 ทางปกครอง ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าสองหมื่นบาทต่อวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้
 ใบอนุญาตหรือกรณีที่มีความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ
 พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้

การกำหนดให้การกระทำความผิดกรณีใดต้องถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต
 ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖ ผู้ใดประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือใช้
 คลื่นความถี่ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุก
 ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งริบเครื่องมือ
 อุปกรณ์และสิ่งใด ๆ ที่ใช้ในการนั้นเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๖๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดขยายการให้บริการโดยไม่ได้รับอนุญาต
 ตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท
 หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและในกรณีที่กระทำความผิดซ้ำ ต้องระวางโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๖๙ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตาม มาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดทำการตรวจสอบหรือรับรองมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ใช้ในการ โทรคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ใช้ ในการโทรคมนาคมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แต่ไม่มีผลทำให้ระบบ โทรคมนาคมขัดข้องต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งเครื่องหมาย ตู้น หรือสิ่งอื่นใดที่กำหนดไว้เพื่อการคุ้มครองระบบโทรคมนาคม ตามมาตรการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่มาให้ข้อมูล หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง (๒) ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดจัดขบวนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ในกรณีผู้ที่กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้
เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน
ของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่พิสูจน์
ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยคนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๖ ให้คณะกรรมการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการ
โทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทยตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ ขอบเขตการให้บริการ
รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการโทรคมนาคมเท่าที่อยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการ
ของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามที่มีอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการ
การประกอบกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนา
เพื่อให้มีการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือการอื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
แจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมให้คณะกรรมการทราบ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่กระทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นด้วย

มาตรา ๗๗ ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๖ ถ้าหน่วยงานดังกล่าวได้มีการให้อุญาต สัมปทาน หรือสัญญาแก่ผู้ใด เป็นผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต สัมปทานหรือสัญญาผู้นั้นยังคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขต และสิทธิที่มีอยู่เดิมตามที่ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้นต่อไป จนกว่าการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

การประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาตามวรรคหนึ่งต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณี ให้ถือว่าผู้นั้นมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย และในการกระทำความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ถือเป็นเหตุให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ ถ้าเป็นการกระทำของผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้นได้

การทำความตกลงเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาโดยมิใช่เป็นการลดหรือจำกัดสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญานั้น มิให้ถือว่าเป็นการกระทำที่มีผลกระทบกระเทือนความสมบูรณ์ของการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาดังกล่าว

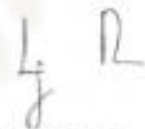
มาตรา ๗๘ เมื่อคณะกรรมการได้ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้ผู้ที่ดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมตามลักษณะและ

ประเภทดังกล่าว โดยขอด้วยกฎหมายที่กระทำอยู่ก่อนมีประกาศไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยปีสิบวัน
ถ้าประสงค์จะให้บริการต่อไปต้องมาขึ้นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคม
และในระหว่างนั้นให้ยังคงให้บริการโทรคมนาคมต่อไปได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณา
คำขอรับใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการที่คณะกรรมการมีประกาศกำหนด
ลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติมภายหลังจากการประกาศตามวรรคหนึ่ง
ด้วย โดยอนุโลม

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

 (นางนงนุช กรกุลิศ)

หัวหน้าฝ่ายผู้คดี กองการประชุม
 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรคมนาคม 32

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวรุจิรา คงรุ่งโรจน์ เกิดวันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2517 ที่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส วิชาโทการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย